

PGNiG

Polskie Górnictwo Naftowe
i Gazownictwo SA

**ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE**

**ZA OKRES SZEŚCIU MIESIĘCY
ZAKOŃCZONY 30 CZERWCA 2012 ROKU**

Członkowie Zarządu:

Prezes Zarządu

Grażyna Piotrowska-Oliwa

.....

Wiceprezes Zarządu

Radosław Dudziński

.....

Wiceprezes Zarządu

Sławomir Hinc

.....

Wiceprezes Zarządu

Mirosław Szałuba

.....

Warszawa, 13 sierpnia 2012 roku

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITEGO DOCHODU.....	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	9
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	10
INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ...	11
1. INFORMACJE OGÓLNE	11
2. INFORMACJE O STOSOWANYCH ZASADACH RACHUNKOWOŚCI	19
3. SEGMENTY OPERACYJNE.....	44
4. KOSZTY OPERACYJNE	47
5. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	48
6. WYCENA JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI	49
7. PODATEK DOCHODOWY	50
8. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	52
9. ZYSK/STRATA NA JEDNĄ AKCJĘ.....	53
10. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY	53
11. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	54
12. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	57
13. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	58
14. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY – DŁUGOTERMINOWE.....	61
15. INNE AKTYWA FINANSOWE	61
16. AKTYWO Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	61
17. POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE	61
18. ZAPASY	62
19. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	63
20. ROZRACHUNKI Z TYTUŁU PODATKU BIEŻĄCEGO.....	64
21. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	64
22. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY- KRÓTKOTERMINOWE.....	64
23. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	64
24. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	65
25. KAPITAŁ PODSTAWOWY	66
26. KREDYTY, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE.....	66
27. REZERWY	71
28. PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW	73
29. REZERWA NA PODATEK ODROZONY	73
30. INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	73
31. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ INNE ZOBOWIĄZANIA.....	74
32. PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA RÓŻNIC POMIĘDZY POZYCJAMI SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ ORAZ ZMIANAMI WYNIKAJĄCYMI ZE ZMIAN NIEKTÓRYCH POZYCJI SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ORAZ ROZBICIE POZYCJI POZSTAŁE KOREKTY W DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ.....	74
33. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	77
34. INSTRUMENTY POCHODNE	93
35. ZOBOWIĄZANIA I NALEŻNOŚCI WARUNKOWE	96
36. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	98
37. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH	99
38. ZATRUDNIENIE (DANE W OSOBACH)	108
39. INFORMACJE NA TEMAT PROCESU RESTRUKTURYZACJI W GRUPIE KAPITAŁOWEJ	108
40. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM.....	109
41. NABYCIE AKCJI SPÓŁKI PGNIG TERMIKA S.A. (POPRZEDNIO VATTENFALL HEAT POLAND S.A.)	110
42. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM.....	113

**WYBRANE DANE FINANSOWE
 za okres zakończony 30 czerwca 2012 roku**

	PLN		EUR	
	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
I. Przychody ze sprzedaży	14 764 372	11 523 362	3 494 857	2 904 585
II. Zysk/Strata z działalności operacyjnej	(52 628)	1 072 795	(12 458)	270 409
III. Zysk/Strata przed opodatkowaniem	(93 612)	1 239 611	(22 159)	312 457
IV. Zysk/Strata netto akcjonariuszy jednostki dominującej	(13 290)	1 003 474	(3 146)	252 936
V. Zysk/Strata netto	(16 512)	1 004 863	(3 909)	253 286
VI. Całkowite dochody przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej	(98 496)	1 084 192	(23 315)	273 282
VII. Całkowite dochody razem	(101 718)	1 085 581	(24 078)	273 632
VIII. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 179 627	2 256 511	279 228	568 778
IX. Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 288 096)	(2 107 855)	(1 015 030)	(531 307)
X. Środki pieniężne netto z działalności finansowej	2 974 047	(487 518)	703 983	(122 884)
XI. Środki pieniężne netto razem	(134 422)	(338 862)	(31 819)	(85 414)
XII. Zysk/Strata netto i rozwodniony zysk/strata netto na jedną akcję, przypisane akcjonariuszom jednostki dominującej (w PLN / EUR)	(0,002)	0,17	(0,001)	0,04
	Stan na 30 czerwca 2012	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 30 czerwca 2012	Stan na 31 grudnia 2011
XIII. Aktywa razem	42 180 713	37 964 374	9 898 555	8 595 448
XIV. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	17 782 649	13 467 714	4 173 057	3 049 202
XV. Zobowiązania długoterminowe	10 728 612	5 621 501	2 517 685	1 272 754
XVI. Zobowiązania krótkoterminowe	7 054 037	7 846 213	1 655 372	1 776 448
XVII. Kapitał własny	24 398 064	24 496 660	5 725 498	5 546 246
XVIII. Kapitał podstawowy (akcyjny)	5 900 000	5 900 000	1 384 554	1 335 809
XIX. Liczba akcji (średnia ważona w tys. szt.)	5 900 000	5 900 000	5 900 000	5 900 000
XX. Wartość księgową i rozwodnioną wartość księgową na jedną akcję (w PLN / EUR)	4,14	4,15	0,97	0,94
XXI. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w PLN / EUR)	-	0,12	-	0,03

Pozycje rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitego dochodu oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych zostały przeliczone według kursu EUR, stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski (NBP) na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu obrotowego.

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej zostały przeliczone według średniego kursu EUR obowiązującego na koniec danego okresu obrotowego, ustalonego przez NBP.

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do euro ustalone przez NBP

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011	30 czerwca 2011
Średni kurs w okresie	4,2246	4,1401	3,9673
Kurs na koniec okresu	4,2613	4,4168	3,9866

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT
za okres zakończony 30 czerwca 2012 roku

	Informacja dodatkowa	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012 (w tysiącach złotych)	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011 (w tysiącach złotych)
Przychody ze sprzedaży		14 764 372	11 523 362
Zużycie surowców i materiałów	4.1	(10 633 231)	(6 890 056)
Świadczenia pracownicze	4.2	(1 365 358)	(1 380 222)
Amortyzacja		(1 003 922)	(776 896)
Usługi obce	4.3	(1 487 369)	(1 567 526)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby		362 391	481 410
Pozostałe koszty operacyjne netto	4.4	(689 511)	(317 277)
Koszty operacyjne razem		(14 817 000)	(10 450 567)
Zysk/Strata z działalności operacyjnej		(52 628)	1 072 795
Przychody finansowe	5	68 849	192 689
Koszty finansowe	5	(196 397)	(25 478)
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności	6.2	86 564	(395)
Zysk/Strata przed opodatkowaniem		(93 612)	1 239 611
Podatek dochodowy	7,1	77 100	(234 748)
Zysk/Strata netto		(16 512)	1 004 863
Przypisany/a:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		(13 290)	1 003 474
Udziałom niekontrolującym		(3 222)	1 389
Zysk/Strata netto i rozwodniony zysk/strata netto na jedną akcję, przypisany zwykłym akcjonariuszom jednostki dominującej (w PLN)	9	(0,002)	0,17

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITEGO DOCHODU
za okres zakończony 30 czerwca 2012 roku

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012 (w tysiącach złotych)	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011 (w tysiącach złotych)
Zysk/Strata netto	(16 512)	1 004 863
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	13 750	(14 150)
Wycena instrumentów zabezpieczających	(122 168)	169 803
Wycena instrumentów finansowych	-	(52 689)
Podatek odroczony dotyczący innych całkowitych dochodów	23 212	(22 246)
Inne całkowite dochody netto	(85 206)	80 718
Całkowite dochody razem	(101 718)	1 085 581
Przypisane:		
Akcjonariuszom jednostki dominującej	(98 496)	1 084 192
Udziałom niekontrolującym	(3 222)	1 389

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

na dzień 30 czerwca 2012 roku

Informacja dodatkowa	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
(w tysiącach złotych)		
AKTYWA		
Aktywa trwałe (długoterminowe)		
Rzeczowe aktywa trwałe	11 31 841 098	28 427 026
Nieruchomości inwestycyjne	12 12 753	7 136
Wartości niematerialne	13 1 081 535	275 437
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	6 684 954	598 391
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	14 56 473	56 410
Inne aktywa finansowe	15 81 606	9 339
Aktywo z tytułu podatku odroczonego	16 1 206 506	963 800
Pozostałe aktywa trwałe	17 95 542	97 814
Aktywa trwałe (długoterminowe) razem	35 060 467	30 435 353
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)		
Zapasy	18 2 719 279	2 082 386
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	19 2 379 173	3 378 136
Należności z tytułu podatku bieżącego	20 136 706	164 462
Rozliczenia międzyokresowe	21 307 655	83 911
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	22 2 838	22 275
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	34 197 867	284 629
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23 1 369 469	1 504 792
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	24 7 259	8 430
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe) razem	7 120 246	7 529 021
Suma Aktywów	42 180 713	37 964 374
PASYWA		
Kapitał własny		
Kapitał podstawowy (akcyjny)	25 5 900 000	5 900 000
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(11 240)	(22 967)
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	1 740 093	1 740 093
Inne kapitały rezerwowe	16 011 780	14 149 226
Zyski/Straty zatrzymane	750 722	2 723 499
Kapitał własny, przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	24 391 355	24 489 851
Kapitał własny, przypisany udziałom niekontrolującym	6 709	6 809
Kapitał własny razem	24 398 064	24 496 660
Zobowiązania długoterminowe		
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne	26 5 819 308	1 382 344
Rezerwy	27 1 883 718	1 625 802
Przychody przyszłych okresów	28 1 204 598	1 160 067
Rezerwa na podatek odroczonego	29 1 797 815	1 433 410
Inne zobowiązania długoterminowe	30 23 173	19 878
Zobowiązania długoterminowe razem	10 728 612	5 621 501
Zobowiązania krótkoterminowe		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	31 3 001 614	3 354 903
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne	26 3 137 497	3 616 633
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	34 399 102	416 836
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego	20 45 350	57 729
Rezerwy	27 371 704	305 171
Przychody przyszłych okresów	28 98 770	94 941
Zobowiązania krótkoterminowe razem	7 054 037	7 846 213
Suma Zobowiązań	17 782 649	13 467 714
Suma Pasywów	42 180 713	37 964 374

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH
za okres zakończony 30 czerwca 2012 roku

Informacja dodatkowa	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012 (w tysiącach złotych)	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011 (w tysiącach złotych)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/Strata netto	(16 512)	1 004 863
Korekty o pozycje:		
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności	(86 564)	395
Amortyzacja	1 003 922	776 896
Zysk/Strata z tytułu różnic kursowych netto	(1 827)	(25 494)
Odsetki i dywidendy netto	89 849	(5 326)
Zysk/Strata z działalności inwestycyjnej	(124 686)	34 685
Podatek dochodowy bieżącego okresu	(77 100)	234 748
Podatek dochodowy zapłacony	(114 683)	(382 594)
Pozostałe pozycje netto	32 81 375	136 574
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą stanu kapitału obrotowego	753 774	1 774 747
Zmiana stanu kapitału obrotowego:		
Zmiana stanu należności netto	32 1 255 519	1 513 276
Zmiana stanu zapasów	32 (279 109)	(463 829)
Zmiana stanu rezerw	32 65 838	42 492
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych	32 (370 575)	(429 723)
Zmiana stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów	32 (213 484)	(192 047)
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów	32 (32 336)	11 595
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 179 627	2 256 511
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze sprzedaży rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych	142 342	12 608
Wpływy ze sprzedaży udziałów w jednostkach nie objętych konsolidacją	150	153 339
Wpływy ze sprzedaży krótkoterminowych papierów wartościowych	18 900	-
Nabycie rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	(1 616 964)	(2 276 056)
Nabycie udziałów w jednostkach nie objętych konsolidacją	(95)	(18 872)
Nabycie krótkoterminowych papierów wartościowych	-	(22 720)
Otrzymane odsetki	29	1 121
Otrzymane dywidendy	2 459	1 298
Wpływy z tytułu leasingu finansowego	3	1 228
Wydatki na nabycie akcji spółki PGNiG Termika S.A.	(3 018 295)	-
Pozostałe pozycje netto	183 375	40 199
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 288 096)	(2 107 855)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	-	-
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek	162 290	288 759
Wpływy z emisji papierów dłużnych	6 764 907	497 566
Spłata kredytów i pożyczek	(463 355)	(131 435)
Wykup papierów dłużnych	(3 283 988)	(1 090 517)
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(26 693)	(16 769)
Wpływy z tytułu transakcji terminowych	-	-
Wydatki z tytułu transakcji terminowych	(35 991)	-
Wypłacone dywidendy	-	-
Zapłacone odsetki	(136 783)	(35 264)
Pozostałe pozycje netto	(6 340)	142
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	2 974 047	(487 518)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	(134 422)	(338 862)
Różnice kursowe netto	(901)	66
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	1 503 803	1 372 918
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	1 369 381	1 034 056

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

za okres zakończony 30 czerwca 2012 roku

	Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)					Kapitał własny (przypisany udziałom niekontrolującym)	Kapitał własny razem	
	Kapitał podstawowy (akcyjny)	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Inne kapitały rezerwowe	Zyski/Straty zatrzymane			Razem
	(w tysiącach złotych)							
Stan na 1 stycznia 2012 roku	5 900 000	(22 967)	1 740 093	14 149 226	2 723 499	24 489 851	6 809	24 496 660
Przeniesienia	-	(2 023)	-	1 961 510	(1 959 487)	-	-	-
Wyplata dywidendy właścicielom	-	-	-	-	-	-	-	-
Zysk/Strata netto za I półrocze 2012 roku	-	-	-	-	(13 290)	(13 290)	(3 222)	(16 512)
Inne całkowite dochody netto za I półrocze 2012 roku	-	13 750	-	(98 956)	-	(85 206)	-	(85 206)
Wykup akcji (udziałów) od udziałowców niekontrolujących	-	-	-	-	-	-	(1 595)	(1 595)
Zmiany w Grupie	-	-	-	-	-	-	4 717	4 717
Stan na 30 czerwca 2012 roku	5 900 000	(11 240)	1 740 093	16 011 780	750 722	24 391 355	6 709	24 398 064
Stan na 1 stycznia 2011 roku	5 900 000	(57 320)	1 740 093	12 268 163	3 655 110	23 506 046	13 424	23 519 470
Przeniesienia	-	-	-	1 815 008	(1 814 971)	37	(37)	-
Wykup akcji (udziałów) od udziałowców niekontrolujących	-	-	-	-	-	-	(5 000)	(5 000)
Wyplata dywidendy właścicielom	-	-	-	-	(708 000)	(708 000)	-	(708 000)
Zysk/Strata netto za I półrocze 2011 roku	-	-	-	-	1 003 474	1 003 474	1 389	1 004 863
Inne całkowite dochody netto za I półrocze 2011 roku	-	(14 150)	-	94 868	-	80 718	-	80 718
Stan na 30 czerwca 2011 roku	5 900 000	(71 470)	1 740 093	14 178 039	2 135 613	23 882 275	9 776	23 892 051

INFORMACJA DODATKOWA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO na dzień 30 czerwca 2012 roku

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Nazwa, siedziba, podstawowy przedmiot działalności gospodarczej oraz podstawowe dane rejestrowe

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Spółka Akcyjna (PGNiG S.A., Spółka; Jednostka Dominująca) z siedzibą w Polsce, w Warszawie, kod pocztowy 01-224, przy ulicy Marcina Kasprzaka 25 jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej PGNiG (GK PGNiG, Grupa Kapitałowa, Grupa).

Spółka została wpisana do rejestru handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy Wydział XVI Gospodarczy w dniu 30 października 1996 roku pod numerem RHB 48382. Aktualnie Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000059492. Spółce nadano numer statystyczny REGON 012216736 oraz NIP 525-000-80-28.

Akcje PGNiG S.A. notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW) w Warszawie.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest poszukiwanie i wydobycie ropy naftowej i gazu, import, magazynowanie oraz sprzedaż paliw gazowych.

Grupa Kapitałowa jest jedyną pionowo zintegrowaną firmą w sektorze gazowym w Polsce i posiada wiodącą pozycję we wszystkich obszarach sektora gazowego w kraju. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. jest Jednostką Dominującą Grupy Kapitałowej.

Obszar działalności Grupy Kapitałowej obejmuje poszukiwanie złóż, wydobycie z krajowych złóż gazu ziemnego i ropy naftowej, import, magazynowanie oraz obrót i dystrybucję paliw gazowych. Grupa Kapitałowa jest głównym importerem paliwa gazowego z Rosji, Niemiec, Czech, jak i głównym producentem gazu ziemnego ze złóż krajowych. Wydobycie gazu ziemnego i ropy naftowej jest jednym z kluczowych czynników zapewniających Spółce konkurencyjną pozycję na liberalizowanym rynku gazu.

Obrót i dystrybucja gazu ziemnego stanowiące, obok wydobycia gazu ziemnego i ropy naftowej, podstawową działalność Grupy Kapitałowej są regulowane przez Prawo Energetyczne, czego konsekwencją jest koncesjonowanie działalności oraz uzależnienie przychodów Grupy Kapitałowej od poziomu taryf dla paliw gazowych zatwierdzanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Działalność poszukiwawczo-wydobywczą prowadzona jest na podstawie posiadanych koncesji, normowanych przepisami Prawa geologicznego i górniczego.

1.2. Czas trwania działalności Grupy Kapitałowej

Spółka powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa. Akt przekształcenia oraz statut zostały podpisane w formie aktu notarialnego dnia 21 października 1996 roku. Minister Skarbu Państwa, podpisując wyżej wymieniony akt przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną, wykonał postanowienia rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 1996 roku w sprawie przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo z siedzibą w Warszawie w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 116 z 1996 r., poz. 553). Spółka akcyjna jest prawnym następcą przedsiębiorstwa państwowego. Aktywa i pasywa przedsiębiorstwa państwowego zostały wniesione do spółki akcyjnej i ujęte w księgach według wartości ze sprawozdania z sytuacji finansowej (bilansu) na moment zamknięcia przedsiębiorstwa państwowego.

Z dniem 23 września 2005 roku, w związku ze sprzedażą na GPW w Warszawie nowej emisji akcji, PGNiG S.A. z jednoosobowej spółki Skarbu Państwa stała się spółką publiczną.

Czas trwania działalności Jednostki Dominującej i jednostek zależnych jest nieoznaczony.

1.3. Okres objęty skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zaprezentowane zostały dane na dzień 30 czerwca 2012 roku oraz obejmujące okres od dnia 1 stycznia 2012 roku do 30 czerwca 2012 roku wraz z danymi porównawczymi za odpowiednie okresy 2011 roku.

1.4. Sprawozdanie zawiera dane łączne

Sprawozdanie zawiera skonsolidowane dane: Jednostki Dominującej, 26 spółek zależnych (w tym: 3 grup kapitałowych i 1 spółki zależnej pośrednio) oraz 1 spółki stowarzyszonej i 1 spółki współzależnej.

1.5. Opis organizacji Grupy Kapitałowej wraz ze wskazaniem jednostek podlegających konsolidacji

Według stanu na dzień 30 czerwca 2012 roku w skład Grupy Kapitałowej PGNiG wchodziło PGNiG S.A. jako podmiot dominujący oraz 40 spółek o profilu produkcyjnym i usługowym, w tym:

- 29 spółek zależnych od PGNiG S.A.;
- 11 spółek pośrednio zależnych od PGNiG S.A.

Wykaz spółek GK PGNiG według stanu na dzień 30 czerwca 2012 roku został przedstawiony w zestawieniu na kolejnej stronie.

Spółki Grupy Kapitałowej PGNiG

	Nazwa jednostki	Kapitał zakładowy w PLN	Udział kapitałowy PGNiG S.A. w PLN	Procentowy udział PGNiG S.A. w kapitale	Procentowy udział PGNiG S.A. w liczbie głosów
Spółki zależne od PGNiG S.A.					
1	Poszukiwania Nafty i Gazu Jasło S.A.	100 000 000	100 000 000	100 %	100 %
2	Poszukiwania Nafty i Gazu Kraków S.A.	105 231 000	105 231 000	100 %	100 %
3	Poszukiwania Nafty i Gazu NAFTA S.A.	60 000 000	60 000 000	100 %	100 %
4	GEOFIZYKA Kraków S.A. ¹⁾	64 400 000	64 400 000	100 %	100 %
5	GEOFIZYKA Toruń S.A. ¹⁾	66 000 000	66 000 000	100 %	100 %
6	Poszukiwania Naftowe Diament Sp. z o.o.	62 000 000	62 000 000	100 %	100 %
7	Zakład Robót Górniczych Krosno Sp. z o.o.	26 903 000	26 903 000	100 %	100 %
8	PGNiG Norway AS	1 092 000 000 (NOK) ²⁾	1 092 000 000 (NOK) ²⁾	100 %	100 %
9	Polish Oil and Gas Company - Libya B.V.	26 724 (USD) ²⁾	26 724 (USD) ²⁾	100 %	100 %
10	INVESTGAS S.A.	502 250	502 250	100 %	100 %
11	Dolnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	658 384 000	658 384 000	100 %	100 %
12	Górnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	1 300 338 000	1 300 338 000	100 %	100 %
13	Karpacka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	1 484 953 000	1 484 953 000	100 %	100 %
14	Mazowiecka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	1 255 800 000	1 255 800 000	100 %	100 %
15	Pomorska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	655 199 000	655 199 000	100 %	100 %
16	Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	1 033 186 000	1 033 186 000	100 %	100 %
17	Geovita S.A. ¹⁾	86 139 000	86 139 000	100 %	100 %
18	PGNiG Technologie S.A.	166 914 000	166 914 000	100 %	100 %
19	PGNiG Energia S.A.	41 000 000	41 000 000	100 %	100 %
20	BUD-GAZ P.P.U.H. Sp. z o.o.	51 760	51 760	100 %	100 %
21	PGNiG Sales & Trading GmbH	10 000 000 (EUR) ²⁾	10 000 000 (EUR) ²⁾	100 %	100 %
22	PGNiG Finance AB (publ)	500 000 (SEK) ²⁾	500 000 (SEK) ²⁾	100%	100%
23	PGNiG SPV 1 Sp. z o.o.	770 020 000	770 020 000	100%	100%
24	Operator Systemu Magazynowania Sp. z o.o.	5 000 000	5 000 000	100 %	100 %
25	Polskie Elektrownie Gazowe Sp. z o.o.	1 212 000	1 212 000	100 %	100 %
26	PGNiG Serwis Sp. z o.o.	9 995 000	9 995 000	100,00%	100,00%
27	MLV 27 Sp. z o.o.	5 000	5 000	100,00%	100,00%
28	BSiPG Gazoprojekt S.A.	4 000 000	3 000 000	75 %	75 %
29	NYSAGAZ Sp. z o.o.	9 881 000	6 549 000	66 %	66 %
Spółki pośrednio zależne od PGNiG S.A.					
30	Oil Tech International F.Z.E.	20 000 (USD) ²⁾	20 000 (USD) ²⁾	100%	100%
31	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. (Piła)	1 806 500	1 806 500	100%	100%
32	Biogazownia Ostrowiec Sp. z o.o.	105 000	105 000	100%	100%
33	Powisłe Park Sp. z o.o. (Warszawa)	81 131 000	81 131 000	100%	100%
34	PGNiG Termika S.A.	246 300 000	246 045 490	99,89%	99,89%
35	Poltava Services LLC	20 000 (EUR) ²⁾	19 800 (EUR) ³⁾	99%	99%
36	CHEMKOP Sp. z o.o. Kraków	3 000 000	2 550 000	85%	85%
37	GAZ Sp. z o.o. (Błonie)	300 000	240 000	80%	80%
38	GAZ MEDIA Sp. z o.o. (Wołomin)	300 000	153 000	51%	51%
39	PT Geofizyka Toruń Indonezja	8 773 000 000 (IDR) ²⁾	4 825 150 000 (IDR) ⁴⁾	55%	55%
40	XOOL GmbH	500 000 (EUR) ²⁾	500 000 (EUR) ²⁾	100%	100%

¹⁾ W dniu 2 lipca 2012 roku spółka zmieniła formę prawną ze spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na spółkę akcyjną.

²⁾ Wartości podane w walutach obcych.

³⁾ Kapitał nieopłacony.

⁴⁾ Kapitał spółki, wg umowy wynoszący w przeliczeniu 1 000 tysięcy USD, został częściowo opłacony przez Geofizykę Toruń Sp. z o.o.: do dnia 30 czerwca 2012 roku Geofizyka Toruń Sp. z o.o. przekazała środki w wysokości 40,7 tysięcy USD.

Zakres jednostek Grupy Kapitałowej objętych konsolidacją w I półroczu 2012 roku

Nazwa jednostki	Kraj siedziby	Procentowy udział PGNiG S.A. w kapitale	
		30 czerwca 2012	30 czerwca 2011
PGNiG S.A. (podmiot dominujący)	Polska		
Spółki zależne od PGNiG S.A.			
GEOFIZYKA Kraków S.A.	Polska	100,00%	100,00%
GEOFIZYKA Toruń S.A.	Polska	100,00%	100,00%
Poszukiwania Nafty i Gazu Jasło S.A.	Polska	100,00%	100,00%
GK Poszukiwania Nafty i Gazu Kraków ¹⁾	Polska	100,00%	100,00%
Poszukiwania Nafty i Gazu NAFTA S.A.	Polska	100,00%	100,00%
Zakład Robót Górniczych Krosno Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Poszukiwania Naftowe Diament Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
PGNiG Norway AS	Norwegia	100,00%	100,00%
Polish Oil And Gas Company – Libya B.V.	Holandia	100,00%	100,00%
Dolnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Górnośląska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Karpacka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
GK Mazowiecka Spółka Gazownictwa ²⁾	Polska	100,00%	100,00%
Pomorska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Wielkopolska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Geovita S.A.	Polska	100,00%	100,00%
INVESTGAS S.A.	Polska	100,00%	100,00%
PGNiG Energia S.A.	Polska	100,00%	100,00%
PGNiG Technologie S.A.	Polska	100,00%	100,00%
Operator Systemu Magazynowania Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
GK PGNiG Sales&Trading ³⁾	Niemcy	100,00%	100,00%
PGNiG SPV1 Sp. z o.o.	Polska	100,00%	-
PGNiG Serwis Sp. z o.o.	Polska	100,00%	-
PGNiG Finance AB	Szwecja	100,00%	-
BSiPG Gazoprojekt S.A.	Polska	75,00%	75,00%
Spółki pośrednio zależne od PGNiG S.A.			
BUG Gazobudowa Sp. z o. o. Zabrze ⁴⁾	Polska	-	100,00%
Zakład Urządzeń Naftowych Naftomet Sp. z o.o. ⁴⁾	Polska	-	100,00%
ZRUG Sp. z o.o. (w Pogórskiej Woli) ⁴⁾	Polska	-	100,00%
Budownictwo Naftowe Naftomontaż Sp. z o.o. ⁴⁾	Polska	-	88,83%
PGNiG Termika S.A.	Polska	99,89 %	-
Spółki współzależne i stowarzyszone wyceniane metodą praw własności			
SGT EUROPOL GAZ S.A. ⁵⁾	Polska	49,74%	49,74%
GAS - TRADING S.A.	Polska	43,41%	43,41%

¹⁾ GK Poszukiwania Nafty i Gazu Kraków obejmuje Poszukiwania Nafty i Gazu Kraków S.A. oraz jej spółki zależne: Oil Tech International - F.Z.E. i Poltava Services LLC.

²⁾ GK Mazowiecka Spółka Gazownictwa obejmuje Mazowiecką Spółkę Gazownictwa Sp. z o.o. oraz jej spółkę zależną Powiśle Park Sp. z o.o.

³⁾ GK PGNiG Sales & Trading obejmuje PGNiG Sales & Trading GmbH oraz jej spółkę zależną XOOD GmbH

⁴⁾ Od dnia 22 grudnia 2011 roku są to oddziały PGNiG Technologie S.A.

⁵⁾ W tym 48,00 % to udział bezpośredni a 1,74% udział pośredni poprzez spółkę GAS - TRADING S.A.

1.6. Zmiany w strukturze jednostki gospodarczej, w tym w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, przejęcia lub sprzedaży jednostek grupy kapitałowej emitenta, inwestycji długoterminowych, podziału, restrukturyzacji i zaniechania działalności

W I półroczu 2012 roku najistotniejsze zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej PGNiG obejmowały:

- W dniu 2 stycznia 2012 roku zostało zarejestrowane przekształcenie spółki PNiG Jasło Sp. z o.o. w spółkę akcyjną;
- W dniu 11 stycznia 2012 roku PGNiG SPV 1 Sp. z o.o. podpisała z Vattenfall AB ostateczną umowę sprzedaży akcji, której przedmiotem było nabycie 24 591 544 akcji w kapitale zakładowym Vattenfall Heat Poland S.A. Akcje te stanowiły 99,84% w kapitale zakładowym i uprawniały do 99,84% w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Vattenfall Heat Poland S.A. (obecnie PGNiG TERMIKA S.A.). W I półroczu 2012 roku PGNiG SPV 1 Sp. z o.o. skupiła od akcjonariuszy mniejszościowych 13 005 akcji PGNiG TERMIKA S.A., w związku z tym jej udział w kapitale zakładowym spółki wzrósł do poziomu 99,89%;
- W dniu 13 stycznia 2012 roku została podjęta uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PGNiG SPV 1 Sp. z o.o. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 770 000 tysięcy złotych do poziomu 770 020 tysięcy złotych poprzez utworzenie 15 400 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 50 złotych każdy. Nowo utworzone udziały zostały objęte przez PGNiG S.A. Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego w KRS miała miejsce w dniu 25 stycznia 2012 roku;
- W dniu 16 lutego 2012 roku została podjęta uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PGNiG Energia S.A. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 11 000 tysięcy złotych do poziomu 41 000 tysięcy złotych poprzez emisję nowych 110 000 akcji o wartości nominalnej 100 złotych każda. Nowo utworzone udziały zostały objęte przez PGNiG S.A. Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego w KRS miała miejsce w dniu 22 marca 2012 roku;
- W dniu 17 lutego 2012 roku została podjęta uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Pomorskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 1 553 tysięcy złotych do poziomu 655 199 tysięcy złotych, poprzez utworzenie 1 553 nowych udziałów o wartości nominalnej 1 tysięcy złotych każdy. Nowo utworzone udziały zostały objęte przez PGNiG S.A. i pokryte wkładem niepieniężnym w postaci prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej wraz z prawem własności posadowionych na niej budynków i budowli. Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego w KRS miała miejsce w dniu 7 marca 2012 roku;
- W dniu 24 lutego 2012 roku Mazowiecka Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. zawarła dwie umowy nabycia łącznie 58 udziałów spółki GAZ Sp. z o.o. z siedzibą w Błoniu. W związku z tym, zaangażowanie kapitałowe w spółce wzrosło do poziomu 240 tysięcy złotych, a udział w kapitale zakładowym zwiększył się do 80 %;
- W dniu 8 maja 2012 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki AI Masharig – Geofizyka Toruń Limited Company (spółka zależna od spółki Geofizyka Toruń S.A.) podjęło uchwałę o otwarciu postępowania likwidacyjnego;
- W dniu 25 maja 2012 roku zostało zarejestrowane przekształcenie spółki ZRUG Zabrze Sp. z o.o. w spółkę akcyjną;
- W dniu 1 czerwca 2012 roku zostało zarejestrowane przekształcenie spółki PNiG Kraków Sp. z o.o. w spółkę akcyjną;
- W dniu 1 czerwca 2012 roku zostało zarejestrowane przekształcenie spółki PGNiG Technologie Sp. z o.o. w spółkę akcyjną;
- W dniu 6 czerwca 2012 roku, PGNiG Sales & Trading GmbH nabyło 500 000 udziałów spółki XOOL GmbH z siedzibą w Münster o wartości nominalnej 1 EUR każdy. Nowo nabyte udziały stanowią 100% w kapitale zakładowym spółki;

- W dniu 14 czerwca 2012 roku zostało zarejestrowane przekształcenie spółki PNiG NAFTA Sp. z o.o. w spółkę akcyjną;
- W dniu 6 czerwca 2012 roku PGNiG S.A. zakupiła 100 udziałów spółki MLV 26 Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 5 tysięcy złotych, stanowiących 100% kapitału zakładowego spółki. Cena zakupu udziałów wyniosła 8 tysięcy złotych. W dniu 14 czerwca 2012 roku miała miejsce rejestracja w KRS zmiany firmy spółki na PGNiG Serwis Sp. z o.o.
W dniu 15 czerwca 2012 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki podjęło decyzję o podwyższeniu kapitału zakładowego do kwoty 9 995 tysięcy złotych. Nowo utworzone udziały objęte zostały przez PGNiG S.A. Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego w KRS miała miejsce w dniu 29 czerwca 2012 roku;
- W dniu 8 czerwca 2012 roku PGNiG S.A. zakupiło 100 udziałów spółki MLV 27 Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 5 tysięcy złotych stanowiących 100% kapitału zakładowego spółki. Cena zakupu udziałów wyniosła 8 tysięcy złotych.
W dniu 4 czerwca 2012 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki dokonało zmiany umowy spółki polegającej m.in. na zmianie firmy spółki na PGNiG SPV 4 Sp. z o.o. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania rejestracja tej zmiany w KRS nie została dokonana;
- W dniu 27 lipca 2012 roku miała miejsce rejestracja w KRS spółki PGNiG Poszukiwania S.A., związanej w dniu 3 lipca 2012 roku. Kapitał zakładowy spółki wynosi 10 000 tysięcy złotych i dzieli się na 10 000 tysięcy akcji o wartości nominalnej 1 zł każda. Wszystkie akcje objęte zostały przez PGNiG S.A.

1.7. Skład Zarządu PGNiG S.A.

Zgodnie ze Statutem Spółki, Zarząd PGNiG S.A. składa się z dwóch do siedmiu osób. Liczbę członków Zarządu określa organ powołujący Zarząd. Członków Zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata. Członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje Rada Nadzorcza. Każdy z Członków Zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach przez Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Do czasu, gdy Skarb Państwa jest akcjonariuszem Spółki, a Spółka zatrudnia średniorocznie powyżej 500 pracowników, Rada Nadzorcza powołuje w skład Zarządu jedną osobę wybraną przez pracowników Spółki na okres kadencji Zarządu.

W skład Zarządu PGNiG S.A. na dzień 30 czerwca 2012 roku wchodziły cztery osoby:

- Grażyna Piotrowska-Oliwa - Prezes Zarządu,
- Radosław Dudziński - Wiceprezes Zarządu ds. Handlu,
- Sławomir Hinc - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Mirosław Szkałuba - Wiceprezes Zarządu ds. Zakupów i IT.

W I półroczu 2012 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu PGNiG S.A.:

W dniu 7 marca 2012 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. powołała z dniem 19 marca 2012 roku Panią Grażynę Piotrowską - Oliwę na stanowisko Prezesa Zarządu PGNiG S.A., na wspólną kadencję upływającą 13 marca 2014 roku.

W dniu 11 maja 2012 roku Pan Marek Karabuła złożył rezygnację z funkcji Członka Zarządu PGNiG S.A. Powodem rezygnacji było objęcie funkcji Prezesa Zarządu POGC Libya B.V. – spółki zależnej od PGNiG S.A.

Po 30 czerwca 2012 roku, do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu PGNiG S.A.

1.8. Prokurenci PGNiG S.A.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku w PGNiG S.A. nie było osób pełniących funkcję prokurentów.

W dniu 21 marca 2012 roku Zarząd PGNiG S.A. odwołał prokury:

- Pani Ewie Bernacik, Dyrektor Departamentu Rachunkowości PGNiG S.A.,
- Panu Kazimierzowi Chrobakowi, Dyrektorowi Oddziału PGNiG S.A. w Zielonej Górze,

- Panu Mieczysławowi Jakielowi, Dyrektorowi Oddziału PGNiG S.A. w Sanoku.

Po 30 czerwca 2012 roku, do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, nie powołano prokurentów PGNiG S.A.

1.9. Skład Rady Nadzorczej PGNiG S.A.

Zgodnie ze Statutem Spółki, Rada Nadzorcza PGNiG S.A. składa się z pięciu do dziewięciu członków, powoływanych przez Walne Zgromadzenie na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata. Tak długo, jak akcjonariuszem Spółki pozostaje Skarb Państwa, reprezentowany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej działając w tym zakresie w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki.

Jeden z członków Rady Nadzorczej powoływany przez Walne Zgromadzenie powinien spełniać następujące warunki:

- 1) zostać wybranym w trybie, o którym mowa w § 36 ust. 3 Statutu PGNiG S.A.,
- 2) nie może być podmiotem powiązany ze Spółką lub podmiotem zależnym od Spółki,
- 3) nie może być podmiotem powiązany z podmiotem dominującym lub innym podmiotem zależnym od podmiotu dominującego, lub
- 4) nie może być osobą, która pozostaje w jakimkolwiek związku ze Spółką lub z którymkolwiek z podmiotów wymienionych w punktach 2) i 3), który mógłby istotnie wpłynąć na zdolność takiej osoby jako członka Rady Nadzorczej do podejmowania bezstronnych decyzji.

Powiązania, o których mowa wyżej, nie dotyczą członkostwa w Radzie Nadzorczej PGNiG S.A.

Zgodnie z § 36 ust. 3 Statutu PGNiG S.A., wybór członka Rady Nadzorczej, który ma spełniać warunki opisane powyżej, następuje w oddzielnym głosowaniu. Prawo pisemnego zgłaszania kandydatów na członka Rady Nadzorczej spełniającego te warunki, przysługuje akcjonariuszom obecnym na Walnym Zgromadzeniu, którego przedmiotem jest jego wybór. Jeżeli kandydatury nie zostaną zgłoszone przez akcjonariuszy, kandydatów do Rady Nadzorczej, spełniających opisane wyżej warunki, zgłasza Rada Nadzorcza.

Dwie piąte składu Rady Nadzorczej powoływane jest spośród osób wybranych przez pracowników Spółki.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku Rada Nadzorcza składała się z dziewięciu członków, zaś jej skład przedstawiał się następująco:

- Wojciech Chmielewski - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Marcin Moryń - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Mieczysław Kawecki - Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Agnieszka Chmielarz - Członek Rady Nadzorczej,
- Józef Głowacki - Członek Rady Nadzorczej,
- Janusz Pilitowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Mieczysław Puławski - Członek Rady Nadzorczej,
- Ewa Sibrecht-Ośka - Członek Rady Nadzorczej,
- Jolanta Siergiej - Członek Rady Nadzorczej.

W I półroczu 2012 roku miały miejsce następujące zdarzenia dotyczące składu Rady Nadzorczej PGNiG S.A.:

W dniu 5 stycznia 2012 roku prof. Stanisław Rychlicki, Przewodniczący Rady Nadzorczej PGNiG S.A. złożył rezygnację z pełnionej funkcji z ważnych powodów osobistych, ze skutkiem na dzień 10 stycznia 2012 roku.

W dniu 12 stycznia 2012 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. odwołało ze składu Rady Nadzorczej Pana Grzegorza Banaszka, z dniem 12 stycznia 2012 roku.

Jednocześnie, w dniu 12 stycznia 2012 roku, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. powołało w skład Rady Nadzorczej:

- Pana Józefa Głowackiego,
- Pana Wojciecha Chmielewskiego.

W dniu 12 stycznia 2012 roku, decyzją Ministra Skarbu Państwa na podstawie przepisów §35 ust.1 Statutu PGNiG S.A. w skład Rady Nadzorczej PGNiG S.A. został powołany Pan Janusz Pilitowski.

W dniu 13 stycznia 2012 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. wybrała na przewodniczącego Pana Wojciecha Chmielewskiego.

W dniu 19 marca 2012 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PGNiG S.A. powołało w skład Rady Nadzorczej Spółki Panią Ewę Sibrecht-Ośka.

Po 30 czerwca 2012 roku, do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, nie wystąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej PGNiG S.A.

1.10. Akcjonariat PGNiG S.A.

Na dzień przekazania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za I półrocze 2012 roku, jedynym akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu PGNiG S.A. był Skarb Państwa.

Struktura akcjonariatu PGNiG S.A. przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Siedziba	Liczba akcji	Procentowy udział w kapitale	Procentowy udział w ogólnej liczbie głosów
<i>Na dzień 30 czerwca 2012 roku</i>				
Skarb Państwa	Warszawa	4 271 911 724	72,41%	72,41%
Pozostali akcjonariusze	-	1 628 088 276	27,59%	27,59%
Razem	-	5 900 000 000	100,00%	100,00%
<i>Na dzień 31 grudnia 2011 roku</i>				
Skarb Państwa	Warszawa	4 272 063 451	72,41%	72,41%
Pozostali akcjonariusze	-	1 627 936 549	27,59%	27,59%
Razem	-	5 900 000 000	100,00%	100,00%

1.11. Założenie kontynuacji działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdzono istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

1.12. Połączenie spółek handlowych

W I półroczu 2012 roku nie wystąpiły połączenia Jednostki Dominującej oraz spółek Grupy z innymi spółkami handlowymi.

1.13. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostanie przedstawione do zatwierdzenia przez Zarząd Jednostki Dominującej do publikacji w dniu 23 sierpnia 2012 roku.

2. INFORMACJE O STOSOWANYCH ZASADACH RACHUNKOWOŚCI

2.1. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, instrumentów pochodnych wycenionych w wartości godziwej oraz pożyczek i należności wycenianych w skorygowanej cenie nabycia.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych polskich (PLN), a wszystkie wartości, o ile nie jest to wskazane inaczej, podane są w tysiącach (tysiące złotych). Ewentualne różnice pomiędzy kwotami ogółem a sumą ich składników wynikają z zaokrągleń.

2.1.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE) na dzień 30 czerwca 2012 roku.

Zgodnie z MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, MSSF składają się z Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR) i Interpretacji wydanych przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Zakres informacji ujawnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jest zgodny z postanowieniami MSSF oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33, poz. 259).

2.1.2. Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe PGNiG S.A. jako jednostki dominującej oraz sprawozdania jednostek kontrolowanych przez jednostkę dominującą (lub kontrolowanych przez jednostki zależne od jednostki dominującej) sporządzone na dzień 30 czerwca 2012 roku, z wyjątkiem spółek zależnych, których wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie byłby istotny.

Jednostki zależne są konsolidowane metodą pełną od dnia nabycia, będącego dniem objęcia kontroli nad spółką, do dnia utraty tej kontroli. Kontrola występuje wówczas, gdy jednostka dominująca ma możliwość wpływania na politykę finansową i operacyjną podległej jednostki w celu osiągnięcia korzyści z jej działalności. Na dzień nabycia aktywa i pasywa jednostki nabywanej są wyceniane według ich wartości godziwej. Nadwyżka ceny nabycia powyżej wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki jest ujmowana jako wartość firmy. W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki, różnica ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło nabycie.

Udział niekontrolujący to ta część wyniku finansowego i aktywów netto, która nie należy do Grupy. Udziały niekontrolujące są prezentowane w osobnych pozycjach w rachunku zysków i strat, w sprawozdaniu z całkowitego dochodu oraz w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie Jednostki Dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości. W przypadkach, gdy jest to konieczne, w sprawozdaniach finansowych jednostek zależnych bądź stowarzyszonych dokonuje się korekt mających na celu ujednoczenie zasad rachunkowości stosowanych przez jednostkę z zasadami stosowanymi przez podmiot dominujący.

Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty pomiędzy podmiotami powiązanymi objętymi konsolidacją podlegają wyłączeniom konsolidacyjnym.

Wyniki finansowe jednostek nabytych lub sprzedanych w ciągu roku są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od momentu nabycia oraz do momentu zbycia. W przypadku utraty kontroli nad jednostką zależną, skonsolidowane sprawozdanie finansowe

uwzględnia wyniki za tę część roku objętego sprawozdaniem, w którym to okresie jednostka dominująca posiadała taką kontrolę.

2.2. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości i zakresu ujawnień

Przy sporządzaniu śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przyjęto te same ogólne zasady, które zostały zastosowane przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku, opublikowanego 20 marca 2012 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2012 roku:

2.2.1. Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy

W roku bieżącym Grupa przyjęła wszystkie nowe i zaktualizowane standardy oraz interpretacje, przedstawione poniżej, wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone do stosowania w Unii Europejskiej (UE), mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w rocznych okresach sprawozdawczych od 1 stycznia 2012 roku.

- Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” – przeniesienia aktywów finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 22 listopada 2011 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie).

Przyjęcie powyższych zmian standardu nie spowodowało znaczących zmian w polityce rachunkowości Grupy ani w prezentacji danych w sprawozdaniu finansowym.

2.2.2. Standardy i interpretacje opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale niemające jeszcze zastosowania

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” - prezentacja składników innych całkowitych dochodów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie).

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych zmian do standardów.

2.2.3. Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE do stosowania

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 30 czerwca 2012 roku nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania przez UE:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub po tej dacie);
- MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie);
- MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie);
- MSSF 12 „Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie);
- MSSF 13 „Wycena wartości godziwej” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie);

- MSR 27 (znowelizowany w 2011 roku) „Jednostkowe sprawozdania finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie);
- MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólne przedsięwzięcia” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” – Ciężka Hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” – Pożyczki rządowe (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” - kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” – obowiązkowa data wejścia w życie i przepisy przejściowe;
- Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” - Podatek odroczone: realizacja aktywów (obowiązujące odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” – kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie);
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (2012)” - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF opublikowane w dniu 17 maja 2012 roku (MSSF 1, MSR 1, MSR 16, MSR 32 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub po tej dacie);
- Interpretacja KIMSF 20 „Rozliczanie kosztów usuwania odpadów na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Grupy, wymienione wyżej standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych, której zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Grupy, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte przez UE do stosowania na dzień bilansowy.

2.3. Stosowane zasady rachunkowości

Poniżej zostały przedstawione najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę Kapitałową PGNiG.

2.3.1. Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Jednostką stowarzyszoną jest podmiot, na który jednostka dominująca wywiera znaczący wpływ, lecz nie sprawuje kontroli, uczestnicząc w ustalaniu zarówno polityki finansowej jak i operacyjnej jednostki stowarzyszonej, ani nie są to wspólne przedsięwzięcia.

Udziały finansowe Grupy w jej jednostkach stowarzyszonych wyceniane są przy wykorzystaniu metody praw własności, z wyjątkiem sytuacji, gdy inwestycja jest klasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży. Inwestycje w jednostkę stowarzyszoną są wyceniane według ceny nabycia z uwzględnieniem zmian w udziale Grupy w aktywach netto, jakie wystąpiły do dnia bilansowego, pomniejszonych o utratę wartości poszczególnych inwestycji. Straty jednostek stowarzyszonych przekraczające wartość udziału Grupy w tych jednostkach stowarzyszonych nie są rozpoznawane.

Nadwyżka ceny nabycia powyżej wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia jest ujmowana jako wartość firmy. W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia, różnica ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło nabycie.

Zyski i straty wynikające z transakcji pomiędzy Grupą a jednostką stowarzyszoną podlegają wyłączeniom konsolidacyjnym zgodnie z udziałem Grupy w kapitałach jednostki stowarzyszonej. Dni bilansowe jednostek stowarzyszonych i Grupy są jednakowe i oba podmioty stosują spójne zasady rachunkowości. W przypadkach, gdy jest to konieczne, w sprawozdaniach finansowych jednostek stowarzyszonych dokonuje się korekt mających na celu ujednoczenie zasad rachunkowości stosowanych przez jednostkę z zasadami stosowanymi przez podmiot dominujący. Straty ponoszone przez jednostkę stowarzyszoną mogą świadczyć o utracie wartości jej aktywów, co powoduje konieczność rozpoznania odpisu aktualizującego na odpowiednim poziomie.

2.3.2. Udziały we wspólnym przedsięwzięciu

Wspólne przedsięwzięcie jest to relacja umowna, na mocy której dwie lub więcej stron podejmują działalność gospodarczą podlegającą współkontroli, w toku której strategiczne decyzje finansowe, operacyjne i polityczne wymagają jednogłośnego poparcia wszystkich stron sprawujących wspólnie kontrolę.

W odniesieniu do swoich udziałów we wspólnie kontrolowanej działalności podmiot będący współnikiem przedsięwzięcia wykazuje w swoim sprawozdaniu finansowym aktywa, które kontroluje i zobowiązania, które zaciągnął, a także poniesione koszty i swój udział w przychodach ze sprzedaży towarów lub usług wygenerowanych przez wspólne przedsięwzięcie. W związku z tym, że aktywa, zobowiązania, przychody i koszty związane ze wspólnym przedsięwzięciem są już wykazane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym współnika przedsięwzięcia, nie dokonuje się korekt i nie stosuje się innych procedur konsolidacyjnych w odniesieniu do tych pozycji.

2.3.3. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Walutą funkcjonalną (wyceny) i walutą prezentacji spółki PGNiG S.A. i jej jednostek zależnych jest polski złoty (PLN), z wyjątkiem spółek: POGC Libya B.V., PGNiG Norway AS, PGNiG Sales & Trading GmbH oraz PGNiG Finance AB. Transakcje wyrażone w walutach obcych są początkowo ujmowane według kursu waluty funkcjonalnej, obowiązującego na dzień zawarcia transakcji. Aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane po kursie waluty funkcjonalnej, obowiązującym na dzień bilansowy. Wszystkie różnice kursowe są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, z wyjątkiem różnic kursowych powstałych z przeliczenia aktywów i pasywów jednostek zagranicznych. Różnice te są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym aż do momentu zbycia udziałów w tych jednostkach. Pozycje niepieniężne wyceniane według kosztów historycznych w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia początkowej transakcji. Pozycje

niepieniężne wyceniane według wartości godziwej w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia ustalenia takiej wartości godziwej.

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem zmian kursów walutowych, Jednostka Dominująca wykorzystuje walutowe transakcje forward oraz opcje (zasady rachunkowości stosowane przez Grupę w odniesieniu do pochodnych instrumentów finansowych zostały przedstawione w pkt. 2.3.13).

Walutą funkcjonalną zagranicznych oddziałów jest rupia pakistańska (PKR) dla Oddziału Operatorskiego w Pakistanie oraz złoty (PLN) dla Oddziału w Egipcie i Oddziału w Danii, a dla jednostek zależnych: POGC Libya B.V. - dolar amerykański (USD), PGNiG Sales & Trading GmbH - euro (EUR), PGNiG Norway AS - korona norweska (NOK) oraz dla PGNiG Finance AB - korona szwedzka (SEK). Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania zagranicznych jednostek są przeliczane na walutę prezentacji PGNiG S.A. po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich rachunki zysków i strat po średnim kursie wymiany za dany okres sprawozdawczy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczania są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym, jako jego odrębny składnik. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

2.3.4. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i nakłady na środki trwałe w budowie, które jednostka zamierza wykorzystywać w swojej działalności oraz na potrzeby administracyjne w okresie dłuższym niż 1 rok, które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne jak również poniesione wydatki na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych (przekazane zaliczki). Środki trwałe obejmują istotne specjalistyczne części zamienne, które funkcjonują jako element środka trwałego.

Składniki rzeczowego majątku trwałego początkowo ujmowane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia (model wyceny wg kosztu historycznego). Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmuje koszty poniesione na zakup lub wytworzenie rzeczowych aktywów trwałych oraz nakłady poniesione w terminie późniejszym w celu zwiększenia przydatności składnika, zamiany istotnych części lub jego odnowienia. Do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych zalicza się odsetki od finansowania zewnętrznego (koszty finansowania zewnętrznego zostały opisane w pkt. 2.3.6.).

Części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem wykazywane są jako zapasy i ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich wykorzystania. Istotne części zamienne oraz awaryjne wyposażenie kwalifikuje się do wykazania jako rzeczowe aktywa trwałe, jeżeli Grupa oczekuje, iż będą one wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok i możliwe jest ich przypisanie do poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Grupa nie zwiększa wartości księgowej netto pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymania tych aktywów. Koszty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia. Na koszty bieżącego utrzymania rzeczowych aktywów trwałych, rozumianego jako remonty i konserwacje, składają się koszty robocizny i koszty zużycia materiałów i mogą obejmować koszty nieistotnych części zamiennych.

Po początkowym ujęciu rzeczowych aktywów trwałych jako składnika aktywów, Grupa wykazuje je według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o zakumulowaną amortyzację oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Podlegającą amortyzacji wartość środków trwałych, z wyłączeniem gruntów i środków trwałych w budowie, rozkłada się w sposób systematyczny na przestrzeni okresu użytkowania przy zastosowaniu metody amortyzacji liniowej:

Budynki i budowle	2 - 40 lat
Maszyny i urządzenia, środki transportu oraz pozostałe	2 - 35 lat

Rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umowy leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze, zaliczone do majątku jednostki, amortyzuje się w okresie ekonomicznej przydatności środka, nie dłużej jednak niż okres trwania umowy.

W momencie sprzedaży lub likwidacji rzeczowego aktywa trwałego, koszt historyczny oraz dotychczasowe umorzenie są usuwane ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a wszelkie powstałe na transakcji zyski lub straty odnoszone są w rachunek zysków i strat.

Środki trwałe w budowie wyceniane są według cen nabycia lub w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do momentu zakończenia ich budowy i oddania do użytkowania.

2.3.5. Nakłady na prace poszukiwawcze i rozpoznawcze

Koszty związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem gazu ziemnego i ropy naftowej obejmują prace geologiczne wykonywane w celu odkrycia i udokumentowania złoża i rozliczane są przy zastosowaniu metody sukcesu geologicznego.

Nakłady poniesione na wykonanie wstępnych analiz terenów (prace sejsmiczne, opracowanie i sporządzenie map geologicznych) Grupa ujmuje bezpośrednio jako koszt, w rachunku zysków i strat w okresie, w którym te nakłady zostały poniesione.

Nakłady na wykonanie odwiertów, przeprowadzanych w ramach prac poszukiwawczych i rozpoznawczych, Grupa ujmuje w aktywach, jako środki trwałe w budowie.

Aktywowane wcześniej nakłady na wykonanie odwiertów uznanych za negatywne Grupa odpisuje w całości do rachunku zysków i strat, w okresie, w którym uznano odwiert za negatywny.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych, po udowodnieniu technicznej wykonalności i komercyjnej zasadności wydobywania gazu ziemnego i/lub ropy naftowej, przeklasyfikowywane są do środków trwałych lub wartości niematerialnych, w zależności od tego, czego dotyczą.

2.3.6. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem, budową lub wytworzeniem składników aktywów, wymagających dłuższego czasu w celu doprowadzenia ich do użytkowania, zalicza się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Przychody z inwestycji uzyskane w wyniku krótkoterminowego inwestowania pozyskanych środków zewnętrznych przeznaczonych bezpośrednio na finansowanie nabycia, budowy lub wytworzenia składników majątku, pomniejszają wartość kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji.

Wszelkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są odnoszone bezpośrednio w rachunek zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Powyższe zasady kapitalizacji nie są stosowane do:

- aktywów wycenianych w wartości godziwej, oraz
- zapasów wytwarzanych w znaczących ilościach w cyklu ciągłym i charakteryzujących się wysoką rotacją.

2.3.7. Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości (grunty, budynki lub ich część, budowle), które Grupa jako właściciel lub leasingobiorca w leasingu finansowym traktuje jako źródło przychodów z czynszów i/lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na spodziewany przyrost ich wartości.

Nieruchomości inwestycyjne początkowo ujmowane są według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Do wyceny nieruchomości inwestycyjnych Grupa wybrała model ceny nabycia i po początkowym ujęciu wyceny wszystkie należące do niej nieruchomości inwestycyjne zgodnie z wymogami MSR 16 określonymi dla tego modelu tj. w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe umorzenie i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne usuwane są ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie ich zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z ich zbycia.

Wszelkie zyski lub straty wynikające ze sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania nieruchomości inwestycyjnej stanowią różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością księgową netto i ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiej operacji.

Grupa stosuje liniową metodę amortyzacji nieruchomości inwestycyjnych i przyjęła następujące okresy ekonomicznej przydatności dla tych składników:

Budynki i budowle 2 – 40 lat

2.3.8. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej, nad którymi Grupa sprawuje kontrolę i które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy.

Wartości niematerialne powstałe w wyniku prowadzenia badań i prac rozwojowych ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyłącznie w sytuacji, gdy jednostka jest w stanie udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- sposób, w jaki składnik będzie wytwarzał przyszłe korzyści ekonomiczne,
- dostępność stosownych środków technicznych oraz finansowych koniecznych do ukończenia prac rozwojowych oraz użytkowania lub sprzedaży składnika,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych.

Nakłady poniesione na prace badawcze prezentowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Wartości niematerialne stanowią również wydatki związane z nabyciem prawa wieczystego użytkowania gruntu. Prawa wieczystego użytkowania gruntu nabyte odpłatnie (od innych podmiotów) prezentowane są jako wartości niematerialne i amortyzowane przez okres ich użytkowania.

Prawa wieczystego użytkowania gruntu otrzymane nieodpłatnie na mocy decyzji administracyjnej, wydanej na podstawie ustawy z dnia 20 września 1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości, ujmowane są wyłącznie w ewidencji pozabilansowej.

Składnik wartości niematerialnych Grupa początkowo ujmuje w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Na dzień bilansowy składniki wartości niematerialnych wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia po pomniejszeniu o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Stosowana metoda amortyzacji odzwierciedla sposób konsumowania korzyści ekonomicznych ze składnika wartości niematerialnych przez Grupę, przy czym, przy braku możliwości wiarygodnego określenia innego sposobu konsumowania tych korzyści stosuje się metodę liniową. Przyjętą metodę amortyzacji stosuje się w sposób ciągły w kolejnych okresach chyba, że nastąpiła zmiana oczekiwanego sposobu konsumowania korzyści ekonomicznych.

Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Szacunki okresu i metody amortyzacji weryfikowane są na koniec roku obrotowego. Jeśli prognozowany okres użytkowania składnika aktywów różni się znacząco od poprzednich szacunków, dokonuje się zmiany okresu amortyzacji. W przypadku znaczącej zmiany oczekiwanego sposobu rozłożenia w czasie korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów, stosuje się inną metodę amortyzacji, aby odzwierciedlić tę zmianę. Powyższe operacje Grupa ujmuje jako zmiany szacunków księgowych i odnosi w rachunek zysków i strat w okresie, w którym ma miejsce zmiana szacunków.

Okresy użyteczności stosowane dla poszczególnych składników wartości niematerialnych są następujące:

Nabyte licencje, prawa do patentów i podobne wartości	2-15 lat
Nabyte oprogramowanie komputerowe	2-10 lat
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	40-99 lat

Okres użytkowania nadwyżki pierwszej opłaty nad opłatą roczną za prawo wieczystego użytkowania gruntów jest równy okresowi użytkowania wieczystego, określonego w umowie o oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste.

Okres użytkowania prawa wieczystego użytkowania gruntu nabytego odpłatnie od podmiotu innego niż Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego jest równy okresowi od dnia nabycia tego prawa do ostatniego dnia okresu użytkowania wieczystego, określonego w umowie o oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialne jeszcze nie użytkowane poddawane są cyklicznie (raz do roku) testowi na utratę wartości.

2.3.9. Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, jeśli warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z posiadania przedmiotu leasingu na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

2.3.9.1. Grupa jako leasingodawca

Aktywa oddane w leasing finansowy są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto, pomniejszanej o kapitałową część opłat leasingowych dotyczących danego okresu obrotowego skalkulowanych w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na nierozliczonej części inwestycji leasingowej netto.

Przychody finansowe z tytułu odsetek z leasingu finansowego są ujmowane w odpowiednich okresach przy uwzględnieniu stałej stopy zwrotu z wartości netto inwestycji Grupy, należnej z tytułu leasingu.

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

2.3.9.2. Grupa jako leasingobiorca

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Grupy i są wyceniane w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego.

Płatności leasingowe dzielone są na część odsetkową oraz część kapitałową tak, by stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty finansowe są odnoszone w rachunek zysków i strat.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego są odnoszone w rachunek zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

2.3.10. Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje oceny składników majątku trwałego i wartości niematerialnych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku stwierdzenia takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu sprawdzenia czy nie nastąpiła utrata wartości aktywa. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależne od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, test na utratę wartości przeprowadzany jest corocznie, oraz dodatkowo, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Wartość użytkowa odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta

uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa korygowana jest do wartości odzyskiwalnej. Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła.

W przypadku, gdy strata z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej od wartości księgowej netto tego składnika aktywów, jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w rachunku zysków i strat jako przychód.

2.3.11. Aktywa finansowe

Ze względu na charakter i przeznaczenie, aktywa finansowe Grupy kwalifikowane są do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- pożyczki i należności,
- dodatnia wycena instrumentów pochodnych.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wyceniany jest według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, z wyjątkiem aktywów kwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

2.3.11.1. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Składnik aktywów finansowych klasyfikuje się jako przeznaczony do obrotu, jeżeli:

- został nabyty głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
- stanowi część portfela określonych instrumentów finansowych, którymi Grupa zarządza łącznie, zgodnie z aktualnym i faktycznym wzorem generowania krótkoterminowych zysków,
- jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi).

Grupa klasyfikuje do tej pozycji:

- instrumenty pochodne niewyceniane zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, których wartość wyceny jest dodatnia (np: SWAP IRS, SWAP CIRS, FRA, CAP, FLOOR, OPCJE, strategie opcyjne, futures, forward z dostawą, bez dostawy, FX SWAPY),
- inwestycje w notowane akcje i instrumenty dłużne przeznaczone do obrotu,
- jednostki funduszy inwestycyjnych,
- inne pozycje.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wykazywane są w wartości godziwej, a zyski lub straty ujmowane są w rachunku zysków i strat. Zysk lub strata netto ujęte w rachunku zysków i strat uwzględniają dywidendy lub odsetki wygenerowane przez dany składnik aktywów finansowych.

2.3.11.2. Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności stanowią aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o stałych lub możliwych do ustalenia warunkach płatności oraz stałych terminach wymagalności, które Grupa chce i może utrzymywać do momentu osiągnięcia wymagalności. Pozycje tej kategorii wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej po pomniejszeniu o utratę wartości, zaś przychody ujmowane są metodą efektywnego dochodu. Skutki wyceny odnoszone są w rachunek zysków i strat.

Grupa klasyfikuje do tej pozycji:

- instrumenty dłużne takie jak obligacje skarbowe i komercyjne, kuponowe, dyskontowe, bony skarbowe i komercyjne, utrzymywane do terminu zapadalności,
- lokaty terminowe,
- inne pozycje.

2.3.11.3. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nieprzypisane do pozostałych kategorii klasyfikuje się jako aktywa dostępne do sprzedaży i wycenia według wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej ujmowane są w kapitale własnym w pozycji inne kapitały rezerwowe. Jednakże inwestycje w instrumenty kapitałowe nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona, Grupa prezentuje według kosztu.

Grupa klasyfikuje do tej pozycji:

- inwestycje w nienotowane instrumenty kapitałowe (w tym udziały i akcje spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych),
- inwestycje w notowane instrumenty kapitałowe, nieprzeznaczone do obrotu (w tym udziały i akcje spółek zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych),
- inwestycje w instrumenty dłużne, co do których jednostka nie ma stanowczego zamiaru utrzymania ich do terminu zapadalności,
- inne pozycje.

2.3.11.4. Pożyczki i należności

Kategoria pożyczek i należności obejmuje aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o stałych lub możliwych do ustalenia warunkach płatności, które nie są przedmiotem obrotu na aktywnym rynku.

Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości. Dochód odsetkowy ujmowany jest przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne.

Grupa klasyfikuje do tej pozycji:

- wszystkie należności (bez podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń),
- udzielone pożyczki,
- należności z tytułu transakcji buy sell back, reverse repo.

Należności nieściągalne są odpisywane w koszty w momencie stwierdzenia ich nieściągalności. Spisanie lub umorzenie należności z powodu przedawnienia lub nieściągalności powoduje zmniejszenie odpisów aktualizujących utworzonych uprzednio dla tych należności.

Należności umorzone lub spisane z powodu przedawnienia lub nieściągalności, dla których nie dokonano odpisów aktualizujących lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

2.3.11.5. Instrumenty pochodne – wycena dodatnia

Instrumenty pochodne (dodatnia wycena), które nie są określane jako instrumenty zabezpieczające, są wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy i wykazywane są w wartości godziwej, z uwzględnieniem zmian wartości godziwej w rachunku zysków i strat. Dodatnia wycena instrumentów pochodnych jest wykazywana w odrębnych pozycjach w aktywach krótkoterminowych.

2.3.12. Utrata wartości aktywów finansowych

Składniki aktywów finansowych podlegają ocenie pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Utratę wartości składnika stwierdza się, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne.

W przypadku wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, uwzględnia się stopień prawdopodobieństwa

ich zapłaty. Kwota odpisu aktualizującego stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową dla tych aktywów.

W zależności od rodzaju należności stosowana jest jedna z dwóch metod tworzenia odpisów aktualizujących: statystyczna lub indywidualna. Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych - zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący. Na należności przeterminowane powyżej 90 dni i wszystkie zarachowane odsetki tworzony jest odpis aktualizujący w wysokości 100 % wartości należności obejmowanej odpisem.

Gdy strata z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, z wyjątkiem instrumentów finansowych przeznaczonych do sprzedaży, ulegnie zmniejszeniu, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się poprzez rachunek zysków i strat. Odwrócenie nie powoduje zwiększenia wartości księgowej netto składnika aktywów finansowych ponad kwotę, która stanowiłaby zamortyzowany koszt tego składnika na dzień odwrócenia w sytuacji, gdyby ujęcie utraty wartości w ogóle nie miało miejsca.

Straty z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat. Zwiększenia wartości godziwej następujące po ujęciu straty z tytułu utraty wartości ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym.

2.3.13. Rachunkowość zabezpieczeń

Jednostka Dominująca stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych dla transakcji walutowych i towarowych.

Celem podejmowanych przez Jednostkę Dominującą działań zabezpieczających przed ryzykiem zmiany kursu EUR/PLN oraz USD/PLN jest zagwarantowanie określonego poziomu wartości złotej ponoszonych przez nią wydatków w EUR oraz USD związanych z zakupem gazu w kontraktach długoterminowych.

Typ zastosowanego powiązania zabezpieczającego to zabezpieczenie przyszłych, wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych związanych z ponoszonymi przez Jednostkę Dominującą wydatkami wyrażonymi w EUR oraz USD.

Wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń instrumenty zabezpieczające to zakupione kontrakty forward na kurs walutowy USD/PLN i EUR/PLN, zakupione europejskie opcje kupna i zerokosztowe struktury opcyjne (struktury collar) stanowiące kombinację zakupionych europejskich opcji kupna oraz wystawionych europejskich opcji sprzedaży na kurs EUR/PLN i USD/PLN, o identycznych nominałach z datami rozliczenia przypadającymi w dniach oczekiwanego wypływu zabezpieczanego wolumenu walut z tytułu ponoszonych wydatków na gaz.

Celem podejmowanych przez Jednostkę Dominującą działań zabezpieczających przed ryzykiem zmiany ceny gazu jest zagwarantowanie określonego poziomu, wyrażonego w USD, kosztu nabywanego surowca.

Typ zastosowanego powiązania zabezpieczającego to zabezpieczenie przyszłych, wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych związanych z zakupem gazu.

Wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń instrumenty to zakupione swapy towarowe fix/float, azjatyckie opcje towarowe call z europejskim sposobem rozliczenia oraz strategie opcyjne (collar) stanowiące kombinację zakupionych azjatyckich opcji kupna oraz sprzedanych azjatyckich opcji sprzedaży. Wszystkie instrumenty zawierane są na indeks Gasoil 0,1% Barges FOB Rotterdam (Platt's) oraz na indeks Fuel Oil 1% Barges FOB Rotterdam (Platt's).

Zmiany wartości godziwej finansowych instrumentów pochodnych wyznaczonych do zabezpieczenia przepływów pieniężnych w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie odnosi się bezpośrednio na kapitał z aktualizacji wyceny. Zmiany wartości godziwej finansowych instrumentów pochodnych wyznaczonych do zabezpieczenia przepływów pieniężnych w części nie stanowiącej efektywnego zabezpieczenia zalicza się do pozostałych przychodów lub kosztów operacyjnych okresu sprawozdawczego.

2.3.14. Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Grupa ta obejmuje materiały, towary, produkty gotowe oraz produkcję w toku.

Wartość zapasów ustala się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty przydatności ekonomicznej. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Wartość netto możliwa do uzyskania jest to różnica między szacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Zapas paliwa gazowego w magazynach wyceniany jest dla wszystkich magazynów łącznie według średniej ważonej ceny pozyskania paliwa gazowego.

Rozchód paliwa gazowego na cele zużycia własnego w Podziemnych Magazynach Gazu (PMG) oraz różnice bilansowe, wycenia się według średniej rzeczywistej ceny pozyskania, na którą składają się koszt nabycia paliwa gazowego ze wszystkich źródeł zagranicznych, rzeczywisty koszt wydobywania ze źródeł krajowych, koszt odzotowania oraz koszt pozyskania z innych źródeł krajowych.

Rozchód paliwa gazowego do sprzedaży zewnętrznej wyceniany jest według kosztu pozyskania paliwa gazowego, tj. średniej rzeczywistej ceny pozyskania.

2.3.15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług ujmują się początkowo według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu należności wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Różnice z wyceny odnoszone są w rachunek zysków i strat. Grupa nie dyskontuje należności, których termin płatności przypada w terminie krótszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego oraz jeśli efekt dyskontowania byłby nieistotny.

Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można odzyskać całości należnych kwot.

Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw paliwa gazowego dla odbiorców rozliczanych w grupach taryfowych od 1 do 4, tworzone są wg metody statystycznej. Podstawą tworzenia odpisów jest analiza danych historycznych o spłacie należności przeterminowanych w poszczególnych przedziałach wiekowych. Na bazie analizy ustalane są wskaźniki spłacalności, które są podstawą ustalenia odpisów aktualizujących należności w każdym przedziale wiekowym.

Odpisy aktualizujące należności od pozostałych klientów ujmowane są na podstawie indywidualnej analizy sytuacji finansowej dłużników.

Na należności przeterminowane powyżej 90 dni oraz na zarachowane opłaty karne, koszty procesowe, koszty egzekucyjne i odsetki od nieterminowych płatności, odpis aktualizujący tworzy się w wysokości 100 % wartości należności.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych - zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący.

Należności nieściągalne są odpisywane w rachunek zysków i strat w momencie stwierdzenia ich nieściągalności. Spisanie lub umorzenie należności z powodu przedawnienia lub nieściągalności powoduje zmniejszenie odpisów aktualizujących utworzonych uprzednio dla tych należności.

Należności umorzone lub spisane z powodu przedawnienia lub nieściągalności, od których nie dokonano odpisów aktualizujących lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

2.3.16. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz krótkoterminowe aktywa finansowe o dużej płynności o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy, łatwo wymienialne na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych, składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących. Grupa wykazuje kredyty w rachunku bieżącym jako zmniejszenie pozycji środki pieniężne. Od momentu, w którym kredyty przekroczą wartość środków pieniężnych wykazywane są w zobowiązaniach krótkoterminowych.

2.3.17. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Grupa klasyfikuje składnik aktywów trwałych (lub grupę do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, jeśli jego wartość księgowa netto zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów (lub grup do zbycia) oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna.

Składnik aktywów (lub grupa do zbycia) klasyfikuje się jako przeznaczony do sprzedaży po podjęciu decyzji przez uprawniony, zgodnie ze statutem / umową spółki, organ spółki - Zarząd, Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy / Zgromadzenie Wspólników. Ponadto, składnik aktywów (lub grupa do zbycia) musi być aktywnie oferowany na sprzedaż po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej. Dodatkowo, należy oczekiwać, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia klasyfikacji.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży wyceniane są w kwocie niższej spośród dwóch wartości: wartości księgowej netto i wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą. Jeśli wartość godziwa jest niższa od wartości księgowej netto, różnicę ujmuje się jako odpis aktualizujący

w rachunku zysków i strat. Ewentualne odwrócenie tej różnicy ujmuje się także w rachunku zysków i strat, ale tylko do wysokości wcześniej utworzonego odpisu.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do sprzedaży (lub grupa do zbycia) prezentowane są w osobnej pozycji aktywów obrotowych i nie podlegają amortyzacji.

2.3.18. Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu jednostki.

Kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze statutem jednostki oraz wpisem do rejestru sądowego.

Zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego pomniejszają wartość kapitałów własnych jednostki.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki ceny emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszonej o koszty tej emisji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji, a pozostałą ich część zalicza się do pozostałych kapitałów rezerwowych.

Efekt wyceny wynikający z zastosowania MSR po raz pierwszy został odniesiony na pozycję zyski/straty zatrzymane.

Zgodnie z postanowieniami MSR, zysk netto roku ubiegłego jednostka może przeznaczyć jedynie na kapitał lub dywidendę dla akcjonariuszy (udziałowców). Stosowana w polskim systemie prawnym możliwość podziału zysku na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, Fundusz Restrukturyzacji, przekazanie zysku pracownikom bądź na inne cele nie znajduje odzwierciedlenia w postanowieniach MSR. Z tego powodu, Grupa wykazuje wymienione zmniejszenia zysku jako koszty okresu, w którym wystąpiło wiążące zobowiązanie do przekazania środków. Podział zysku dla pracowników ujmowany jest w koszcie wynagrodzeń, natomiast przekazanie środków na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych ujmuje się w koszcie świadczeń na rzecz pracowników.

2.3.19. Kredyty bankowe, obligacje i pożyczki

Oprocentowane kredyty bankowe, obligacje i pożyczki ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o koszty bezpośrednie pozyskania środków. Po początkowym ujęciu, oprocentowane kredyty, obligacje i pożyczki wyceniane są w skorygowanej cenie nabycia przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu skorygowanej ceny nabycia uwzględnia się koszty związane

z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania. Różnica pomiędzy wpływami netto a wartością wykupu jest wykazywana w przychodach lub kosztach finansowych w okresie wykorzystywania kredytu lub pożyczki.

2.3.20. Rezerwy

Rezerwy są tworzone w przypadku, gdy w następstwie przeszłych zdarzeń na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność rozchodu środków stanowiących korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania, przy czym jego kwota lub termin wymagalności nie są pewne. Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana i korygowana na każdy dzień bilansowy w celu ujęcia możliwie najdokładniejszego szacunku.

W Grupie tworzone są rezerwy w szczególności z następujących tytułów:

- rezerwa na koszty likwidacji odwiertów,
- rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne,
- rezerwy związane z ochroną środowiska,
- rezerwa na kary,
- rezerwa na potencjalne zobowiązania,
- rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów.

2.3.20.1. Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów

Jednostka Dominująca tworzy rezerwę na przyszłe koszty likwidacji odwiertów oraz Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego (FLZG).

Rezerwa na przyszłe koszty likwidacji odwiertów wyliczona jest w oparciu o koszt stanowiący średni koszt likwidacji odwiertów w poszczególnych zakładach wydobywczych w ciągu ostatnich trzech lat, skorygowany o prognozowany wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz zmianę wartości pieniądza w czasie. Uwzględnienie trzyletniego horyzontu czasowego wiąże się ze zróżnicowaniem ilości likwidowanych odwiertów i ich kosztu likwidacji w poszczególnych latach.

Początkowa wartość rezerwy zwiększa wartość odpowiedniego środka trwałego. Późniejsze korekty wysokości rezerwy będące skutkiem zmian szacunków są również traktowane jako korekta wartości środka trwałego.

FLZG tworzony jest na mocy artykułu 26c) Ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku (Dz.U.05.228.1947 z późniejszymi zmianami) Prawo Geologiczne i Górnicze. W Grupie dokonywane są odpisy na fundusz w wysokości od 3 % do 10% wartości rocznych odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych zakładu górniczego (zgodnie z przepisami podatkowymi) w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi.

Wartość rezerwy na przyszłe koszty likwidacji odwiertów korygowana jest o sumę niewykorzystanych odpisów na FLZG.

2.3.20.2. Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne

W Grupie prowadzony jest program wypłaty nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych. Wypłaty z powyższych tytułów programu ujmowane są w rachunku zysków i strat w sposób umożliwiający rozłożenie kosztów nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych na cały okres zatrudnienia pracowników w poszczególnych spółkach. Koszty z tytułu ww. świadczeń są ustalane aktuarialną metodą wyceny prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Rezerwa na nagrody jubileuszowe wykazywana jest w wartości bieżącej zobowiązań wynikających z wyliczeń aktuarialnych. Saldo rezerw na odprawy emerytalne ujęte jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wysokości zobowiązania netto, czyli po skorygowaniu o nieujęte zyski i straty aktuarialne oraz koszty przeszłego zatrudnienia – świadczenia, do których nie nabyto uprawnień.

Nieujęte zyski i straty aktuarialne oraz koszty przeszłego zatrudnienia rozliczne są w rachunek zysków i strat przez okres 15 lat.

Przy wyliczaniu rezerw na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne Grupa przyjmuje następujące założenia:

- dotyczące prawdopodobieństwa rotacji i odejść na emeryturę - do wyliczeń brane są tablice prawdopodobieństw rotacji oraz odejść na emeryturę pracowników w zależności od płci, wieku, stażu pracy ogółem, stażu pracy w Grupie oraz wynagrodzenia, które zostały skonstruowane na podstawie informacji otrzymanych z jednostek Grupy o pracownikach, w stosunku do których ustał stosunek pracy. Tablica prawdopodobieństw rotacji nie obejmuje przypadków związanych z realizacją planów restrukturyzacyjnych oraz zmian organizacyjnych w ostatnich latach,
- dotyczące zgonów - do wyliczeń brane są wartości na podstawie standardowych tablic trwania życia,
- dotyczące wzrostu wynagrodzeń - do wyliczeń brane są wartości na podstawie trendów rynkowych,
- dotyczące stopy dyskonta - ustalana jako wypadkowa zwrotu z aktywów i prognozowanego wzrostu wynagrodzeń.

2.3.20.3. Rezerwy związane z ochroną środowiska

Przyszłe zobowiązania z tytułu kosztów rekultywacji skażonych gruntów lub eliminacji szkodliwych substancji, w przypadku występowania prawnego lub zwyczajowego obowiązku wykonania tych czynności, ujmowane są jako rezerwy. Tworzona rezerwa odzwierciedla potencjalne koszty przewidziane do poniesienia, szacowane i weryfikowane okresowo według cen bieżących.

2.3.20.4. Rezerwa na kary

Grupa zawiązuje tego typu rezerwy na potencjalne zobowiązania z tytułu kar nakładanych na spółki Grupy.

2.3.20.5. Rezerwa na potencjalne zobowiązania

W przypadku wystąpienia przesłanek, które z dużym prawdopodobieństwem wskazują na możliwość zaistnienia w przyszłości zdarzeń, powodujących wzrost zobowiązania do danego kontrahenta z tytułu dostarczonych towarów lub usług, Grupa kalkuluje dodatkowy koszt, który poniosłaby w sytuacji wystąpienia tych zdarzeń i tworzy rezerwę na ten cel.

2.3.20.6. Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej spółki Grupy instalują urządzenia techniczne służące do przesyłu i dystrybucji gazu na nieruchomościach gruntowych, stanowiących własność podmiotów trzecich, będących bardzo często osobami fizycznymi.

W przypadkach, gdy było to możliwe, w momencie instalacji infrastruktury, spółki Grupy zawierały umowy ustanawiające standardowe służebności gruntowe, zaś po nowelizacji Kodeksu cywilnego dokonanej w 2008 r. umowy służebności przesyłu.

Służebność przesyłu jest nową instytucją prawa cywilnego, uregulowaną na podstawie wprowadzonych w życie w 2008 r. przepisów art. 3051-3054 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.).

W ciągu ostatnich kilku lat, odnotowano znaczny wzrost liczby roszczeń, zgłaszanych przez właścicieli nieruchomości gruntowych w zakresie wypłaty wynagrodzeń (odszkodowań) z tytułu korzystania przez spółki Grupy ze służebności przesyłu. Równoległe do wynagrodzeń, wypłacanych na rzecz właścicieli gruntów z tytułu zawartych umów dotyczących służebności przesyłu, wypłacane są wynagrodzenia (odszkodowania) z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości gruntowych.

Grupa, kierując się zasadą istotności, szacuje wartość rezerwy na zgłoszone roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów, w przypadku których, w ciągu ostatnich 3 lat, nie nastąpiło przerwanie toczącej się korespondencji.

2.3.20.7. Pozostałe rezerwy

Jednostka Dominująca utworzyła rezerwę w postaci Centralnego Funduszu Restrukturyzacji (CFR) w celu zapewnienia świadczeń osłonowych dla uprawnionych pracowników, objętych Programem Restrukturyzacji. Szczegółowe zasady działania funduszu oraz katalog zwiększeń i wydatków z funduszu są określone w uchwałach wewnętrznych Jednostki Dominującej.

Spółki Grupy Kapitałowej mogą też tworzyć inne rezerwy na przyszłe prawdopodobne wydatki, związane z działalnością i funkcjonowaniem jednostek Grupy, takie jak: rezerwa na gwarancje, rezerwa na osłony, rezerwa na restrukturyzację.

Grupa wycenia rezerwy dyskontując je, jeśli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny. Do dyskontowania rezerw długoterminowych Grupa stosuje stopę dyskonta, która jest wypadkową stopy zwrotu z aktywów wolnych od ryzyka oraz stopy inflacji na poziomie ciągłego celu inflacyjnego realizowanego przez NBP.

2.3.21. Rozliczenia międzyokresowe

Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej dokonują czynnych rozliczeń międzyokresowych, jeżeli dotyczą one wydatków, które zostaną odniesione w koszty w przyszłych okresach sprawozdawczych.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej są one prezentowane w oddzielnej pozycji aktywów.

Bierne rozliczenia międzyokresowe są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą. Rozliczenia te w sprawozdaniu z sytuacji finansowej są wykazywane w pasywach łącznie ze zobowiązaniami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi zobowiązaniami.

Jednostki Grupy Kapitałowej rozpoznają rozliczenia międzyokresowe przychodów w celu zaliczenia tych przychodów do przyszłych okresów sprawozdawczych, w momencie, kiedy przychody te zostaną zrealizowane.

Do rozliczeń międzyokresowych przychodów Jednostka Dominująca zalicza wartość przychodów przyszłych okresów z tytułu dodatkowych opłat za nieodebrany gaz, wynikających z zawartych umów z klauzulą take or pay (bierz lub płać).

Spółki gazownictwa (będące operatorami systemów dystrybucyjnych) zaliczają do rozliczeń międzyokresowych wartość nieodpłatnie przyjętej infrastruktury gazowej (przyjmowana do roku 1998) oraz opłatę przyłączeniową (otrzymaną do 30 czerwca 2009 roku). Przychody z tych tytułów realizowane są równoległe wraz z dokonywanymi odpisami amortyzacyjnymi od powyższych przyłączy.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji przychodów przyszłych okresów w pasywach.

2.3.22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za towary lub usługi, które zostały dostarczone/wykonane oraz zostały zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą.

Do pozostałych zobowiązań zaliczane są głównie zobowiązania wynikające z bieżącej działalności spółek Grupy tj. z tytułu wynagrodzeń i innych bieżących świadczeń pracowniczych, jak również bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz zobowiązania publicznoprawne.

2.3.23. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, z wyłączeniem instrumentów pochodnych (wycena ujemna). Instrumenty pochodne o ujemnej wycenie, które nie są określane jako instrumenty zabezpieczające, są wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy i wykazywane są w wartości godziwej, z uwzględnieniem zmian wartości godziwej w rachunku zysków i strat.

Pozycje zobowiązań finansowych klasyfikowane są na dwie kategorie: zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz pozostałe zobowiązania finansowe.

2.3.23.1. Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Składnik zobowiązań finansowych klasyfikuje się jako przeznaczony do obrotu, jeżeli:

- został zaciągnięty głównie w celu sprzedaży lub odkupu w krótkim terminie,
- jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi).

Grupa klasyfikuje do tej pozycji instrumenty pochodne nie wyceniane zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, których wartość wyceny jest ujemna (SWAP IRS, SWAP CIRS, FRA, CAP, FLOOR, OPCJE, strategie opcyjne, futures, forward, FX SWAP) i inne.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat wykazywane są w wartości godziwej, a zyski lub straty finansowe ujmowane są w rachunku zysków i strat z uwzględnieniem odsetek zapłaconych od danego zobowiązania finansowego.

2.3.23.2. Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu

Kategoria pozostałych zobowiązań finansowych obejmuje wszystkie zobowiązania z wyjątkiem zobowiązań z tytułu wynagrodzeń, podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń.

W momencie początkowego ujęcia, składniki tej grupy zobowiązań, wyceniane są w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika zobowiązania finansowego.

Następnie są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu skorygowanej ceny nabycia uwzględniane są koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania. Różnica pomiędzy wpływami netto, a wartością wykupu jest wykazywana w przychodach lub kosztach finansowych w okresie wykorzystywania kredytu lub pożyczki.

2.3.24. Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży stanowią należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej. Są one wykazywane w wartości godziwej otrzymanej bądź należnej zapłaty, po pomniejszeniu o rabaty, podatki związane ze sprzedażą (VAT, podatek akcyzowy) oraz inne obciążenia. Ponadto, przy ujmowaniu poszczególnych typów przychodów obowiązują również niżej opisane kryteria.

2.3.24.1. Sprzedaż towarów i produktów

Sprzedaż towarów i produktów ujmowana jest w momencie dostarczenia towarów i produktów wraz z przekazaniem dotyczącego ich prawa własności.

W celu prawidłowego zaliczenia przychodów ze sprzedaży gazu do właściwego okresu sprawozdawczego, na dzień bilansowy dokonywane są szacunki ilości i wartości gazu dostarczonego, lecz nie zafakturowanego na dzień bilansowy, do odbiorców indywidualnych.

Sprzedaż szacowaną gazu, która nie została zafakturowana w danym okresie sprawozdawczym, określa się w oparciu o charakterystykę odbioru gazu przez odbiorców indywidualnych

w porównywalnych okresach sprawozdawczych. Wartość sprzedaży szacowanej gazu określana jest jako iloczyn ilości przypisanych do poszczególnych grup taryfowych oraz stawek określonych w obowiązującej taryfie.

2.3.24.2. Świadczenie usług

Przychody z usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji na dzień bilansowy. Jeżeli na świadczenie usług składa się nie dająca się dokładnie określić liczba działań wykonywanych w określonym przedziale czasu to przychody ujmuje się w oparciu o metodę liniową (równomiernie) na przestrzeni danego okresu. Jeżeli określone działanie jest ważniejsze od wszystkich pozostałych, ujęcie przychodów jest odłożone do momentu wykonania tego działania. W przypadku, gdy wyniku transakcji dotyczącej świadczenia usług nie można oszacować w wiarygodny sposób, przychody z transakcji ujmuje się tylko do wysokości poniesionych kosztów, które jednostka spodziewa się odzyskać.

2.3.24.3. Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są sukcesywnie w miarę upływu czasu powstawania, poprzez odniesienie do głównej kwoty należnej i przy uwzględnieniu efektywnej stopy procentowej, czyli rzeczywistej stopy procentowej obliczanej na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z transakcji.

2.3.24.4. Dywidendy

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie ustanowienia prawa akcjonariuszy do otrzymania płatności.

2.3.24.5. Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są zgodnie z warunkami wynikającymi z zawartych umów wynajmu.

2.3.25. Dotacje

Dotacje nie są ujmowane do chwili uzyskania uzasadnionej pewności, że jednostka spełni konieczne warunki i otrzyma dotacje.

Dotacje, których zasadniczym warunkiem jest nabycie lub wytworzenie przez jednostkę aktywów trwałych, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako przychody przyszłych okresów, a następnie systematycznie, drogą równych odpisów rocznych, odnoszone są w rachunek zysków i strat przez przewidywany okres użytkowania tych aktywów. Dotacje niepieniężne do aktywów ujmuje się w księgach w wartości godziwej.

Pozostałe dotacje ujmowane są systematycznie w przychodach, w okresie niezbędnym do skompensowania kosztów, na pokrycie których dotacja została przyznana. Dotacje należne jako rekompensata kosztów lub strat już poniesionych lub jako forma bezpośredniego wsparcia finansowego dla jednostki bez ponoszenia przyszłych kosztów ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym są należne.

2.3.26. Świadczenia pracownicze

Do krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wypłacanych przez Grupę należą:

- wynagrodzenie oraz składki na ubezpieczenia społeczne,
- krótkoterminowe płatne nieobecności,
- wypłaty z zysku i premie,
- świadczenia niepieniężne.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze, w tym wpłaty do programów określonych składek, ujmowane są w okresie, w którym jednostka otrzymała przedmiotowe świadczenie ze strony pracownika, a w przypadku wypłat z zysku lub premii gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na jednostce ciąży obecne prawne lub zwyczajowe oczekiwane zobowiązanie do dokonania wypłat z wyniku zdarzeń przeszłych, oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

W przypadku świadczeń z tytułu płatnych nieobecności, świadczenia pracownicze ujmowane są w zakresie kumulowanych płatnych nieobecności, z chwilą wykonania pracy, która zwiększa uprawnienia do przyszłych płatnych nieobecności. W przypadku niekumulowanych płatnych nieobecności świadczenia ujmuje się z chwilą ich wystąpienia.

Świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń (odprawy emerytalne) oraz inne długoterminowe świadczenia (nagrody jubileuszowe, renty inwalidzkie) ustalane są przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, z wyceną aktuarialną przeprowadzaną na każdy dzień bilansowy. Zyski i straty aktuarialne ujmowane są w całości w rachunku zysków i strat. Koszty przeszłego zatrudnienia rozpoznawane są natychmiast w stopniu, w jakim dotyczą świadczeń już nabytych, a w pozostałych przypadkach amortyzuje się je metodą liniową przez średni okres, po którym świadczenia zostają nabyte.

2.3.27. Podatek dochodowy

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: bieżący podatek dochodowy od osób prawnych (CIT) oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowy różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z różnym momentem uznania przychodów i kosztów za zrealizowane dla celów podatkowych i rachunkowych a także ze względu na trwałe różnice pomiędzy podatkowym irachunkowym traktowaniem przychodów i kosztów. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony to podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości wynikający z różnicy pomiędzy wartościami księgowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu w momencie ich realizacji dla celów podatkowych, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe, w tym wykazane straty podatkowe. Pozycja aktywów lub zobowiązanie podatkowe nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy. Rezerwa z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawana od przejściowych różnic podatkowych powstałych w wyniku inwestycji w podmioty zależne i stowarzyszone oraz wspólne przedsięwzięcia, chyba że Grupa jest zdolna kontrolować moment odwrócenia różnicy przejściowej i jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnica przejściowa się nie odwróci.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne.

Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitały własne.

2.3.28. Segmenty operacyjne

Segment operacyjny jest częścią składową jednostki:

- prowadzącą działalność gospodarczą, w ramach której uzyskuje przychody i ponosi koszty;
- której wyniki działalności podlegają regularnej kontroli przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych jednostki;
- w przypadku której są dostępne oddzielne informacje finansowe.

W Grupie PGNiG przyjęto, że podstawowym podziałem na segmenty operacyjne jest podział według rodzajów działalności. Jednostki objęte konsolidacją prowadzą działalność w pięciu (w roku 2011 w czterech) segmentach:

a) *Segment Poszukiwanie i wydobywanie*. Podstawową działalnością tego segmentu są: pozyskanie węglowodorów ze złóż i przygotowanie produktów do sprzedaży. Segment obejmuje cały proces poszukiwania i wydobycia gazu ziemnego i ropy naftowej ze złóż, poczynając od przeprowadzenia analiz geologicznych, badań geofizycznych i wierceń, po zagospodarowanie i eksploatację złóż. Działalność poszukiwawczo-wydobywczą prowadzą zarówno PGNiG S.A., POGC Libya BV, PGNiG Norway AS jak i spółki Grupy Kapitałowej świadczące usługi w tym zakresie.

b) *Segment Obrót i magazynowanie*. Segment ten prowadzi sprzedaż gazu ziemnego importowanego oraz wydobywanego ze złóż krajowych, a także wykorzystuje podziemne magazyny gazu na potrzeby handlowe. W konsekwencji zakończenia procesu integracji obrotu oraz rozdzielenia działalności magazynowej od działalności handlowej, sprzedażą gazu ziemnego zajmuje się PGNiG S.A., a Operator Systemu Magazynowania Sp. z o.o. świadczy usługi magazynowania gazu. Segment wykorzystuje na swoje potrzeby sześć podziemnych magazynów gazu zlokalizowanych w Mogilnie, Wierzchowicach, Husowie, Brzeźnicy, Strachocinie i w Swarzowie. Segment prowadzi sprzedaż gazu: wysokometanowego i zaazotowanego, które są wprowadzane do systemu przesyłowego oraz dystrybucyjnego.

Ponadto, do segmentu Obrót i magazynowanie zostały również zakwalifikowane spółki: PGNiG Sales & Trading GmbH z siedzibą w Monachium, zajmująca się handlem i dystrybucją energii oraz PGNiG Energia S.A., prowadząca działalność w obszarze handlu energią elektryczną.

Działalność w zakresie obrotu i magazynowania gazu regulowana jest przez Prawo energetyczne, a ceny sprzedaży ustalane są na podstawie taryf zatwierdzanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

c) *Segment Dystrybucja*. Podstawową działalność tego segmentu stanowi przesyłanie gazu ziemnego siecią dystrybucyjną. Dystrybucją gazu ziemnego zajmuje się sześć podmiotów – Spółki Gazownictwa, które dostarczają gaz do odbiorców indywidualnych, przemysłowych i hurtowych. Ponadto, spółki prowadzą eksploatację, remonty oraz rozbudowę sieci dystrybucyjnej.

d) *Segment Wytwarzanie*. Segment opiera swoją działalność na wytwarzaniu energii elektrycznej oraz ciepła. W ramach segmentu ewidencjonowane są składniki majątkowe, przychody oraz koszty spółki PGNiG Termika, której nabycie przez PGNiG SPV 1 Sp. z o.o. sfinalizowano w styczniu 2012 roku,

e) *Segment Pozostała działalność*. Segment ten zajmuje się projektowaniem oraz realizacją obiektów budowlanych, maszyn i urządzeń dla sektora górniczego oraz paliwowo-energetycznego, a także świadczy usługi z zakresu branży hotelarsko-gastronomicznej. Spółki Grupy Kapitałowej należące do tego segmentu prowadzą działalność niekwalifikującą się do pozostałych segmentów.

Aktywa segmentu obejmują wszystkie aktywa operacyjne wykorzystywane przez segment, na które składają się głównie – środki pieniężne, należności, zapasy oraz środki trwałe w wartości pomniejszonej o umorzenie i odpisy aktualizujące. Większość aktywów może być bezpośrednio przyporządkowana do poszczególnych segmentów, jednak gdy dane aktywa są użytkowane przez dwa lub więcej segmentów, wartość takich aktywów alokowana jest do poszczególnych segmentów na podstawie stopnia ich wykorzystania przez odpowiednie segmenty.

Zobowiązania segmentu obejmują wszelkie zobowiązania operacyjne (głównie zobowiązania handlowe), zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i podatków (zarówno wymagalne jak i naliczone) oraz wszystkie rezerwy na zobowiązania, które można przypisać do danego segmentu.

Zarówno aktywa jak i zobowiązania segmentu nie obejmują podatku odroczonego.

Transakcje wewnętrzne w ramach segmentu podlegają eliminacji.

2.4. Główne przyczyny niepewności wartości szacunkowych

W wyniku stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości opisanych powyżej, Grupa przyjęła założenia dotyczące niepewności i szacunków, które miały najistotniejszy wpływ na wartości

zamieszczone w sprawozdaniu finansowym. W związku z tym, istnieje ryzyko istotnych zmian w następnych okresach sprawozdawczych dotyczące głównie następujących obszarów:

2.4.1. Sprawa dopłat do kapitału PI GAZOTECH Sp. z o.o.

W I półroczu 2012 roku toczyły się sprawy z powództwa PGNiG S.A. dotyczące uchylecia bądź stwierdzenia nieważności uchwał Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. dotyczących dopłat do kapitałów tej spółki. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, sprawy te nie były ostatecznie rozstrzygnięte.

Postępowanie w sprawie z powództwa PGNiG S.A. przeciwko PI GAZOTECH Sp. z o.o. o uchylenie bądź stwierdzenie nieważności uchwał Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. z dnia 23 kwietnia 2004 roku, w tym uchwały zobowiązującej PGNiG S.A. do dopłaty w kwocie 52 000 tysięcy złotych, toczyło się kolejno przed Sądem Okręgowym w Warszawie, Apelacyjnym w Warszawie i Sądem Najwyższym. W dniu 25 czerwca 2010 roku Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo PGNiG S.A., stwierdzając nieważność uchwały o umorzeniu udziałów oraz uchwały o dopłatach. W dniu 12 listopada 2010 roku PI GAZOTECH Sp. z o.o. złożyła apelację do Sądu Okręgowego wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 14 grudnia 2011 roku oddalił apelację PI GAZOTECH Sp. z o.o. Wyrok jest prawomocny. 24 kwietnia 2012 roku PI GAZOTECH Sp. z o.o. złożyła skargę kasacyjną, która do dnia sporządzenia sprawozdania nie została przyjęta przez Sąd Najwyższy do rozpoznania.

Postępowanie w sprawie z powództwa PGNiG S.A. przeciwko PI GAZOTECH Sp. z o.o. o uchylenie bądź stwierdzenie nieważności uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. z dnia 19 stycznia 2005 roku zobowiązującej PGNiG S.A. do wniesienia dopłaty w kwocie 26 000 tysięcy złotych, toczyło się przed Sądem Okręgowym i Sądem Apelacyjnym w Warszawie. Wyrokiem z dnia 18 października 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie unieważnił uchwałę o dopłatach. W dniu 12 listopada 2010 roku PI GAZOTECH Sp. z o.o. złożyła apelację do Sądu Okręgowego wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 22 czerwca 2012 roku oddalił apelację PI GAZOTECH Sp. z o.o. Wyrok jest prawomocny. Do dnia sporządzenia sprawozdania PI GAZOTECH Sp. z o.o. nie wniosła skargi kasacyjnej od powyższego wyroku.

Postępowanie w sprawie z powództwa PGNiG S.A. przeciwko PI GAZOTECH Sp. z o.o. o stwierdzenie nieważności bądź uchylenie uchwały Zgromadzenia Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. z dnia 6 października 2005 roku zobowiązującej PGNiG S.A. do wniesienia dopłaty w kwocie 6 552 tysięcy złotych zostało wszczęte przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Wyrokiem z dnia 30 maja 2008 roku Sąd Okręgowy oddalił powództwo PGNiG S.A. i uchylił postanowienie w sprawie zabezpieczenia powództwa PGNiG S.A. Postępowania w sprawie o stwierdzenie nieważności bądź uchylenie uchwały o dopłatach oraz w sprawie utrzymania zabezpieczenia powództwa toczą się od 2008 roku przed Sądem Apelacyjnym i Sądem Okręgowym w Warszawie. Dnia 25 maja 2010 roku Sąd Apelacyjny zmienił postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 30 maja 2008 roku w sprawie utrzymania zabezpieczenia powództwa i oddalił wniosek o uchylenie prawomocnego postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia powództwa. Wyrokiem z dnia 21 maja 2012 roku Sąd Okręgowy w Warszawie stwierdził nieważność uchwały Zgromadzenia Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. o dopłatach. Do dnia sporządzenia sprawozdania PI GAZOTECH Sp. z o.o. nie złożyła apelacji od powyższego wyroku.

W związku z powyższym, w sprawozdaniu za I półrocze 2012 roku Jednostka Dominująca pozostawiła w księgach zobowiązanie i należność od PI GAZOTECH Sp. z o.o. z tytułu dopłaty do kapitału zakładowego w wysokości 84 552 tysiące złotych oraz utworzony odpis na tą należność w kwocie 84 552 tysiące złotych.

2.4.2. Utrata wartości majątku trwałego

Podstawowe aktywa operacyjne Grupy stanowi majątek kopalniany, infrastruktura przesyłowa oraz magazyny paliwa gazowego. Wartość majątku została poddana testom na utratę wartości. Grupa skalkulowała i ujęła w księgach istotne kwoty odpisów z tytułu utraty wartości majątku bazując na ocenie ich przydatności do użycia obecnie i w przyszłości, planowanych likwidacji lub sprzedaży. Dla pewnych składników założenia przyjęte w związku z możliwością użytkowania, likwidacji

i sprzedaży aktywów mogą ulec zmianie. Odpowiednie informacje odnośnie wartości odpisów z tytułu utraty wartości zamieszczono w nocie 11.2.

W przypadku majątku kopalnianego istnieje niepewność związana z szacunkami zasobów gazu i ropy naftowej, na podstawie których szacowane są przepływy pieniężne dotyczące tego majątku. Zmiana szacunków zasobów ma bezpośredni wpływ na wielkość odpisów aktualizujących majątek kopalniany.

Istotnym elementem niepewności jest też ryzyko związane z decyzjami Urzędu Regulacji Energetyki (URE) co do poziomu cen na usługi dystrybucji paliwa gazowego. Zmiana cen ma istotny wpływ na wartość przepływów środków pieniężnych w spółkach dystrybucyjnych, co może skutkować koniecznością aktualizacji odpisów aktualizujących wartość majątku dystrybucyjnego.

2.4.3. Okresy ekonomicznej użyteczności składników środków trwałych

W punkcie 2.3.4. sprawozdania podano stawki amortyzacyjne dla głównych grup środków trwałych. Okresy ekonomicznej użyteczności środków trwałych oparto na ocenie służb technicznych, zajmujących się ich eksploatacją. Szacunkom takim towarzyszy niepewność, co do przyszłych warunków prowadzenia działalności gospodarczej, zmian technologicznych i konkurencji na rynku, które skutkować mogą inną oceną ekonomicznej przydatności składników i pozostałego okresu ich użyteczności, co w rezultacie może istotnie wpłynąć na wartość środków trwałych oraz koszty amortyzacji w przeszłości.

2.4.4. Szacowanie sprzedaży gazu

W celu prawidłowego zaliczenia przychodów ze sprzedaży gazu do właściwego okresu sprawozdawczego, na dzień bilansowy dokonywane są szacunki ilości i wartości gazu dostarczonego, a niezafakturowanego, do odbiorców indywidualnych.

Wartość gazu dostarczonego do odbiorców indywidualnych, a niezafakturowanego, szacuje się w oparciu o ich dotychczasową charakterystykę odbioru w porównywalnych okresach sprawozdawczych. Istnieje ryzyko, że ostateczne rzeczywiste wielkości sprzedaży paliwa gazowego mogą się różnić od wartości szacowanych. Może to skutkować uznaniem wyniku za dany okres wartością części szacowanej sprzedaży, która nie zostanie zrealizowana.

2.4.5. Rezerwy na koszty likwidacji i ochronę środowiska

Znaczącą pozycję rezerw w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym stanowi rezerwa na koszty likwidacji odwiertów oraz inne rezerwy na ochronę środowiska zaprezentowane w nocie 27. Rezerwy te są oparte na szacunkach przyszłych kosztów likwidacji i rekultywacji, na które znaczący wpływ ma przyjęta stopa dyskontowa oraz szacunek okresu wystąpienia przyszłych przepływów pieniężnych.

2.4.6. Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów

Grupa, kierując się zasadą istotności, oszacowała wartość rezerwy na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów (opis rezerwy został przedstawiony w pkt. 2.3.20.6).

Szacując wartość rezerwy analizowano: operaty szacunkowe sporządzone przez profesjonalnych rzeczoznawców w odniesieniu do kwoty roszczeń; kalkulacje przeprowadzone przez spółki Grupy w oparciu o powierzchnię strefy kontrolowanej, w której zainstalowano dane urządzenie, wyrażonej w metrach kwadratowych; roczną wysokość czynszu dzierżawnego za metr kwadratowy podobnego gruntu w danej gminie, okres bezumownego korzystania z gruntu (nie dłuższy niż 10 lat) oraz dane historyczne na temat wskaźnika spłacalności zgłoszonych roszczeń wraz ze średnimi kwotami wypłaconych roszczeń.

Z uwagi na to, że wartości przyjęte do ww. kalkulacji wynikają z wielu zmiennych przyjętych do ich wyliczenia, ostateczne kwoty wynagrodzeń (odszkodowań) z tytułu bezumownego korzystania z gruntów, jakie Grupa będzie musiała zapłacić, mogą znacząco odbiegać od rozpoznanych kwot rezerwy z tego tytułu.

2.4.7. Utrata wartości akcji SGT EUROPOL GAZ S.A.

Jednostka Dominująca przeprowadziła analizę pod kątem utraty wartości akcji SGT EUROPOL GAZ S.A. stosując metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, opierając wyliczenia na wyniku

netto SGT EUROPOL GAZ S.A. wynikającego z postanowień Protokołu Międzyrządowego z dnia 29 października 2010 roku, o czym mowa szerzej w nocie 6. Wyniki przeprowadzonych testów na utratę wartości wykazują znaczne różnice w zależności od przyjętych założeń dotyczących przyszłych przepływów pieniężnych, przyjętej stopy dyskontowej oraz szacunkowego okresu przepływów pieniężnych, co w rezultacie może istotnie wpłynąć na wartość akcji w przyszłości.

2.4.8. Postępowanie przed Prezesem UOKiK

W dniu 28 grudnia 2010 roku Prezes UOKiK wszczął z urzędu postępowanie antymonopolowe w sprawie nadużywania przez PGNiG S.A. pozycji dominującej na krajowym rynku hurtowej sprzedaży gazu ziemnego, polegającej na:

- ograniczaniu zbytu ze szkodą dla kontrahentów lub konsumentów oraz
- przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji

poprzez odmowę sprzedaży paliwa gazowego na zasadach umowy kompleksowej na rzecz przedsiębiorcy zamierzającego dokonywać dalszej odsprzedaży gazu ziemnego, tj. Nowy Gaz Sp. z o.o. w Warszawie.

Prezes UOKiK decyzją z dnia 5 lipca 2012 roku uznał powyższe działania PGNiG S.A. za praktykę ograniczającą konkurencję, stwierdził zaniechanie przez PGNiG S.A. stosowania tych praktyk z dniem 30 listopada 2010 roku i nałożył na PGNiG S.A. karę pieniężną w wysokości 60 016 tysięcy złotych. W dniu 24 lipca 2012 roku PGNiG S.A. odwoła się od decyzji Prezesa UOKiK do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. PGNiG S.A. utworzyła rezerwę z tego tytułu w księgach I półrocza 2012 roku.

Ponadto, w dniu 4 lipca 2011 roku Prezes UOKiK wszczął postępowanie antymonopolowe w sprawie nadużywania przez PGNiG S.A. pozycji dominującej na krajowym rynku detalicznej sprzedaży gazu ziemnego. W ocenie Prezesa UOKiK, polegało ono na przeciwdziałaniu powstawaniu bądź rozwoju konkurencji na krajowym rynku detalicznej i hurtowej sprzedaży gazu ziemnego poprzez ograniczanie możliwości wypowiedzenia umowy kompleksowej na dostarczanie paliwa gazowego. W trakcie postępowania PGNiG S.A. dobrowolnie zobowiązała się do zmiany niektórych postanowień umownych. Prezes UOKiK decyzją z dnia 13 kwietnia 2012 roku odstąpił od nałożenia na PGNiG S.A. kary finansowej i zobowiązał Spółkę do zmiany niektórych postanowień umownych. PGNiG S.A. wywiązała się ze zobowiązania wynikającego z powyższej decyzji Prezesa UOKiK..

W dniu 9 lutego 2012 roku Prezes UOKiK wszczął kolejne postępowanie antymonopolowe w sprawie stosowania przez PGNiG S.A. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Prezes UOKiK zarzuca PGNiG S.A. stosowanie w ogólnych warunkach umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego postanowienia wpisanego do rejestru niedozwolonych postanowień umownych. W trakcie postępowania PGNiG S.A. dobrowolnie zobowiązała się do zmiany niektórych postanowień umownych. Prezes UOKiK decyzją z dnia 10 sierpnia 2012 roku odstąpił od nałożenia na PGNiG S.A. kary finansowej i zobowiązał Spółkę do wprowadzenia nowego wzorca ogólnych warunków umowy.

2.4.9. Sprawa sporna PGNiG S.A. ze spółką PBG S.A.

Spółka PBG S.A. w dniu 27 czerwca 2011 roku wystąpiła do Sądu Okręgowego w Warszawie XX Wydział Gospodarczy przeciwko PGNiG S.A. z pozwem o zapłatę spornej kwoty, stanowiącej równowartość potrąconych przez PGNiG S.A. z wynagrodzenia PBG S.A. naliczonych kar umownych z tytułu opóźnienia w realizacji przedmiotu umowy.

W ocenie Spółki roszczenia jest niezasadne ze względu na fakt, iż oddany przedmiot umowy obarczony był poważnymi wadami, a także z powodu faktycznie występujących, istotnych opóźnień w realizacji w/w umowy, uzasadniających naliczenie kar umownych. Dodatkowo, według PGNiG S.A. roszczenia powoda uległy przedawnieniu. W dniu 27 lipca 2011 roku Spółka złożyła odpowiedź na pozew, wnosząc o oddalenie powództwa w całości.

Decyzją z dnia 9 kwietnia 2012 roku Sąd postanowił skierować PBG S.A. i PGNiG S.A. do mediacji. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania termin rozprawy nie został wyznaczony.

Obecnie trwają negocjacje porozumienia pomiędzy PBG S.A. i PGNiG S.A. Dodatkowo, przeprowadzana jest analiza prawna przewidywanych, ewentualnych skutków dla PGNiG S.A. upadłości lub upadłości układowej spółki PBG S.A.

Spółka, kierując się zasadą ostrożności, utrzymuje w księgach zawiązaną na koniec 2011 roku rezerwę.

2.4.10 Postępowanie przed Trybunałem Arbitrażowym

W dniu 31 marca 2011 roku PGNiG S.A. wystąpiła do OOO Gazprom Eksport z wnioskiem o przystąpienie do renegocjacji ceny gazu ziemnego dostarczanego w ramach Kontraktu kupna-sprzedaży gazu ziemnego do Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 25 września 1996 roku. W związku z tym, że strony w okresie 6 miesięcy nie doszły do porozumienia, 7 listopada 2011 roku PGNiG S.A. skierowała wniosek do OAO Gazprom i OOO Gazprom Eksport o wszczęcie postępowania arbitrażowego przed Trybunałem Arbitrażowym z siedzibą w Sztokholmie. Zgodnie z harmonogramem postępowania przed Trybunałem Arbitrażowym, 20 lutego 2012 roku został złożony pozew przeciwko OAO Gazprom i OOO Gazprom Eksport. W dniu 24 maja 2012 roku OAO Gazprom i OOO Gazprom Eksport przedstawiły odpowiedź, w której odrzuciły argumenty zawarte w pozwie PGNiG S.A.

Do dnia sporządzenia sprawozdania postępowanie przed Trybunałem Arbitrażowym nie zostało zakończone. PGNiG S.A. nie wyklucza również możliwości porozumienia na poziomie handlowym, o ile OAO Gazprom i OOO Gazprom Eksport zaakceptują obniżenie ceny gazu ziemnego dostarczanego w ramach Kontraktu jamalskiego.

2.5. Zmiany prezentacji w sprawozdaniu finansowym

W sprawozdaniu za I półrocze 2012 roku Grupa nie dokonywała zmian porównywalnych danych finansowych poza opisanymi poniżej zmianami porównywalnych danych finansowych w sprawozdaniu z segmentów operacyjnych za I półrocze 2011 roku.

W poniższej tabeli został zaprezentowany wpływ trzech wprowadzonych w okresie bieżącym zmian na wynik operacyjny oraz aktywa segmentów za okres porównawczy tj. I półrocze 2011 roku.

Zmiany te dotyczyły:

1. Przesunięcia jednostek pomiędzy segmentami. Przesunięcie spółki Investgas S.A. z segmentu Obrót i magazynowanie do segmentu Pozostała działalność przy jednoczesnym przesunięciu spółki PGNiG Energia S.A. z segmentu Pozostała działalność do segmentu Obrót i magazynowanie;
2. Przesunięcie wartości dotyczących magazynów gazu, wykorzystywanych wcześniej na potrzeby segmentu Poszukiwanie i wydobywanie, do segmentu Obrót i magazynowanie;
3. Przesunięcie eliminacji międzysegmentowych w aktywach z segmentów do pozycji Eliminacje.

Okres zakończony 30 czerwca 2011 roku	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót, magazynowanie	Dystrybucja	Pozostała działalność	Eliminacje	Razem
Wynik na działalności operacyjnej segmentu przed zmianami	446 474	135 107	501 976	2 799	(13 561)	1 072 795
Zmiany, w tym	6 684	(11 482)	-	6 036	(1 238)	-
1) Przesunięcie spółek (PGNiG Energia oraz Investgas) pomiędzy Obrotem i magazynowaniem a Pozostałą działalnością		(4 798)		6 036	(1 238)	-
2) Przesunięcie wartości dotyczących magazynów gazu z segmentu Poszukiwanie i Wydobywanie do segmentu Obrót i magazynowanie	6 684	(6 684)				-
Wynik na działalności operacyjnej segmentu po zmianach	453 158	123 625	501 976	8 835	(14 799)	1 072 795
Aktywa segmentu przed zmianami	13 572 901	10 088 566	12 516 599	420 715	(3 914 521)	32 684 260
Zmiany, w tym	79 090	55 744	130 821	59 955	(325 610)	-
1) Przesunięcie spółek (PGNiG Energia oraz Investgas) pomiędzy Obrotem i magazynowaniem a Pozostałą działalnością	-	(48 991)	-	59 716	(10 725)	-
2) Przesunięcie wartości dotyczących magazynów gazu z segmentu Poszukiwanie i Wydobywanie do segmentu Obrót i magazynowanie	(27 887)	27 887	-	-	-	-
3) Wyłączenie eliminacji międzysegmentowych do Eliminacji	106 977	76 848	130 821	239	(314 885)	-
Aktywa segmentu po zmianach	13 651 991	10 144 310	12 647 420	480 670	(4 240 131)	32 684 260

W powyższej tabeli zostały przedstawione jedynie zmiany mające wpływ na wynik operacyjny segmentów oraz istotne zmiany na aktywach segmentów. W sprawozdaniu z segmentów operacyjnych w nocy 3 wszystkie pozycje w sprawozdaniu z segmentów operacyjnych za okres porównawczy zostały przekształcone do porównywalności z okresem bieżącym.

3. SEGMENTY OPERACYJNE

3.1. Segmenty sprawozdawcze

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów, kosztów, zysków/strat oraz aktywów i pasywów poszczególnych segmentów sprawozdawczych Grupy za okresy zakończone 30 czerwca 2012 roku i 30 czerwca 2011 roku.

Okres zakończony 30 czerwca 2012 roku	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i magazynowanie	Dystrybucja	Wytwarzanie	Pozostała działalność	Eliminacje	Razem
Rachunek zysków i strat							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 475 927	12 032 475	63 606	1 114 479	77 885	-	14 764 372
Sprzedaż między segmentami	570 693	266 829	1 864 924	-	151 845	(2 854 291)	-
Przychody segmentu razem	2 046 620	12 299 304	1 928 530	1 114 479	229 730	(2 854 291)	14 764 372
Amortyzacja	(294 734)	(66 080)	(404 797)	(230 077)	(8 234)	-	(1 003 922)
Pozostałe koszty	(982 091)	(13 669 084)	(957 311)	(830 596)	(251 444)	2 877 448	(13 813 078)
Koszty segmentu razem	(1 276 825)	(13 735 164)	(1 362 108)	(1 060 673)	(259 678)	2 877 448	(14 817 000)
Zysk/Strata z działalności operacyjnej segmentu	769 795	(1 435 860)	566 422	53 806	(29 948)	23 157	(52 628)
Koszty finansowe netto							(127 548)
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności		86 564					86 564
Zysk/Strata przed opodatkowaniem							(93 612)
Podatek dochodowy							77 100
Zysk/Strata netto							(16 512)
Sprawozdanie z sytuacji finansowej							
Aktywa segmentu	15 175 788	14 598 008	12 953 259	4 135 347	436 699	(7 264 189)	40 034 912
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności		684 954					684 954
Aktywa nieprzypisane							254 341
Aktywo z tytułu odroczonego podatku							1 206 506
Aktywa razem							42 180 713
Kapitał własny razem							24 398 064
Zobowiązania segmentu	5 159 038	3 213 750	2 334 220	2 642 131	163 837	(6 947 682)	6 565 294
Zobowiązania nieprzypisane							9 419 540
Rezerwa na podatek odroczonego							1 797 815
Pasywa razem							42 180 713
Pozostałe informacje dotyczące segmentu							
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(796 632)	(149 029)	(583 375)	(59 629)	(12 335)	(15 964)	(1 616 964)
Odpisy aktualizujące aktywa	(499 809)	(2 123 065)	(91 841)	(24 589)	(10 081)	414	(2 748 971)
Odpisy aktualizujące aktywa nieprzypisane							(37 807)

Grupa Kapitałowa PGNiG
 Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2012 roku
 (w tysiącach złotych)

Okres zakończony 30 czerwca 2011 roku	Poszukiwanie i wydobycie	Obrót i magazynowanie	Dystrybucja	Wytwarzanie	Pozostała działalność	Eliminacje	Razem
Rachunek zysków i strat							
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 275 300	10 099 053	54 570	-	94 439	-	11 523 362
Sprzedaż między segmentami	564 415	93 337	1 777 189	-	219 196	(2 654 137)	-
Przychody segmentu razem	1 839 715	10 192 390	1 831 759	-	313 635	(2 654 137)	11 523 362
Amortyzacja	(296 186)	(62 744)	(410 445)	-	(7 521)	-	(776 896)
Pozostałe koszty	(1 090 371)	(10 006 021)	(919 338)	-	(297 279)	2 639 338	(9 673 671)
Koszty segmentu razem	(1 386 557)	(10 068 765)	(1 329 783)	-	(304 800)	2 639 338	(10 450 567)
Zysk/Strata z działalności operacyjnej segmentu	453 158	123 625	501 976	-	8 835	(14 799)	1 072 795
Koszty finansowe netto							167 211
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności		(395)					(395)
Zysk/Strata przed opodatkowaniem							1 239 611
Podatek dochodowy							(234 748)
Zysk/Strata netto							1 004 863
Sprawozdanie z sytuacji finansowej							
Aktywa segmentu	13 651 991	10 144 310	12 647 420	-	480 670	(4 240 131)	32 684 260
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności		555 433					555 433
Aktywa nieprzypisane							368 662
Aktywo z tytułu odroczonego podatku							729 597
Aktywa razem							34 337 952
Kapitał własny razem							23 892 051
Zobowiązania segmentu	2 070 782	3 152 600	2 311 339	-	140 990	(3 925 246)	3 750 465
Zobowiązania nieprzypisane							5 283 383
Rezerwa na podatek odroczonego							1 412 053
Pasywa razem							34 337 952
Pozostałe informacje dotyczące segmentu							
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(1 346 421)	(487 766)	(460 738)	-	(6 922)	25 791	(2 276 056)
Odpisy aktualizujące aktywa	(1 257 863)	(1 846 760)	(84 902)	-	(11 563)	14 010	(3 187 078)
Odpisy aktualizujące aktywa nieprzypisane							(37 241)

3.2. Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Grupa prowadzi swoją działalność w przeważającej części na terenie kraju (Polska). Przychody ze sprzedaży od klientów zewnętrznych poza Polskę, w I półroczu 2012 roku, stanowiły 4,57% (3,70% w I półroczu 2011 roku) ogólnej kwoty przychodów ze sprzedaży od klientów zewnętrznych.

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Sprzedaż w Polsce:	14 088 952	11 096 757
Gaz wysokometanowy	11 445 686	9 637 584
Gaz zaazotowany	715 486	627 509
Ropa naftowa	325 133	311 218
Hel	18 128	9 027
Gaz propan butan	30 638	24 208
Gazolina	3 755	1 716
Gaz LNG	23 576	15 056
Energia elektryczna	444 918	4 891
Ciepło	527 481	264
Świadczenia pochodzenia energii	132 072	-
Usługi magazynowania gazu	18 776	15 253
Usługi geofizyczno - geologiczne	59 281	174 829
Usługi wiertnicze i serwisowe	119 538	80 227
Produkcja budowlano-montażowa	37 916	55 929
Usługi hotelowe	13 181	13 845
Pozostałe usługi	96 787	77 201
Pozostałe produkty	23 390	8 476
Towary i materiały	11 335	8 850
Opłata przyłączeniowa	41 875	30 674
Sprzedaż poza Polską:	675 420	426 605
Gaz wysokometanowy	88 617	33 048
Gaz zaazotowany	-	-
Ropa naftowa	264 519	161 126
Hel	48 365	17 329
Gaz propan butan	-	-
Gazolina	-	-
Gaz LNG	-	-
Energia elektryczna	-	-
Ciepło	-	-
Świadczenia pochodzenia energii	-	-
Usługi magazynowania gazu	-	-
Usługi geofizyczno - geologiczne	102 378	34 946
Usługi wiertnicze i serwisowe	140 732	163 394
Produkcja budowlano-montażowa	12 710	10 574
Usługi hotelowe	-	-
Pozostałe usługi	7 176	1 233
Pozostałe produkty	10 909	4 955
Towary i materiały	14	-
Opłata przyłączeniowa	-	-
Razem	14 764 372	11 523 362

Grupa sprzedaje głównie do takich krajów jak: Szwajcaria, Niemcy, Uganda, Kazachstan, Egipt, Indie, Pakistan, Austria, Dania, Słowenia, Ukraina, Norwegia, USA, Zjednoczone Emiraty Arabskie.

Również aktywa trwałe (inne niż instrumenty finansowe) Grupy w przeważającej części znajdują się na terenie kraju. Wartość aktywów trwałych położonych poza granicami kraju według stanu na dzień 30 czerwca 2012 roku stanowiła 15,42% (14,37% na dzień 31 grudnia 2011 roku) ogólnej kwoty aktywów Grupy.

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Wartość aktywów trwałych innych niż instrumenty finansowe znajdujących się w kraju	27 856 377	24 585 187
Wartość aktywów trwałych innych niż instrumenty finansowe znajdujących za granicą*	5 079 009	4 124 412
Razem	32 935 386	28 709 599

*Z tego kwota 4 006 509 tysięcy złotych na dzień 30 czerwca 2012 roku dotyczyła PGNiG Norway AS (3 791 969 - na koniec 2011 roku).

3.3. Informacje dotyczące głównych klientów

Grupa nie posiada zewnętrznych pojedynczych klientów, od których przychody z tytułu sprzedaży stanowiłyby 10 lub więcej procent łącznych przychodów Grupy.

4. KOSZTY OPERACYJNE

4.1. Zużycie surowców i materiałów

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Koszt sprzedanego gazu	(9 687 916)	(6 562 077)
Paliwa do produkcji energii i ciepła	(563 056)	-
Zużycie pozostałych surowców i materiałów	(382 259)	(327 979)
Razem	(10 633 231)	(6 890 056)

4.2. Świadczenia dla pracowników

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Wynagrodzenia	(992 952)	(1 004 772)
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(372 406)	(375 450)
Razem	(1 365 358)	(1 380 222)

4.3. Usługi obce

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Usługi przesyłowe	(752 094)	(764 496)
Koszt spisanych odwiertów negatywnych	(60 786)	(139 589)
Pozostałe usługi obce	(674 489)	(663 441)
Razem	(1 487 369)	(1 567 526)

4.4. Pozostałe koszty operacyjne netto

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Zmiana stanu odpisów netto	(10 826)	(60 020)
Zmiana stanu rezerw netto	(63 173)	(12 904)
Podatki i opłaty	(424 753)	(371 572)
Odsetki netto dotyczące działalności operacyjnej	24 213	37 189
Różnice kursowe netto dotyczące działalności operacyjnej	(135 802)	17 363
Wynik na instrumentach pochodnych dotyczących działalności operacyjnej	(133 336)	(30 250)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(21 847)	(15 069)
Przychody z bieżącego rozliczenia ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej przychodów przyszłych okresów	2 001	32 491
Różnica z wyceny majątku przekazanego dywidendą	-	-
Wynik ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	63 461	(5 586)
Ubezpieczenia majątkowe	(43 998)	(30 332)
Delegacje krajowe i zagraniczne	(30 122)	(23 945)
Zmiana stanu produktów	152 684	162 354
Przychody z tytułu odszkodowań, kar, grzywien, itp.	25 659	61 315
Koszty z tytułu odszkodowań, kar, grzywien, itp.	(13 118)	(8 007)
Pozostałe koszty netto	(80 554)	(70 304)
Razem	(689 511)	(317 277)

5. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Przychody finansowe	68 849	192 689
Zysk z wyceny i realizacji transakcji terminowych	25 543	-
Przychody z tytułu odsetek	34 276	25 051
Zysk na różnicach kursowych	-	89 449
Aktualizacja wartości inwestycji	-	1 385
Zysk ze zbycia inwestycji	222	73 074
Dywidendy i udziały w zyskach	4 349	2 506
Pozostałe przychody finansowe	4 459	1 224
Koszty finansowe	(196 397)	(25 478)
Strata z wyceny i realizacji transakcji terminowych	-	-
Koszty z tytułu odsetek	(128 967)	(15 744)
Strata na różnicach kursowych	(56 356)	-
Aktualizacja wartości inwestycji	(87)	(346)
Strata ze zbycia inwestycji	-	-
Prowizje od kredytów	(6 571)	(5 646)
Koszt udzielonych gwarancji	(2 154)	(1 948)
Pozostałe koszty finansowe	(2 262)	(1 794)
Zysk/Strata z działalności finansowej	(127 548)	167 211

6. WYCENA JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI

6.1. Wartość księgowa netto udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności.

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
SGT EUROPOL GAZ S.A.		
Udział GK PGNiG w kapitale spółki*	49,74%	49,74%
Podstawowa działalność	Przesył paliwa gazowego	Przesył paliwa gazowego
Wycena udziałów metodą praw własności	1 514 889	1 474 080
Cena nabycia	38 400	38 400
Udział w zmianie kapitałów	1 553 289	1 512 480
Odpis z tytułu utraty wartości	(884 922)	(930 863)
Wartość księgowa netto inwestycji	668 367	581 617
GAS-TRADING S.A.		
Udział GK PGNiG w kapitale spółki	43,41%	43,41%
Podstawowa działalność	Handel	Handel
Wycena udziałów metodą praw własności	15 296	15 483
Cena nabycia	1 291	1 291
Udział w zmianie kapitałów	16 587	16 774
Odpis z tytułu utraty wartości	-	-
Wartość księgowa netto inwestycji	16 587	16 774
Razem wartość księgowa netto inwestycji	684 954	598 391

* W tym 48% to udział bezpośredni a 1,74% udział pośredni poprzez spółkę GAS - TRADING S.A.

6.2. Uzgodnienie wartości udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności.

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Wartość księgowa netto inwestycji na początek okresu	598 391	555 828
Wypłacona dywidenda przez GAS-TRADING S.A.	-	-
Zaokrąglenia	(1)	-
Wycena odniesiona w wynik finansowy, w tym:	86 564	(395)
Wycena SGT EUROPOL GAZ S.A.	86 751	-
Wycena GAS-TRADING S.A.	(187)	(395)
Wartość księgowa netto inwestycji na koniec okresu	684 954	555 433

Jednostka Dominująca dokonała szacunku udziału w kapitałach własnych SGT EUROPOL GAZ S.A. opierając się na wartości tych kapitałów wynikającej ze sprawozdania finansowego SGT EUROPOL GAZ S.A. na dzień 30 czerwca 2012 roku sporządzonego zgodnie z Ustawą o rachunkowości, skorygowanego o różnice wynikające ze stosowanych w Grupie zasad rachunkowości oraz wyniki na transakcjach wewnątrz Grupy. Różnice zasad rachunkowości dotyczyły ujęcia (do końca 2008 roku) kosztów odsetek w wartości netto środków trwałych. Grupa do końca 2008 roku stosowała podejście wzorcowe ujmowania kosztów finansowania (MSR 23), w którym wartość początkowa środków trwałych nie obejmowała kosztów finansowania. W związku z tym, że obecnie Grupa (od początku 2009 roku) aktywuje koszty finansowe w wartości środków trwałych, korekta dotyczy kontynuacji eliminacji tych kosztów z lat poprzednich. Następnie Jednostka Dominująca przeprowadziła analizę pod kątem utraty wartości wycenianych akcji SGT EUROPOL GAZ S.A., stosując metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, opierając wyliczenia na postanowieniach Protokołu Międzyzrządowego z dnia 29 października 2010 roku w zakresie docelowego wyniku netto SGT EUROPOL GAZ S.A. Do wyliczeń przyjęto, że wynik SGT EUROPOL GAZ S.A. w latach 2011 – 2021 będzie wynosił 21 000 tysięcy złotych rocznie. Zdyskontowane przepływy obejmują wszystkie przepływy gotówkowe generowane przez SGT EUROPOL GAZ S.A.,

w tym również przepływy związane z obsługą oprocentowanych obcych źródeł finansowania (koszty odsetkowe oraz spłatę kapitału kredytów i pożyczek).

Na dzień 30 czerwca 2012 roku, stosując metodę praw własności, Jednostka Dominująca wyliczyła wartość udziału w kapitale własnym spółki współzależnej w wysokości 1 514 889 tysięcy złotych. Wartość spółki wyliczona przy zastosowaniu metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych na ten sam dzień kształtuje się na poziomie 668 367 tysięcy złotych.

Biorąc pod uwagę rzeczywiste, bieżące wyniki oraz poprawę stabilności działania spółki SGT EUROPOL GAZ S.A., Jednostka Dominująca dokonała aktualizacji wartości księgowej netto spółki podwyższając ją do bieżącej wartości wyceny to jest 668 367 tysięcy złotych. Zmiana wyceny na koniec I półrocza 2012 roku w stosunku do wyceny na dzień 31 grudnia 2011 roku wyniosła 86 751 tysięcy złotych i została ujęta w rachunku zysków i strat za bieżący okres w pozycji „Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności”.

7. PODATEK DOCHODOWY

Grupa Kapitałowa nie stanowi grupy podatkowej według polskich przepisów. Każdy z podmiotów wchodzących w jej skład jest oddzielnym podatnikiem.

7.1. Podatek dochodowy wykazywany w rachunku zysków i strat

Nota	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Zysk/Strata przed opodatkowaniem	(93 612)	1 239 611
Obowiązująca w okresie stawka podatkowa	19%	19%
Podatek według obowiązującej stawki podatkowej	17 786	(235 526)
Różnice trwale pomiędzy zyskiem/stratą przed opodatkowaniem a podstawą opodatkowania	59 314	778
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	77 100	(234 748)
Bieżący podatek dochodowy	7.2. (128 871)	(287 208)
Odroczony podatek dochodowy	7.3. 205 971	52 460
Efektywna stopa podatkowa	82%	19%

7.2. Bieżący podatek dochodowy

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Zysk/Strata przed opodatkowaniem (skonsolidowany)	(93 612)	1 239 611
Korekty konsolidacyjne	261 878	590 968
Różnice pomiędzy zyskiem/ stratą przed opodatkowaniem a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym	(447 987)	(460 870)
Przychody podatkowe nie zaliczane do księgowych	129 390	111 777
Koszty stanowiące koszt uzyskania przychodu, nie zaliczane do kosztów księgowych	(1 465 801)	(1 318 774)
Przychody nie zaliczane do dochodu do opodatkowania	793 413	295 387
Koszty nie uznawane za koszty uzyskania przychodu	(1 702 823)	(1 042 878)
Odliczenia od dochodu	(20 986)	(1 364)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	(279 721)	1 369 709
Stawka podatkowa w danym okresie	19%	19%
Podatek dochodowy	53 147	(260 245)
Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku	(182 018)	(26 963)
Podatek dochodowy bieżący wykazany w deklaracji podatkowej okresu	(128 871)	(287 208)
Bieżący podatek dochodowy wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(128 871)	(287 208)

7.3. Odroczonego podatek dochodowy

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Powstanie i odwrócenie się podatku odroczonego z tytułu ujemnych różnic przejściowych	213 429	50 277
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe, należności i środki trwałe w budowie	389	(1 781)
Rezerwy na przyszłe zobowiązania	7 632	6 907
Koszty zawartych transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej	(11 393)	1 315
Ujemne różnice kursowe	(2 206)	101
Ulgi inwestycyjne (Norwegia)	101 536	33 889
Strata podatkowa bieżącego okresu	112 256	-
Pozostałe	5 215	9 846
Powstanie i odwrócenie się podatku odroczonego z tytułu dodatnich różnic przejściowych	(7 458)	2 183
Różnica pomiędzy wartością podatkową i rachunkową aktywów trwałych	9 559	4 186
Wycena pozytywna zawartych transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej	(9 442)	(5 605)
Dodatnie różnice kursowe	1 297	(152)
Naliczone odsetki	(288)	(151)
Przychody z tytułu obowiązku podatkowego w następnym miesiącu	11 378	17 606
Pozostałe	(19 962)	(13 701)
Odroczony podatek dochodowy wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	205 971	52 460
Odroczony podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach netto, w tym:	22 855	(19 723)
- dotyczące wyceny instrumentów finansowych	23 212	(22 246)
- dotyczące różnic z przeliczenia podatku odroczonego spółek zagranicznych	(357)	2 523
Zmiany w Grupie	(350 525)	-
Razem zmiany	(121 699)	32 737

Bieżący okres sprawozdawczy obejmował okres podatkowy od 1 stycznia 2012 roku do 30 czerwca 2012 roku. W I półroczu 2012 roku obowiązywała 19% stawka podatku dochodowego od osób prawnych dla podmiotów działających na terenie Polski. W okresie porównawczym, tj. w I półroczu 2011 roku stawka ta wynosiła również 19%.

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brakuje odniesienia do utrwalonych regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z wysokimi odsetkami. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. W Polsce nie istnieją formalne procedury dotyczące uzgadniania ostatecznego poziomu wymiaru podatku. Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organy skarbowe.

Spółki zależne zagraniczne oraz oddziały zagraniczne Jednostki Dominującej oraz polskich spółek zależnych podlegają przepisom podatkowym krajów, na terenie których prowadzą działalność gospodarczą oraz przepisom wynikającym z umów o unikaniu podwójnego opodatkowania. W przypadku oddziałów zagranicznych spółek zależnych, w I półroczu 2012 roku i w I półroczu 2011 roku obowiązywały stawki podatkowe z przedziału od 10 do 43 % podstawy opodatkowania. Oddziały zagraniczne Jednostki Dominującej w I półroczu 2012 roku i w I półroczu 2011 roku nie płaciły podatku dochodowego.

W przypadku spółki zależnej PGNiG Norway AS marginalna stopa podatkowa wynosi 78% podstawy opodatkowania. Wynika to z tego, że działalność PGNiG Norway AS na szelfie kontynentalnym podlega opodatkowaniu w ramach dwóch równoległych systemów podatkowych:

- System podatku dochodowego (stawka podatku 28%);
- System podatku naftowego (dodatkowa stawka podatku 50%).

Tak wysoka stopa podatkowa związana jest z szeregiem ulg inwestycyjnych i dodatkowych odliczeń, takich jak:

- Możliwość zastosowania wysokiej amortyzacji (roczna stawka amortyzacji wynosi 16,67 %) i rozpoczęcia okresu amortyzacji natychmiast po poniesieniu nakładów inwestycyjnych. W pierwszym roku, spółce przysługuje prawo do pełnej rocznej amortyzacji, niezależnie od daty poniesienia wydatku,
- Możliwość zastosowania w ramach reżimu podatku naftowego ulgi inwestycyjnej w wysokości 7,5% rocznie przez okres czterech lat. Ulga dotyczy nakładów inwestycyjnych na Norweskim Szelfie Kontynentalnym (NSK) (z wyjątkiem kosztów poszukiwań) i wynosi 30% wydatków, które podlegają amortyzacji (7,5% razy 4 lata). Ulga ta jest odejmowana wyłącznie od podstawy opodatkowania podatkiem naftowym (stawka 50%) i nie dotyczy normalnego podatku dochodowego. Ma on stanowić zachętę do dalszych inwestycji na NSK. Jeżeli wartość ulgi przekracza wysokość dochodu w danym roku, może być odejmowany w kolejnych latach,
- Możliwość natychmiastowego odjęcia od przychodów całości wydatków na poszukiwania złoża. W sytuacji, gdy spółka nie uzyskuje dochodu, od którego może odliczyć koszty poszukiwań (jak obecnie PGNiG Norway AS), przysługuje jej prawo do natychmiastowego zwrotu 78% kosztów poszukiwań. Zwrot ma formę pieniężną, a przelew na konto spółki jest realizowany do końca kolejnego roku po roku objętym zeznaniem podatkowym.
- Koszty finansowe mogą być odliczane w obu systemach podatkowych.

W związku z powyższym, spółka PGNiG Norway AS już w 2008 roku zaczęła amortyzować dokonane nakłady inwestycyjne oraz stosować opisaną ulgę inwestycyjną, ujmując je jako podatek odroczony (w wysokości zaprezentowanej w pozycji „Ulgę inwestycyjne (Norwegia)” w tabeli 7.3.). W chwili uzyskania przychodów kwoty te zostaną odjęte od podstawy podatku bieżącego.

Istotne dla GK PGNiG jest też to, że norweski system podatkowy pozwala rozliczać straty bez ograniczeń czasowych, a dodatkowo straty poniesione po 2002 roku są oprocentowane. Stopa oprocentowania takich strat jest kalkulowana jako stopa wolna od ryzyka powiększona o marżę po uwzględnieniu podatku dochodowego (28%). Innymi słowy, wszystkie straty poniesione przez PGNiG Norway AS, począwszy od roku 2007, powiększone o oprocentowanie, obniżą wysokość podatku bieżącego, płaconego po uruchomieniu produkcji ze złoża Skarv.

Salda podatku odroczonego prezentowane w sprawozdaniu finansowym są pomniejszone o korektę wyceny dla różnic przejściowych, których realizacja dla celów podatkowych nie jest w 100% uprawdopodobniona.

8. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W I półroczu 2012 roku Grupa nie zaniechała żadnej działalności, nie przewiduje również zaniechania żadnej z dotychczasowych działalności.

9. ZYSK/STRATA NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk/strata podstawowy na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/straty netto za okres sprawozdawczy, przypisanego zwykłym akcjonariuszom Jednostki Dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego.

Zysk/strata rozwodniony na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/straty netto za okres sprawozdawczy, przypisanego zwykłym akcjonariuszom (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu sprawozdawczego (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Zysk/strata netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	(13 290)	1 003 474
Zysk/strata netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku/straty na jedną akcję	(13 290)	1 003 474
Średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku/straty na jedną akcję (tys. szt.)	5 900 000	5 900 000
Średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku/straty na jedną akcję (tys. szt.)	5 900 000	5 900 000
Zysk/strata podstawowy za okres obrotowy na jedną akcję, przypisany zwykłym akcjonariuszom jednostki dominującej (w złotych)	(0,002)	0,17
Zysk/strata rozwodniony za okres obrotowy na jedną akcję, przypisany zwykłym akcjonariuszom jednostki dominującej (w złotych)	(0,002)	0,17

Średnia ważona liczba akcji została obliczona w sposób zaprezentowany w poniższej tabeli:

Data początku	Data końca	Liczba akcji zwykłych na rynku (w tys. szt.)	Liczba dni	Średnia ważona liczba akcji (w tys. szt.)
30 czerwca 2012				
2012-01-01	2012-06-30	5 900 000	182	5 900 000
Razem			182	5 900 000
30 czerwca 2011				
2011-01-01	2011-06-30	5 900 000	181	5 900 000
Razem			181	5 900 000

10. DYWIDENDY WYPŁACONE I ZAPROPONOWANE DO WYPŁATY

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Dywidendy zadeklarowane w okresie		
Zadeklarowana dywidenda na jedną akcję (w złotych)	-	0,12
Liczba akcji (tys. szt.)	5 900 000	5 900 000
Wartość zadeklarowanej dywidendy w tysiącach złotych, w tym:	-	708 000
- dywidenda w formie rzeczowej dla Skarbu Państwa	-	30 104
- dywidenda w formie pieniężnej dla Skarbu Państwa	-	482 587
- dywidenda w formie pieniężnej dla pozostałych akcjonariuszy	-	195 309

W dniu 6 czerwca 2012 roku, Zwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A., Uchwałą nr 16/VI/2012, postanowiło przeznaczyć zysk Spółki za 2011 rok w kwocie 1 615 691 tysięcy złotych oraz zysk zatrzymany w kwocie 72 472 tysięcy złotych na zwiększenie kapitału zapasowego Spółki, co oznacza brak dywidendy dla akcjonariuszy za rok 2011.

Dywidenda za 2010 rok została wypłacona 6 października 2011 roku.

11. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Grunty	73 343	57 506
Budynki i budowle	15 508 143	14 662 532
Urządzenia techniczne i maszyny	4 207 683	2 480 291
Środki transportu i pozostałe	1 156 135	1 020 759
Razem środki trwałe	20 945 304	18 221 088
Środki trwałe w budowie	10 895 794	10 205 938
Razem rzeczowe aktywa trwałe	31 841 098	28 427 026

ŚRODKI TRWAŁE

30 czerwca 2012

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2012 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	57 506	14 662 532	2 480 291	1 020 759	18 221 088
Zwiększenie stanu	16	102 437	517	1 247	104 217
Zmiany w Grupie	12 303	802 948	1 606 279	6 881	2 428 411
Zmniejszenie stanu	(218)	(93 180)	(5 903)	(3 279)	(102 580)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	874	(885)	(11)
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	3 246	525 906	381 823	225 055	1 136 030
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	490	(3 596)	15 783	2 279	14 956
Amortyzacja za okres sprawozdawczy	-	(488 904)	(271 981)	(95 922)	(856 807)
Na dzień 30 czerwca 2012 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	73 343	15 508 143	4 207 683	1 156 135	20 945 304
Na dzień 1 stycznia 2012 roku					
Wartość brutto	59 826	22 410 612	4 886 906	1 982 557	29 339 901
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(2 320)	(7 748 080)	(2 406 615)	(961 798)	(11 118 813)
Wartość księgową netto na dzień 1 stycznia 2012 roku	57 506	14 662 532	2 480 291	1 020 759	18 221 088
Na dzień 30 czerwca 2012 roku					
Wartość brutto	75 172	23 780 387	6 883 677	2 250 807	32 990 043
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(1 829)	(8 272 244)	(2 675 994)	(1 094 672)	(12 044 739)
Wartość księgową netto na dzień 30 czerwca 2012 roku	73 343	15 508 143	4 207 683	1 156 135	20 945 304

Grupa Kapitałowa PGNiG
Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2012 roku
(w tysiącach złotych)

31 grudnia 2011	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2011 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	50 617	14 506 236	2 449 873	979 530	17 986 256
Zwiększenie stanu	124	113 561	38 957	48 396	201 038
Zmniejszenie stanu	(439)	(191 384)	(24 415)	(10 129)	(226 367)
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	7 340	1 125 799	398 475	198 447	1 730 061
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(136)	79 941	(17 965)	(10 459)	51 381
Amortyzacja za rok obrotowy	-	(971 621)	(364 634)	(185 026)	(1 521 281)
Na dzień 31 grudnia 2011 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	57 506	14 662 532	2 480 291	1 020 759	18 221 088
Na dzień 1 stycznia 2011 roku					
Wartość brutto	52 801	21 424 854	4 539 164	1 811 479	27 828 298
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(2 184)	(6 918 618)	(2 089 291)	(831 949)	(9 842 042)
Wartość księgowa netto na dzień 1 stycznia 2011 roku	50 617	14 506 236	2 449 873	979 530	17 986 256
Na dzień 31 grudnia 2011 roku	-	-	-	-	-
Wartość brutto	59 826	22 410 612	4 886 906	1 982 557	29 339 901
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(2 320)	(7 748 080)	(2 406 615)	(961 798)	(11 118 813)
Wartość księgowa netto na dzień 31 grudnia 2011 roku	57 506	14 662 532	2 480 291	1 020 759	18 221 088

11.1. Rzeczowe aktywa trwale użytkowane na podstawie leasingu finansowego

Grupa Kapitałowa jako leasingobiorca używa na podstawie umowy leasingu finansowego następujące rzeczowe aktywa trwale.

	30 czerwca 2012				31 grudnia 2011			
	Wartość początkowa aktywowanego leasingu finansowego	Umorzenie	Odpis aktualizujący	Wartość księgowa netto	Wartość początkowa aktywowanego leasingu finansowego	Umorzenie	Odpis aktualizujący	Wartość księgowa netto
Budynki i budowle	92	(23)	-	69	92	(18)	-	74
Urządzenia techniczne i maszyny	168 745	(29 365)	(1 266)	138 114	114 799	(29 397)	-	85 402
Środki transportu i pozostałe	37 512	(7 548)	-	29 964	42 290	(10 052)	(188)	32 050
Razem	206 349	(36 936)	(1 266)	168 147	157 181	(39 467)	(188)	117 526

11.2. Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem rzeczowe aktywa trwałe
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	2 320	461 092	118 932	16 568	598 912	450 709	1 049 621
Zwiększenie stanu	150	110 787	16 123	603	127 663	88 884	216 547
Zmniejszenie stanu	(640)	(107 110)	(31 699)	(2 603)	(142 052)	(168 214)	(310 266)
Przeniesienia	-	(81)	58	23	-	-	-
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	(265)	(302)	(567)	-	(567)
Zmiany w Grupie	-	-	-	-	-	23 017	23 017
Na dzień 30 czerwca 2012 roku	1 830	464 688	103 149	14 289	583 956	394 396	978 352
Na dzień 1 stycznia 2011 roku	2 184	541 033	100 967	6 109	650 293	543 034	1 193 327
Zwiększenie stanu	136	35 553	21 524	10 853	68 066	89 609	157 675
Zmniejszenie stanu	-	(115 494)	(3 559)	(394)	(119 447)	(181 934)	(301 381)
Na dzień 31 grudnia 2011 roku	2 320	461 092	118 932	16 568	598 912	450 709	1 049 621

Kwota odpisów aktualizujących wartość środków trwałych na początek okresu wyniosła 598 912 tysięcy złotych, z tego:

- majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej 359 697 tysięcy złotych,
- majątek dystrybucyjny 6 891 tysięcy złotych,
- majątek podziemnych magazynów gazu 10 920 tysięcy złotych
- majątek pozostały 221 404 tysiące złotych.

W bieżącym okresie miało miejsce zwiększenie odpisów na kwotę 138 006 tysięcy złotych (z tego, na majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej przypada 120 566 tysięcy złotych) oraz zmniejszenie na kwotę 152 962 tysiące złotych (z tego 99 305 tysięcy złotych dotyczy majątku służącego bezpośrednio działalności wydobywczej, 10 486 tysięcy majątku magazynowego, a pozostała część, w większości, dotyczy majątku pozostałego, m.in. majątku nieużywanego lub o nieuregulowanej sytuacji prawnej).

Kwota odpisów aktualizujących wartość środków trwałych na koniec okresu wyniosła 583 956 tysięcy złotych, z tego:

- majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej 380 958 tysiące złotych,
- majątek dystrybucyjny 7 366 tysięcy złotych,
- majątek podziemnych magazynów gazu 2 058 tysięcy złotych
- majątek pozostały 193 574 tysiące złotych.

Z kwoty odpisów na środki trwałe w budowie na koniec I półrocza 2012 roku 334 807 tysięcy złotych dotyczyło aktywowanych nakładów na odwierty (na koniec 2011 roku odpis aktywowanych nakładów na odwierty wynosił 401 924 tysięcy złotych).

12. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Na początek okresu, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	7 136	9 915
Zwiększenie stanu	4 398	-
Zmiany w Grupie	6 330	-
Zmniejszenie stanu	(5 093)	(102)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-
Przeniesienia z/do rzeczowych aktywów trwałych	439	(1 978)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(60)	(22)
Amortyzacja za okres sprawozdawczy	(397)	(677)
Na koniec okresu, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	12 753	7 136
Na początek okresu		
Wartość brutto	10 913	13 898
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(3 777)	(3 983)
Wartość księgową netto	7 136	9 915
Na koniec okresu		
Wartość brutto	17 047	10 913
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 294)	(3 777)
Wartość księgową netto	12 753	7 136

Składnikami inwestycji Grupy w nieruchomości są budynki socjalno-biurowe częściowo przeznaczone pod wynajem oraz budynki i budowle przemysłowe, a także grunty. Wartość księgową netto budynków socjalno-biurowych ujętych jako nieruchomości inwestycyjne na koniec bieżącego okresu wynosiła 9 487 tysięcy złotych (3 539 tysiące złotych na koniec 2011 roku), natomiast wartość księgową netto budynków i budowli przemysłowych na koniec bieżącego okresu wynosiła 2 931 tysięcy złotych (3 046 tysięcy złotych na koniec 2011 roku). Wartość gruntów oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów wynosiła 335 tysięcy złotych na koniec bieżącego okresu (551 tysięcy złotych na koniec 2011 roku).

Grupa w bieżącym okresie uzyskała przychody z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych w wysokości 3 409 tysiące złotych (2 653 tysiące złotych w I półroczu 2011 roku).

Koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które zostały poniesione w związku z przychodami z wynajmu, wyniosły w bieżącym okresie 2 140 tysięcy złotych (1 466 tysięcy złotych w I półroczu 2011 roku).

Ze względu na nieistotność pozycji nieruchomości inwestycyjnych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, Grupa nie dokonuje wyceny tych nieruchomości w celu ustalenia ich wartości godziwej.

13. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

30 czerwca 2012	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Prawo wieczystego użytkowania gruntów - nabyte odpłatnie *	Programy komputerowe	Uprawnienia do emisji CO2	Inne wartości niematerialne	Razem
Na dzień 1 stycznia 2012 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	2 165	-	70 851	135 861	-	66 560	275 437
Zwiększenie stanu	-	-	(13)	459	-	-	446
Zmiany w Grupie	58	44 461	593 762	13 699	193 827	48 619	894 426
Zmniejszenie stanu	-	-	(106)	(88)	-	(7)	(201)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	17	-	100	-	(237)	(120)
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie i pomiędzy	-	-	5 374	48 226	40	4 599	58 239
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	43	(12)	-	(5)	26
Amortyzacja za okres sprawozdawczy	(371)	-	(1 769)	(28 865)	(87 960)	(27 753)	(146 718)
Na dzień 30 czerwca 2012 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	1 852	44 478	668 142	169 380	105 907	91 776	1 081 535
Na dzień 1 stycznia 2012 roku							
Wartość brutto	5 002	-	83 893	307 785	-	110 129	506 809
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty	(2 837)	-	(13 042)	(171 924)	-	(43 569)	(231 372)
Wartość księgowa netto na dzień 1 stycznia 2012 roku	2 165	-	70 851	135 861	-	66 560	275 437
Na dzień 30 czerwca 2012 roku							
Wartość brutto	5 081	44 478	682 848	370 152	193 867	163 660	1 460 086
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty	(3 229)	-	(14 706)	(200 772)	(87 960)	(71 884)	(378 551)
Wartość księgowa netto na dzień 30 czerwca 2012 roku	1 852	44 478	668 142	169 380	105 907	91 776	1 081 535

* Ponadto Grupa użytkuje otrzymane nieodpłatnie prawo wieczystego użytkowania gruntów, które ujmuje wyłącznie w ewidencji pozabilansowej. Wartość szacunkowa tego prawa wynosiła na koniec 30 czerwca 2012 roku 500 463 tysiące złotych (492 843 tysiące złotych na koniec 2011 roku).

Grupa Kapitałowa PGNiG
 Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2012 roku
 (w tysiącach złotych)

31 grudnia 2011	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Prawo wieczystego użytkowania gruntów - nabyte odpłatnie	Programy komputerowe	Uprawnienia do emisji CO2	Inne wartości niematerialne	Razem
Na dzień 1 stycznia 2011 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	2 214	-	73 474	119 601	-	51 421	246 710
Zwiększenie stanu	-	-	281	170	-	4 863	5 314
Zmniejszenie stanu	-	-	(1 624)	(129)	-	62	(1 691)
Przeniesienia ze środków trwałych w budowie i pomiędzy	636	-	1 140	57 514	-	17 887	77 177
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	153	(76)	-	(10)	67
Amortyzacja za okres sprawozdawczy	(685)	-	(2 573)	(41 219)	-	(7 663)	(52 140)
Na dzień 31 grudnia 2011 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	2 165	-	70 851	135 861	-	66 560	275 437
Na dzień 1 stycznia 2011 roku							
Wartość brutto	4 366	-	103 579	254 668	-	88 535	451 148
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty	(2 152)	-	(30 105)	(135 067)	-	(37 114)	(204 438)
Wartość księgową netto na dzień 1 stycznia 2011 roku	2 214	-	73 474	119 601	-	51 421	246 710
Na dzień 31 grudnia 2011 roku							
Wartość brutto	5 002	-	83 893	307 785	-	110 129	506 809
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty	(2 837)	-	(13 042)	(171 924)	-	(43 569)	(231 372)
Wartość księgową netto na dzień 31 grudnia 2011 roku	2 165	-	70 851	135 861	-	66 560	275 437

13.1. Odpisy aktualizujące wartości niematerialne

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Prawo wieczystego użytkowania gruntów - nabyte odpłatnie	Programy komputerowe	Uprawnienia do emisji CO2	Inne wartości niematerialne	Razem
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	-	-	2 669	205	-	13	2 887
Zwiększenie stanu	-	-	213	38	-	16	267
Zmniejszenie stanu	-	-	(256)	(26)	-	(11)	(293)
Na dzień 30 czerwca 2012 roku	-	-	2 626	217	-	18	2 861
Na dzień 1 stycznia 2011 roku	-	-	2 822	131	-	1	2 954
Zwiększenie stanu	-	-	55	76	-	10	141
Zmniejszenie stanu	-	-	(208)	(2)	-	2	(208)
Na dzień 31 grudnia 2011 roku	-	-	2 669	205	-	13	2 887

14. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY – DŁUGOTERMINOWE

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Udziały i akcje nienotowane na giełdzie (wartość brutto)	94 192	94 211
Akcje notowane na giełdzie dostępne do sprzedaży (wartość brutto)	16	101
Razem brutto	94 208	94 312
Udziały i akcje nienotowane na giełdzie (wartość netto)*	56 457	56 394
Akcje notowane na giełdzie dostępne do sprzedaży (wartość netto)*	16	16
Razem netto	56 473	56 410

* Pomniejszone o odpis aktualizujący.

15. INNE AKTYWA FINANSOWE

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Udzielone pożyczki	74 380	205
Należności z tytułu sprzedaży środków trwałych	5 669	6 371
Lokaty długoterminowe	850	1 203
Należności finansowe (przekazane kaucje, gwarancje i inne)	594	-
Pozostałe	369	1 878
Razem brutto	81 862	9 657
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(256)	(318)
Razem netto	81 606	9 339
W tym należności netto od jednostek powiązanych (nota 37.1.)	74 179	-

16. AKTYWO Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Rezerwy z tyt. wypłat odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych	69 662	60 968
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	2 469	4 750
Rezerwa na likwidację odwiertów	125 272	121 532
Rezerwy związane z ochroną środowiska	28 315	22 404
Pozostałe rezerwy	43 816	36 084
Odpisy aktualizujące środki trwałe	72 554	81 155
Odpisy aktualizujące udziały i akcje	6 875	6 876
Odpisy aktualizujące na odsetki od należności	6 054	4 640
Wycena negatywna instrumentów pochodnych	75 226	86 620
Ujemne różnice kursowe	2 582	4 788
Zarachowane odsetki od kredytów i zobowiązań	9 046	2 458
Opłata przyłączeniowa	67 805	69 775
Niewypłacone wynagrodzenia wraz ze składkami ZUS	9 559	5 548
Hiperinflacyjne przeszacowanie RMP	7 302	7 706
Ulgi inwestycyjne (Norwegia)	508 725	407 464
Strata podatkowa bieżącego okresu	112 920	688
Pozostałe	58 324	40 344
Razem	1 206 506	963 800

17. POZOSTAŁE AKTYWA TRWAŁE

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Udostępnienie informacji geologicznej	32 063	33 079
Opłata przyłączeniowa	33 049	28 906
Opłaty za ustanowienie użytkowania górniczego	16 222	16 669
Zapłacone prowizje od kredytów, pożyczek, obligacji	8 700	14 362
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	5 508	4 798
Razem	95 542	97 814

18. ZAPASY

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Materiały		
Według cen nabycia, w tym:	2 722 684	2 087 873
- paliwo gazowe	1 999 400	1 761 777
- paliwa do produkcji energii i ciepła	296 768	-
Według wartości netto możliwej do uzyskania, w tym:	2 637 653	2 068 331
- paliwo gazowe	1 933 460	1 761 777
- paliwa do produkcji energii i ciepła	296 768	-
Półprodukty i produkty w toku		
Według cen nabycia/kosztu wytworzenia	25 592	5 779
Według wartości netto możliwej do uzyskania	25 504	5 686
Produkty gotowe		
Według cen nabycia/kosztu wytworzenia	50 666	7 509
Według wartości netto możliwej do uzyskania	50 404	7 198
Towary		
Według cen nabycia	5 738	1 202
Według wartości netto możliwej do uzyskania	5 718	1 171
Zapasy razem, według ceny nabycia (kosztu wytworzenia)	2 804 680	2 102 363
Zapasy razem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) lub wartości netto możliwej do uzyskania	2 719 279	2 082 386

18.1. Zmiana stanu zapasów w okresie

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Stan zapasów według ceny nabycia na początek okresu	2 102 363	1 063 811
Zakup	11 731 532	8 125 555
Inne zwiększenia	16 252	63 867
Wartość zapasów rozpoznanych jako koszt okresu	(11 287 961)	(7 568 000)
Sprzedaż	(45 946)	(8 461)
Różnice kursowe z przeliczenia	(176)	-
Zmiany w Grupie	357 954	-
Inne zmniejszenia	(69 338)	(145 527)
Stan zapasów według ceny nabycia na koniec okresu	2 804 680	1 531 245
Odpis aktualizujący zapasy	(85 401)	(17 849)
Razem zapasy netto	2 719 279	1 513 396

18.2. Odpisy aktualizujące zapasy

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Odpis aktualizujący na początek okresu	(19 978)	(17 283)
Utworzenie odpisu	(66 760)	(5 169)
Rozwiązanie odpisu	1 446	1 796
Wykorzystanie odpisu	40	680
Różnice kursowe z przeliczenia	21	-
Zmiany w Grupie	(170)	-
Odpis aktualizujący na koniec okresu	(85 401)	(19 977)

19. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Należności z tytułu dostaw i usług	2 537 388	3 401 111
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	1 389	2 373
Należności z tytułu podatku od towarów i usług	261 702	333 500
Należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	40 699	11 609
Wymagalna część udzielonych pożyczek jednostkom powiązanym	31 026	28 822
Należności od jednostek stowarzyszonych i współzależnych wycenianych metodą praw własności	2 793	1 510
Pozostałe należności od jednostek powiązanych	3 052	178
Należności z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	2 406	838
Zaliczki na środki trwałe w budowie	12 171	41 526
Należności z tytułu uchwalonej dopłaty do kapitału*	84 552	84 552
Należności z tytułu niedotrzymania warunków kontraktu	84 860	80 025
Zaliczka na zakup aktywów VHP (PGNiG Termika)	-	88 724
Pozostałe należności	112 343	87 453
Razem należności brutto	3 174 381	4 162 221
W tym należności (wraz z wymagalną częścią pożyczki) brutto od jednostek powiązanych (nota 37.1.)	38 260	32 883
Odpis aktualizujący należności wątpliwe (nota 19.1.)	(795 208)	(784 085)
Razem należności netto	2 379 173	3 378 136
w tym:		
Należności z tytułu dostaw i usług	2 016 729	2 880 282
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	1 382	2 366
Należności z tytułu podatku od towarów i usług	261 702	333 500
Należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	38 227	9 160
Wymagalna część udzielonych pożyczek jednostkom powiązanym	910	-
Należności od jednostek stowarzyszonych i współzależnych wycenianych metodą praw własności	2 793	1 510
Pozostałe należności od jednostek powiązanych	2 877	3
Należności z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	2 385	830
Zaliczki na środki trwałe w budowie	12 171	41 526
Należności z tytułu uchwalonej dopłaty do kapitału*	-	-
Należności z tytułu niedotrzymania warunków kontraktu	-	-
Zaliczka na zakup aktywów VHP (PGNiG Termika)	-	88 724
Pozostałe należności	39 997	20 235
W tym należności (wraz z wymagalną częścią pożyczki) netto od jednostek powiązanych (nota 37.1.)	7 962	3 879

* Sprawa sporna dotycząca dopłat do kapitału PI Gazotech Sp. z o.o., opisana w punkcie 2.4.1.

Należności z tytułu dostaw i usług wynikają głównie ze sprzedaży paliwa gazowego oraz usług dystrybucyjnych.

Standardowe terminy płatności należności związanych z normalnym tokiem sprzedaży stosowane w spółkach Grupy Kapitałowej wynoszą 14 - 30 dni.

19.1. Odpisy aktualizujące należności

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Odpis aktualizujący na początek okresu	(784 085)	(1 083 414)
Utworzenie odpisu	(166 733)	(106 562)
Rozwiązanie odpisu	146 130	229 733
Wykorzystanie odpisu	11 013	176 174
Transfery pomiędzy częścią krótkoterminową a długoterminową	-	(16)
Różnice kursowe z przeliczenia	23	-
Zmiany w Grupie	(1 556)	-
Odpis aktualizujący na koniec okresu	(795 208)	(784 085)

20. ROZRACHUNKI Z TYTUŁU PODATKU BIEŻĄCEGO

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
1. Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego na początek okresu	57 729	225 972
2. Zmiana stanu należności z tytułu podatku bieżącego (a- b- c)*	(27 756)	(89 743)
a. Należności z tytułu podatku bieżącego na początek okresu	164 462	229 666
b. Różnice kursowe z przeliczenia należności z tytułu podatku bieżącego	-	24 539
c. Należności z tytułu podatku bieżącego na koniec okresu	136 706	164 462
3. Podatek odroczony ujęty w należnościach z tytułu podatku bieżącego	-	(128 501)
4. Podatek dochodowy (koszt okresu)	128 871	431 574
5. Podatek dochodowy zapłacony w okresie	(114 683)	(396 400)
6. Różnice kursowe z przeliczenia zobowiązań z tytułu podatku bieżącego	-	14 827
7. Zmiany w Grupie	1 189	-
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego na koniec okresu (suma od 1 do 7)	45 350	57 729

*Grupa Kapitałowa nie jest podatkową grupą kapitałową, w związku z tym należności i zobowiązania z tytułu podatku bieżącego od osób prawnych nie są kompensowane.

21. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Podatek od nieruchomości	159 947	-
Odpis na ZFŚS	32 876	-
Wycena kontraktów długoterminowych	20 173	18 085
Ubezpieczenia majątkowe	17 585	15 993
Prowizje od kredytów, pożyczek, obligacji itp.	11 498	11 962
Licencje, serwis, aktualizacja programów	11 424	9 852
Udostępnienie informacji geologicznej	5 100	4 825
Czynsze i opłaty	2 795	1 689
Koszty przygotowania realizacji kontraktów	2 482	7 323
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	43 775	14 182
Razem	307 655	83 911

22. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY- KRÓTKOTERMINOWE

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Udziały i akcje nienotowane na giełdzie (wartość brutto)	135	-
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych (wartość brutto)	-	22 275
Bony skarbowe (wartość brutto)	2 775	-
Razem brutto	2 910	22 275
Udziały i akcje nienotowane na giełdzie (wartość netto)*	63	-
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych (wartość netto)	-	22 275
Bony skarbowe (wartość netto)	2 775	-
Razem netto	2 838	22 275

*Pomniejszone o odpis aktualizujący

23. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Środki pieniężne w kasie i w banku	203 150	326 062
Lokaty bankowe	1 163 297	1 175 671
Krótkoterminowe papiery wartościowe o wysokiej płynności *	-	7
Inne środki pieniężne**	3 022	3 052
Razem	1 369 469	1 504 792

* Bony (skarbowe, NBP, itp.), certyfikaty depozytowe o terminie zapadalności poniżej 3 miesięcy.

** Środki pieniężne w drodze oraz czeki i weksle obce o terminie zapadalności poniżej 3 miesięcy.

Spółki Grupy lokują środki pieniężne w renomowanych polskich i międzynarodowych bankach, w efekcie wystąpienie koncentracji ryzyka związanego z lokowaniem środków pieniężnych jest ograniczone.

24. AKTYWA TRWAŁE PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

W I półroczu 2012 roku w Grupie Kapitałowej do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży zakwalifikowano aktywa o wartości księgowej netto 7 259 tysięcy złotych (8 430 tysięcy złotych na koniec 2011 roku). Są to głównie budynki i prawa wieczystego użytkowania gruntów, które planowane są do zbycia w II połowie 2012 roku.

25. KAPITAŁ PODSTAWOWY

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Liczba akcji razem (w tys. szt.)	5 900 000	5 900 000
Wartość nominalna jednej akcji (w złotych)	1	1
Kapitał podstawowy (akcyjny), razem	5 900 000	5 900 000

26. KREDYTY, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE

	Waluta	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty/wykupu	30 czerwca 2012		31 grudnia 2011		Zabezpieczenie
						Wartości w walucie		Wartości w PLN		
Długoterminowe										
Zobowiązania z tytułu leasingu	PLN	41 686	37 555	Wibor 1M+marża;	2012 - 2017	41 686	37 555	Weksel własny in blanco; przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia		
Zobowiązania z tytułu leasingu	CHF	314	1 708	Średnio 7%	2013	1 113	6 206	Weksel własny in blanco		
Zobowiązania z tytułu leasingu	USD	24 501	29 505	Libor 1M+marża;	2014 - 2018	83 022	100 831	Weksel własny in blanco		
Kredyt inwestycyjny w banku Pekao S.A.	PLN	969	2 907	Wibor 1M+marża	30 września 2013	969	2 907	Weksel, zastaw rejestrowy		
Kredyt inwestycyjny w banku BRE Bank S.A.	PLN	10 332	5 604	Wibor 1M+marża	2015 - 2021	10 332	5 604	Weksel in blanco, zastaw rejestrowy, cesja wierzytelności z polisy ubezpieczeniowej		
Kredyt inwestycyjny w banku Kredyt Bank S.A.	PLN	3 820	830	Wibor 1M+marża	30 listopada 2021	3 820	830	Zastaw rejestrowy		
Kredyt inwestycyjny w banku PKO BP S.A.	PLN	1 216	569	Wibor 3M+marża	2016 - 2018	1 216	569	Weksel in blanco, zastaw rejestrowy, przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia, klauzula potrącenia do rachunku		
Kredyt inwestycyjny w banku PKO BP S.A.	PLN	13 092	6 714	Wibor 3M+marża	31 grudnia 2015	13 092	6 714	Weksel in blanco		
Kredyt inwestycyjny w banku PKO BP S.A.	PLN	12 107	6 208	Wibor 3M+marża	31 grudnia 2019	12 107	6 208	Weksel in blanco		
Linia kredytowa w banku Pekao S.A.	PLN	600	800	Wibor 1M+marża	30 kwietnia 2014	600	800	Hipoteka umowna zwykła, hipoteka umowna kaucja, cesja praw		
Kredyt inwestycyjny w banku BGK S.A.	EUR	10 188	1 055	Euribor 1M+marża	31 maja 2016	43 414	4 659	Zastaw rejestrowy, weksel własny, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, oświadczenie o poddaniu się egzekucji		
Linia kredytowa konsorcjum Credit Agricole CIB ¹	USD	320 000	399 300	Libor 3M+marża	31 sierpnia 2017	1 140 468	1 209 461	Zastaw na udziałach w PGNiG Norway ²		
Obligacje	PLN	2 352 046	-	Wibor 6M+marża	19 czerwca 2017	2 352 046	-	-		
Euroobligacje	EUR	500 000	-	4,00%	14 lutego 2017	2 115 423	-	-		
Razem długoterminowe						5 819 308	1 382 344			

26. KREDYTY, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE cd.

	Waluta	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty/wykupu	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011	Zabezpieczenie
		Wartości w walucie				Wartości w PLN		
Krótkoterminowe								
Część bieżąca zobowiązań z tytułu leasingu	PLN	14 250	13 002	Wibor 1M+marża;	2012-2013	14 250	13 002	Weksel własny in blanco; przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia
Część bieżąca zobowiązań z tytułu leasingu	CHF	2 260	1 716	Średnio 5 - 7%	2012-2013	8 019	6 236	Weksel własny in blanco
Część bieżąca zobowiązań z tytułu leasingu	USD	9 020	6 789	Libor 1M+marża;	2012-2013	30 564	23 201	Weksel własny in blanco
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Pekao S.A.	PLN	656	8 249	Wibor 1M+marża	31 grudnia 2012	656	8 249	Hipoteka kaucyjna, cesja polisy ubezpiecz.
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Societe Generale S.A.	PLN	845	2 955	Wibor 1M+marża	28 września 2012	845	2 955	Hipoteka kaucyjna, cesja wierzytelności, weksel in blanco
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Pekao S.A.	PLN	18 955	18 744	Wibor 1M+marża	23 sierpnia 2012	18 955	18 744	Weksel, zastaw rejestrowy
Kredyt inwestycyjny w banku Pekao S.A.	PLN	3 876	3 877	Wibor 1M+marża	30 września 2013	3 876	3 877	Weksel, zastaw rejestrowy
Linia kredytowa w banku BNP Paribas Bank Polska S.A.	PLN	5 962	105	Wibor 1M+marża	26 grudnia 2012	5 962	105	Weksel, zastaw rejestrowy
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Societe Generale S.A.	USD	3 718	2 999	Libor 1M+marża	31 lipca 2012	12 599	10 248	Hipoteka, weksel in blanco, cesja wierzytelności
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Pekao S.A.	PLN	18 053	14 435	Wibor 1M+marża	31 grudnia 2012	18 053	14 435	Hipoteka, cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do rachunku bieżącego, cesja wierzytelności
Kredyt w rachunku bieżącym w banku BRE S.A.	USD	3 432	3 069	Libor 1M+marża	30 maja 2012	11 628	10 489	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Millenium S.A.	USD	3 219	2 939	Libor 1M+marża	18 grudnia 2012	11 418	10 043	Hipoteka wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, cesja wierzytelności
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Pekao S.A.	PLN	35 921	31 914	Wibor O/N+marża	26 maja 2012	35 921	31 914	Przelew wierzytelności
Kredyt inwestycyjny w banku BGK S.A.	EUR	3 396	3 397	Euribor 1M+marża	31 maja 2016	14 471	15 004	Zastaw rejestrowy, weksel własny, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Kredyt obrotowy w banku Kredyt Bank S.A.	PLN	174	162	12%	31 grudnia 2012	174	162	-
Kredyt inwestycyjny w banku BRE Bank S.A.	PLN	2 123	1 342	Wibor 1M+marża	2015 - 2021	2 123	1 342	Weksel in blanco, zastaw rejestrowy, cesja wierzytelności z polisy ubezpieczeniowej
Kredyt inwestycyjny w banku BRE Bank S.A.	PLN	2 950	-	Wibor O/N+marża	9 kwietnia 2013	2 950	-	Weksel
Kredyt inwestycyjny w banku Kredyt Bank S.A.	PLN	472	149	Wibor 1M+marża	30 listopada 2021	472	149	Zastaw rejestrowy
Kredyt inwestycyjny w banku Kredyt Bank S.A.	PLN	1 885	-	Wibor O/N+marża	13 października 2012	1 885	-	Weksel
Kredyt inwestycyjny w banku PKO BP S.A.	PLN	397	171	Wibor 3M+marża	2016 - 2018	397	171	Weksel in blanco, zastaw rejestrowy, przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia, klauzula potrącenia do rachunku
Kredyt krótkoterminowy w banku Alior Bank SA	PLN	15	15	20%	31 grudnia 2012	15	15	-
Linia kredytowa konsorcjum Credit Agricole CIB ¹	USD	60 000	40 962	Libor 3M+marża	31 sierpnia 2017	138 276	139 330	Zastaw na udziałach w PGNiG Norway ²
Linia kredytowa w baku ING Bank Śląski S.A.	PLN	-	2 225	Wibor 1M+marża	31 stycznia 2012	-	2 225	Weksel in blanco, cesja wierzytelności

26. KREDYTY, POŻYCZKI I PAPIERY DŁUŻNE cd.

	Waluta	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty/wykupu	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011	Zabezpieczenie
		Wartości w walucie				Wartości w PLN		
Krótkoterminowe								
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Deutsche Bank Polska S.A.	PLN	-	6 843	Wibor 1M+marża	31 stycznia 2012	-	6 843	Weksel in blanco, pełnomocnictwo do rachunku, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, cesja wierzytelności
Kredyt krótkoterminowy w banku Nordea Bank Polska S.A.	PLN	1 996	1 462	Wibor 1M+marża	28 stycznia 2013	1 996	1 462	Hipoteka kaucyjna, przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia, weksel własny in blanco, upoważnienie do obciążania rachunku bieżącego, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Kredyt krótkoterminowy w banku BRE S.A.	PLN	985	997	Wibor 1M+marża	19 kwietnia 2013	985	997	Hipoteka kaucyjna, przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia, weksel własny in blanco, upoważnienie do obciążania rachunku bieżącego, oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Societe Generale S.A.	PLN	-	1 243	Wibor 1M+marża	30 września 2012	-	1 243	-
Linia kredytowa w banku Pekao S.A.	PLN	500	600	Wibor 1M+marża	30 kwietnia 2014	500	600	Hipoteka umowna zwykła, hipoteka umowna kaucją, cesja praw
Pożyczka krótkoterminowa od Vattenfall Treasury Financing	PLN	420 058	-	Wibor 1M+marża	11 lipca 2012	420 057	-	Zabezpieczenie na majątku
Obligacje	PLN	-	2 296 857	Wibor 1M+marża	9 stycznia 2012	-	2 296 857	-
Obligacje	PLN	-	498 786	Wibor 1M+marża	16 stycznia 2012	-	498 786	-
Obligacje	PLN	-	497 949	Wibor 1M+marża	27 stycznia 2012	-	497 949	-
Obligacje	PLN	152 697	-	Wibor 6M+marża	19 czerwca 2017	152 697	-	-
Obligacje	PLN	2 196 226	-	Wibor 1M+marża	11 lipca 2012	2 196 226	-	-
Euroobligacje	EUR	7 406	-	4,00%	14 lutego 2017	31 527	-	-
Razem krótkoterminowe						3 137 497	3 616 633	

¹Konsorcjum Credit Agricole CIB (Francja) (Agent), BNP Paribas (Francja), Société Générale (Francja), Natixis (Francja), The Bank of Tokyo Mitsubishi UFJ (Wielka Brytania), UniCredit Bank AG (Niemcy) oraz KBC Bank NV (Irlandia). Wartość w złotych wynika z przeliczenia wartości bilansowej (uwzględniającej wycenę i zapłaconą prowizję) kredytu w wysokości 2 261 264 tysiące NOK (2 016 743 tysiące NOK część długoterminowa oraz 244 521 tysięcy NOK część krótkoterminowa) po kursie na dzień 30 czerwca 2012 roku.

²Zastaw na udziałach w PGNiG Norway; zastaw na pożyczce pomiędzy PGNiG S.A. i PGNiG Norway; zastaw na rachunkach bankowych, licencjach oraz polisach ubezpieczeniowych należących do PGNiG Norway; Sponsor Support Undertaking

Ponadto Grupa dysponowała liniami kredytowymi, które zostały przedstawione w poniższej notcie.

26.1. Wysokość przyznanych i niewykorzystanych linii kredytowych

Bank	30 czerwca 2012		31 grudnia 2011	
	Wartość przyznanych linii kredytowych	Wartość niewykorzystanych linii kredytowych	Wartość przyznanych linii kredytowych	Wartość niewykorzystanych linii kredytowych
Societe Generale S.A.	40 000	40 000	40 000	40 000
Bank Handlowy S.A.	40 000	40 000	40 000	40 000
Bank Millenium S.A.	40 000	40 000	40 000	40 000
Pekao S.A.	40 000	40 000	40 000	40 000
PKO BP S.A.	40 000	40 000	40 000	40 000
BRE Bank S.A.	40 000	40 000	40 000	40 000
ING Bank Śląski S.A.	40 000	40 000	40 000	40 000
Pekao S.A.	25 000	11 090	25 000	5 242
Societe Generale S.A.	3 000	2 155	3 000	45
Komercni Banka AS	-	-	856	856
Societe Generale S.A.	6 000	3 088	6 000	6 000
BRE Bank S.A.	6 000	6 000	6 000	6 000
Deutsche Bank Polska S.A.	6 000	1 366	-	-
Bank BPH S.A.	6 000	3 434	-	-
Pekao S.A.	19 000	45	19 000	256
BNP Paribas Bank Polska S.A.	8 400	2 438	8 400	8 295
Pekao S.A.	-	-	20 000	5 565
Societe Generale S.A.	-	-	15 378	5 130
BRE Bank S.A.	-	-	11 961	1 472
Bank Millenium S.A.	-	-	11 961	1 918
Pekao S.A.	50 000	14 079	3 000	2 900
BGK S.A.	63 920	-	-	-
HSBC Polska	-	-	10 252	10 252
Kredyt Bank S.A.	4 000	4 000	4 000	4 000
Konsorcjum Credit Agricole CIB ¹	1 285 751	-	1 360 583	-
Bank Handlowy S.A.	15 000	15 000	15 000	15 000
BRE Bank S.A.	15 000	15 000	-	-
ING Bank Śląski S.A.	-	-	6 000	3 775
Deutsche Bank Polska S.A.	-	-	7 000	157
BZ WBK S.A.	3 000	3 000	3 000	3 000
Nordea S.A.	2 000	4	1 500	38
BRE Bank S.A.	1 000	16	1 000	3
Societe Generale S.A.	3 500	3 500	3 500	2 258
Razem	1 802 571	364 215	1 822 391	362 162

¹ Konsorcjum Credit Agricole CIB (Francja) (Agent), BNP Paribas (Francja), Société Générale (Francja), Natixis (Francja), The Bank of Tokyo Mitsubishi UFJ (Wielka Brytania), UniCredit Bank AG (Niemcy) oraz KBC Bank NV (Irlandia). Wartość w złotych wynika z przeliczenia wartości bilansowej (uwzględniającej wycenę i zapłaconą prowizję) kredytu w wysokości 2 273 654 tysiące NOK po kursie na dzień 30 czerwca 2012 roku.

26.2. Zapadalność zobowiązań z tytułu leasingu finansowego (wykazywanych w zobowiązaniach)

30 czerwca 2012			
Zapadalność w terminie:	Wartość płatności (zdyskontowanych) ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Odsetki	Wartość rzeczywistych rat do zapłaty
do 1 roku	52 833	(3 278)	49 566
od 1 roku do 5 lat	111 596	(4 763)	106 823
powyżej 5 lat	14 225	-	14 225
Razem	178 654	(8 041)	170 614

31 grudnia 2011			
Zapadalność w terminie:	Wartość płatności (zdyskontowanych) ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Odsetki	Wartość rzeczywistych rat do zapłaty
do 1 roku	42 439	3 243	45 682
od 1 roku do 5 lat	103 120	4 872	107 992
powyżej 5 lat	41 472	-	41 472
Razem	187 031	8 115	195 146

27. REZERWY

	Nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	Rezerwa na program racjonalizacji zatrudnienia i dobrowolnych odejść	Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów	Rezerwa na karę UOKiK	Rezerwy związane z ochroną środowiska	Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów	Centralny Fundusz Restrukturyzacji	Sprawa sporna ze spółką PBG S.A.	Pozostałe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	320 192	37 486	1 237 584	-	117 915	61 651	19 590	21 773	114 782	1 930 973
Zawiązanie	21 829	85	142 313	60 016	7 209	12 247	-	-	27 156	270 855
Przeniesienia	(443)	-	-	-	-	-	-	-	443	-
Wykorzystanie / rozwiązanie	(20 104)	(17 085)	(9 742)	-	(4 118)	(12 647)	(1 309)	-	(6 379)	(71 384)
Różnice kursowe z przeliczenia	(7)	-	(431)	-	-	-	-	-	(24)	(462)
Zmiany w Grupie	44 142	-	-	-	-	-	-	-	81 298	125 440
Na dzień 30 czerwca 2012 roku	365 609	20 486	1 369 724	60 016	121 006	61 251	18 281	21 773	217 276	2 255 422
Długoterminowe	306 438	1 031	1 353 122	-	106 083	19 406	-	-	97 638	1 883 718
Krótkoterminowe	59 171	19 455	16 602	60 016	14 923	41 845	18 281	21 773	119 638	371 704
Na dzień 30 czerwca 2012 roku	365 609	20 486	1 369 724	60 016	121 006	61 251	18 281	21 773	217 276	2 255 422
Długoterminowe	264 319	1 420	1 223 360	-	102 453	11 510	-	-	22 740	1 625 802
Krótkoterminowe	55 873	36 066	14 224	-	15 462	50 141	19 590	21 773	92 042	305 171
Na dzień 31 grudnia 2011 roku	320 192	37 486	1 237 584	-	117 915	61 651	19 590	21 773	114 782	1 930 973

Stopa techniczna przyjęta do obliczenia zdyskontowanej wartości przyszłych wypłat należnych z tytułu odpraw emerytalnych ustalona została na poziomie 3,2%, jako wypadkowa stopy zwrotu z aktywów w wysokości 5,22% rocznie i planowanej rocznej inflacji wynagrodzeń w wysokości 2,0% (na koniec 2011 roku stopa ta przyjęta była na poziomie 2,8% jako wypadkowa stóp odpowiednio 5,87% i 3,0%).

W I półroczu 2012 roku do wyliczenia rezerwy na koszt likwidacji odwiertów na terenie Polski zastosowano stopę dyskonta w wysokości 2,65%, która jest wypadkową stopy zwrotu z aktywów w wysokości 5,22% oraz stopy inflacji na poziomie ciągłego celu inflacyjnego realizowanego przez NBP w wysokości 2,5% (na koniec 2010 roku stopa ta przyjęta była na poziomie 3,29% jako wypadkowa stóp odpowiednio 5,87% i 2,5%).

Spółka zależna PGNiG Norway AS działająca na terenie Norwegii do wyliczenia rezerwy na koszt likwidacji odwiertów w I półroczu koniec 2012 roku zastosowała stopę inflacji w wysokości 2% oraz nominalną stopę dyskonta w wysokości 3,12% (na koniec 2011 roku przyjęto stopę inflacji na poziomie 2% oraz nominalną stopę dyskonta na poziomie 3,12%).

Na koniec 2011 roku Spółka utworzyła rezerwę na koszty związane z realizacją programów racjonalizacji zatrudnienia i dobrowolnych odejść. Rezerwa ta została utworzona na podstawie przyjętych i ogłoszonych przez Spółkę Programu Dobrowolnych Odejść (Program) oraz Planu Racjonalizacji Zatrudnienia (Plan). Celem przyjętego Programu oraz Planu jest poprawa efektywności funkcjonowania Spółki oraz obniżenie kosztów działalności.

Do dyskontowania rezerw długoterminowych jest wykorzystywana stopa dyskonta w wysokości 2,65%.

27.1. Aktuarialny rachunek zysków i strat dla rezerw na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Nagrody jubileuszowe		
Wartość zobowiązania ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na początek okresu	191 957	208 661
Koszty odsetek	2 147	6 202
Koszty bieżącego zatrudnienia	4 113	7 177
Koszty przeszłego zatrudnienia	-	-
Wyplacone świadczenia	(20 692)	(55 208)
Aktuarialny zysk/strata	14 462	27 050
Straty/zyski z tytułu ograniczeń i rozliczeń	(409)	(1 925)
Zmiany w Grupie	28 483	-
Wartość zobowiązania ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu	220 061	191 957
Odprawy emerytalne		
Wartość zobowiązania ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na początek okresu	128 235	118 754
Koszty bieżącego zatrudnienia	4 295	8 076
Koszty odsetek	2 212	5 543
Wartość netto zysku/straty aktuarialnej ujętej w okresie sprawozdawczym	4 208	3 105
Wyplacone świadczenia	(7 434)	(8 512)
Koszty przeszłego zatrudnienia	468	993
Straty/zyski z tytułu ograniczeń i rozliczeń	(2 095)	276
Zmiany w Grupie	15 659	-
Wartość zobowiązania ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu	145 548	128 235
Razem wartość zobowiązania ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu	365 609	320 192

28. PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Długoterminowe		
Nie zamortyzowana wartość przyłączy gazowych finansowanych przez odbiorców	459 658	487 113
Opłata przyłączeniowa	438 866	448 687
Dotacje	297 221	214 335
Pozostałe	8 853	9 932
Razem długoterminowe	1 204 598	1 160 067
Krótkoterminowe		
Nie zamortyzowana wartość przyłączy gazowych finansowanych przez odbiorców	51 795	51 393
Opłata przyłączeniowa	18 542	18 108
Pozostałe	28 433	25 440
Razem krótkoterminowe	98 770	94 941

Dotacje

Grupa Kapitałowa prowadzi projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej. Największe projekty prowadzone są przez Jednostkę Dominującą i mają na celu zwiększenie pojemności magazynów gazu.

W I półroczu 2012 roku Jednostce Dominującej przyznano dofinansowanie dotyczące projektu „Podziemny Magazyn Gazu Wierzchowice” w wysokości 63 665 tysięcy złotych (w roku 2011 przyznano 106 597 tysięcy złotych) oraz dofinansowanie dotyczące projektu „Podziemny Magazyn Gazu Strachocina” w wysokości 1 741 tysięcy złotych (w roku 2011 przyznano 34 223 tysięcy złotych).

Kwoty zostały ujęte w pozycji rozliczeń międzyokresowych przychodów i będą rozliczane w przychody z działalności operacyjnej proporcjonalnie do amortyzacji środków trwałych, których dofinansowanie dotyczy.

29. REZERWA NA PODATEK ODROZONY

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Dodatnie różnice kursowe	1 069	2 365
Naliczone odsetki	835	520
Wycena instrumentów zabezpieczających i finansowych	23 805	37 191
Przychody z tytułu obowiązku podatkowego w następnym miesiącu	1	11 379
Różnica pomiędzy wartością podatkową i rachunkową aktywów trwałych	1 704 968	1 368 084
Pozostałe	67 137	13 871
Razem	1 797 815	1 433 410

30. INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Zobowiązania z tytułu koncesji, praw do informacji geologicznej i użytkowania górniczego	19 378	15 940
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	3 795	3 938
Razem	23 173	19 878
W tym jednostki powiązane (nota 37.1.)	33	102

31. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ INNE ZOBOWIĄZANIA

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 394 894	1 266 062
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	6 821	15 267
Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług	676 079	990 517
Zobowiązania z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	293 874	155 266
Zobowiązania z tytułu dywidendy dla właściciela	-	7
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	71 731	65 986
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów	22 654	41 415
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych	193 434	392 955
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych od jednostek powiązanych	3 943	26 091
Zobowiązanie z tytułu uchwalonej dopłaty do kapitału*	84 552	84 552
Zobowiązania wobec spółek stowarzyszonych i współzależnych wycenianych metodą praw własności	7 241	7 283
Zobowiązania inne wobec jednostek powiązanych	2 125	1 341
Rozliczenia międzyokresowe bierne i zaliczki na dostawy	153 630	232 975
Pozostałe	90 636	75 186
Razem	3 001 614	3 354 903
W tym jednostki powiązane (nota 37.1.)	20 130	49 982

* Sprawa sporna dotycząca dopłat do kapitału PI Gazotech Sp. z o.o., opisana szerzej w punkcie 2.4.1.

32. PRZYCZYNY WYSTĘPOWANIA RÓŻNIC POMIĘDZY POZYCJAMI SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ ORAZ ZMIANAMI WYNIKAJĄCYMI ZE ZMIAN NIEKTÓRYCH POZYCJI SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ORAZ ROZBICIE POZYCJI POZSTAŁE KOREKTY W DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Zmiana stanu środków pieniężnych	Okres od	Okres od
	1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
1) Środki pieniężne w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na początek okresu	1 504 792	1 373 292
a) Saldo różnic kursowych netto od środków pieniężnych na początek okresu*	989	374
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych na początek okresu (1-a)	1 503 803	1 372 918
2) Środki pieniężne w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu	1 369 469	1 034 496
b) Saldo różnic kursowych netto od środków pieniężnych na koniec okresu	88	440
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych na koniec okresu (2-b)	1 369 381	1 034 056
I. Zmiana stanu środków pieniężnych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (2-1)	(135 323)	(338 796)
II. Zmiana stanu różnic kursowych netto od środków pieniężnych (b-a)	(901)	66
Zmiana stanu środków pieniężnych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych (I - II)	(134 422)	(338 862)

* Kwoty ujemne oznaczają przewagę ujemnych różnic kursowych od środków pieniężnych i pomniejszają saldo środków pieniężnych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych różnice te są eliminowane.

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Zmiana stanu należności		
Zmiana innych aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(72 267)	30 205
Zmiana stanu należności netto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	998 963	1 471 158
Zmiana stanu należności z tytułu leasingu w aktywach finansowych - korekta działalności inwestycyjnej	-	(30 538)
Zmiana stanu należności z tytułu leasingu - korekty dział. inwestycyjnej	-	30 749
Zmiana stanu należności inwestycyjnych z tytułu sprzedaży i zakupu wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	853	8 951
Zmiana stanu zapłaconych zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe	(29 355)	-
Wymagalna część pożyczek udzielonych	75 085	-
Należności z tytułu dywidendy	1 890	-
Zmiany w Grupie	280 350	-
Pozostałe	-	2 751
Zmiana stanu należności netto w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	1 255 519	1 513 276
Zmiana stanu zapasów		
Zmiana stanu zapasów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(636 893)	(463 829)
Środki trwałe w budowie przeniesione na zapasy - korekty dział. inwest.	-	-
Zmiany w Grupie	357 784	-
Zmiana stanu zapasów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(279 109)	(463 829)
Zmiana stanu rezerw		
Zmiana stanu rezerw w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	324 449	90 281
Zmiana stanu rezerwy na likwidację odwertów korygującej rzeczowe aktywa trwałe - korekta działalności inwestycyjnej	(133 171)	(47 789)
Zmiany w Grupie	(125 440)	-
Zmiana stanu rezerw w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	65 838	42 492
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych		
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(353 289)	(103 537)
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych z tyt. zakupu wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	221 669	382 832
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dywidendy do właściciela	-	(708 000)
Zmiany w Grupie	(242 250)	-
Pozostałe	3 295	(1 018)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(370 575)	(429 723)
Zmiana stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów		
Zmiana stanu pozostałych aktywów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	2 272	(3 780)
Zmiana stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(223 744)	(184 381)
Koszt prowizji dot. programu emisji obligacji	(6 126)	(3 886)
Zmiany w Grupie	14 114	-
Zmiana stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(213 484)	(192 047)

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów		
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	48 360	54 415
Przychody przyszłych okresów dotyczące środków trwałych w leasingu - reklasyfikacja w obrębie działalności operacyjnej	-	3
Nieodpłatnie otrzymany majątek trwały	(43)	-
Dotacje otrzymane na rzeczowy majątek trwały	(81 354)	(42 823)
Zmiany w Grupie	(152)	-
Pozostałe	853	-
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(32 336)	11 595
Pozostałe pozycje netto w działalności operacyjnej		
Instrumenty pochodne	(17 149)	(10 985)
Spisane nakłady na niefinansowe aktywa trwałe	31 708	139 294
Pozostałe	66 816	8 265
Razem	81 375	136 574

33. INSTRUMENTY FINANSOWE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

33.1. Instrumenty finansowe według kategorii (wartość księgowa netto)

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (udziały i akcje nienotowane na giełdzie)	56 520	56 394
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (akcje notowane na giełdzie)	16	16
Inwestycje finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-
Pożyczki i należności	3 326 922	4 242 768
Wartość dodatnia instrumentów pochodnych	197 867	284 629
Środki pieniężne (środki w kasie i na rachunku oraz czeki i środki pieniężne w drodze)	206 172	329 114
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	10 917 254	7 120 574
Ujemna wartość instrumentów pochodnych	399 102	416 836

Wykazane wartości instrumentów finansowych nie różnią się lub różnią się nieznacznie od ich wartości godziwej. Można więc uznać, że wartości wykazane w powyższej tabeli są tożsame z ich wartościami godziwymi.

33.2. Zyski i straty netto dotyczące aktywów i zobowiązań finansowych

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	10	21
Utrata wartości ujęta w wyniku finansowym za okres sprawozdawczy	10	21
Inwestycje finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-
Pożyczki i należności, w tym:	51 510	90 191
Odsetki od lokat	32 804	24 789
Odsetki od należności*	24 677	37 627
Odsetki od udzielonych pożyczek	1 473	263
Przychody netto z krótkoterminowych papierów wartościowych	81	525
Odpisy aktualizujące należności	(6 053)	46 700
Odpisy aktualizujące pożyczki	(1 383)	(19 055)
Wycena walutowa pożyczek udzielonych w walucie	(89)	(658)
Wartość dodatnia instrumentów pochodnych	192 093	275 762
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	(190 176)	73 626
Wartość ujemna instrumentów pochodnych	(169 327)	(267 171)
Razem wpływ na wynik finansowy	(115 890)	172 429

*W tym 3 tysiące złotych odsetek od należności z tytułu leasingu finansowego (1 093 tysiące złotych w I półroczu 2011 roku).

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (wycena ujmowana bezpośrednio w kapitale)	-	(52 689)
Instrumenty zabezpieczające (wycena ujmowana bezpośrednio w kapitale)	(122 168)	169 803
Razem wpływ na kapitały	(122 168)	117 114

33.3. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa prowadząc swoją działalność gospodarczą narażona jest na ryzyko finansowe, a w szczególności na następujące rodzaje tego ryzyka:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko rynkowe w tym:
 - ryzyko stóp procentowych,
 - ryzyko walutowe,
 - ryzyko cen towarów.
- ryzyko płynności.

Ryzyko kredytowe

Przez ryzyko kredytowe Grupa rozumie prawdopodobieństwo nieterminowego lub całkowitego braku wywiązania się kontrahenta firmy ze zobowiązań. Ryzyko kredytowe wynikające z niemożności wypełnienia przez strony trzecie warunków umowy dotyczących instrumentów finansowych Grupy jest zasadniczo ograniczone do ewentualnych kwot, o które zobowiązania stron trzecich przewyższają zobowiązania Grupy. Grupa stosuje zasadę zawierania transakcji dotyczących instrumentów finansowych z wieloma podmiotami charakteryzującymi się wysoką zdolnością kredytową. Przy wyborze partnerów finansowych, którym Grupa powierza część swoich aktywów kieruje się przede wszystkim ich standingiem finansowym zweryfikowanym przez agencje ratingowe, a także udziałem

w rynku oraz posiadaną reputacją.

Grupa Kapitałowa PGNiG posiada ekspozycję na ryzyko kredytowe z tytułu:

- należności handlowych,
- transakcji lokacyjnych,
- udzielonych gwarancji finansowych,
- zawartych finansowych instrumentów pochodnych.

Poniżej zostały przedstawione maksymalne wartości ekspozycji na ryzyko kredytowe dla poszczególnych klas instrumentów finansowych.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Udzielone pożyczki	74 380	-
Depozyty (w tym, lokaty bankowe)	1 166 922	1 199 157
Należności handlowe	2 085 620	3 043 611
Wartość dodatnia instrumentów pochodnych	197 867	284 629
Udzielone gwarancje finansowe	10 273 220	10 571 035
Razem	13 798 009	15 098 432

Ekspozycja na ryzyko kredytowe z tytułu udzielonych pożyczek wynika z pożyczek udzielonych jedynie spółkom zależnym (niekonsolidowanym metodą pełną) i stowarzyszonym z Grupy Kapitałowej PGNiG przez Jednostkę Dominującą. Udzielanie pożyczek tym spółkom odbywa się na podstawie procedury wewnętrznej „Zasady udzielania pożyczek przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. spółkom z Grupy Kapitałowej oraz z udziałem kapitałowym PGNiG S.A.”, regulującej szczegółowo proces zawierania umów pożyczkowych oraz ich monitorowania, przez co minimalizuje się ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe z tego tytułu. Pożyczki są udzielane jedynie po spełnieniu przez wnioskujące spółki szeregu warunków i ustanowieniu zabezpieczeń.

Na największe wartościowo ryzyko kredytowe narażone są należności. Większość kwoty należności dotyczy należności z tytułu sprzedanego paliwa gazowego, które uzyskiwane są przez PGNiG S.A.

W celu zminimalizowania ryzyka niespłacalności wierzytelności z tytułu sprzedanego paliwa gazowego wprowadzane są jednolite zasady zawierania umów sprzedaży paliwa gazowego, mające na celu zabezpieczenie należności handlowych z tego tytułu.

Przed zawarciem umów sprzedaży o znacznej wartości przeprowadzana jest weryfikacja i analiza sytuacji finansowej przyszłego odbiorcy na podstawie ogólnie dostępnych informacji finansowych spółki (sprawdzenie przyszłego odbiorcy w Rejestrach Dłużników) w celu określenia

jego wiarygodności finansowej. W przypadku ujawnienia wpisów w rejestrze dłużników, PGNiG S.A. żąda specjalnych warunków zabezpieczenia umowy.

Jednostka Dominująca przeprowadza bieżące analizy w zakresie wykonywania przez odbiorców warunków umów w obszarze rozliczeń finansowych. Większość zawartych umów zobowiązuje odbiorców do dokonywania przedpłat w terminach określonych w umowach. Na koniec okresu rozliczeniowego, określonego w umowach, odbiorcy są zobowiązani dokonać zapłaty za faktycznie odebrane paliwo gazowe w terminach przewidzianych w umowach. Standardowo jest to termin 14 dni od daty wystawienia faktury. Stosowane są również inne terminy płatności.

PGNiG S.A. w 2011 roku wprowadziło monitoring i ocenę standingu finansowego odbiorców pobierających paliwo gazowe powyżej 1 mln m³ na rok na podstawie dokumentów finansowych spółki w określonym cyklu (raz na 3 miesiące i raz na 1 rok). Ocena ta ma pokazać kondycję finansową odbiorcy pobierającego paliwo gazowe powyżej 1 mln m³ na rok, jak również próbę określenia prawdopodobieństwa bankructwa.

PGNiG S.A. stosuje poniższy katalog zabezpieczeń należytego wykonania umowy:

- hipoteka (zwykła, kaucyjna),
- gwarancja bankowa,
- kaucja,
- zastaw zwykły i rejestrowy,
- gwarancja ubezpieczeniowa,
- weksel in blanco,
- oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 k.p.c.,
- cesja wierzytelności na umowach długoterminowych,
- depozyt pieniężny na rachunku wskazanym przez PGNiG S.A.,
- rating,
- poręczenie.

W odniesieniu do nowo zawieranych umów wybór formy zabezpieczenia uzgadniany jest pomiędzy PGNiG S.A., a odbiorcą. W ramach obligatoryjnego procesu dostosowania zawartych umów do wymogów prawa energetycznego, z niektórymi odbiorcami podejmowane są negocjacje zmierzające do ustanowienia lub wzmocnienia zabezpieczenia wykonania umowy.

Stan należności od odbiorców jest monitorowany na bieżąco, zgodnie z wewnętrznymi procedurami funkcjonującymi w Jednostce Dominującej. W przypadku stwierdzenia braku wpływu zapłaty w umownym terminie, podejmowane są stosowne czynności windykacyjne.

Podstawą podejmowania czynności windykacyjnych są „Wytyczne w sprawie zasad monitoringu i windykacji należności od odbiorców gazu/ropy/innych produktów” oraz „Procedura zarządzania należnościami odsetkowymi”. W trakcie czynności windykacyjnych wykorzystywane są instrumenty prawne oraz podejmowane są czynności zmierzające do oceny poziomu zagrożenia i jego przyczyn. W tym względzie stosowane są standardowe sekwencje czynności windykacyjnych: wezwanie do zapłaty, rozmowa telefoniczna z odbiorcą, zawiadomienie oraz realizacja wstrzymania dostaw paliwa gazowego wraz z wypowiedzeniem umowy na podstawie art. 6 ust 3a Prawa Energetycznego. W ostateczności kierowane są powództwa do sądu oraz zgłoszenie odbiorcy do wpisu do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A. we Wrocławiu.

Opóźnienia w uregulowaniu płatności skutkują naliczeniem odsetek ustawowych.

W przypadku, gdy odbiorca znajduje się przejściowo w trudnej sytuacji finansowej, na jego wniosek zawierane są porozumienia o ratalnej spłacie zadłużenia oraz jednocześnie negocjowane wzmocnienie zabezpieczenia wykonania umowy.

Co do zasady, aktualnie nie zawiera się porozumień o umorzeniu należności głównej i odsetek.

Wnioski odbiorców o umorzenie odsetek (przekraczające równowartość 5 000 EUR) kierowane są w trybie korporacyjnym do Rady Nadzorczej w celu uzyskania zgody na umorzenie.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku wartość należności przeterminowanych ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy, w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości wynosiła 499 033 tysiące złotych (467 339 tysięcy złotych na koniec 2011 roku).

Analiza wiekowa należności przeterminowanych na dzień bilansowy, w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości

Okres, jaki upłynął od terminu spłaty	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
do 1 miesiąca	351 989	371 137
od 1 do 3 miesięcy	111 890	60 476
od 3 miesięcy do 1 roku	31 282	33 151
od 1 roku do 5 lat	3 266	2 161
powyżej 5 lat	606	414
Razem należności netto przeterminowane	499 033	467 339

Grupa identyfikuje, mierzy i minimalizuje własną ekspozycję kredytową na poszczególne banki, z którymi zawiera transakcje lokacyjne. Efekt redukcji ekspozycji kredytowej został osiągnięty przez dywersyfikację portfela kontrahentów (w szczególności dotyczy to banków), z którymi zawierane są transakcje lokacyjne. Ponadto, w przypadku Jednostki Dominującej, ze wszystkimi bankami, w których Grupa lokuje środki finansowe, podpisane zostały Umowy Ramowe, szczegółowo regulujące warunki zawierania i rozliczania wszelkich transakcji finansowych.

Grupa wycenia ryzyko kredytowe z tego tytułu poprzez ciągłą weryfikację kondycji finansowej banków, odzwierciedlającej się w zmianach ratingu finansowego przyznawanego przez agencje ratingowe Fitch, Standards&Poor's i Moody's.

Znaczące i długoterminowe nadwyżki płynnych środków pieniężnych w 2012 roku Grupa lokowała w instrumenty wolne od ryzyka kredytowego o dużym stopniu płynności, w szczególności w bony skarbowe i obligacje emitowane przez Skarb Państwa.

Ryzyko kredytowe z tytułu udzielonych gwarancji, na które narażona jest Grupa Kapitałowa, zasadniczo ogranicza się do ryzyka defaultu banku, w którym Grupa zakupiła gwarancję. Jednakże banki, w których Grupa zakupiła gwarancje są instytucjami o uznanej renomie i wysokim ratingu, zatem prawdopodobieństwo wystąpienia defaultu i ryzyko związane z tym jest znikome.

Podobnie jak w przypadku ryzyka związanego z transakcjami lokacyjnymi, ryzyko z tego tytułu jest wyceniane przez bieżącą weryfikację kondycji finansowej banków wystawiających gwarancje.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe z tytułu zawartych pochodnych instrumentów finansowych jest równa wartości księgowej netto dodatniej wyceny według wartości godziwej. Podobnie jak w przypadku transakcji lokacyjnych, pochodne transakcje finansowe są zawierane z bankami o uznanej renomie i wysokim standingu finansowym. Ponadto, ze współpracującymi bankami zawarte są Umowy Ramowe lub umowy ISDA regulujące szczegółowe zasady współpracy i określające kwoty progowe.

Dzięki wszystkim tym działaniom, Grupa nie przewiduje poniesienia istotnych strat z tytułu ryzyka kredytowego.

Ryzyko rynkowe

Poprzez ryzyko rynkowe Grupa rozumie prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany warunków na rynkach finansowych i towarowych na wartość ekonomiczną lub wynik finansowy Grupy.

Podstawowym zadaniem w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym jest identyfikacja, pomiar, monitorowanie i ograniczanie podstawowych źródeł ryzyka, do których zalicza się:

- ryzyko walutowe,
- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko cen towarów (gaz, ropa naftowa).

Ryzyko walutowe

Przez ryzyko walutowe Grupa rozumie prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany kursów walutowych na wynik finansowy Grupy.

Zobowiązania handlowe z tytułu długoterminowych kontraktów handlowych na zakupy paliwa gazowego denominowane są w USD i EUR. Stopień narażenia na ryzyko walutowe dla Grupy jest znaczny i został przedstawiony w punkcie „Analiza wrażliwości”.

Głównym celem podejmowanych przez Grupę działań zabezpieczających przed ryzykiem walutowym jest ochrona przed wahaniami kursów wymiany, które towarzyszą realizowanym w obcych walutach płatnościom, które w większości stanowią płatności za dostawy paliwa gazowego. Do zabezpieczenia swoich zobowiązań Grupa wykorzystuje opcje call, strategie opcyjne oraz transakcje forward.

Ryzyko stopy procentowej

Przez ryzyko stopy procentowej Grupa rozumie prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany stóp procentowych na wynik finansowy Grupy.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku Grupa posiadała wyemitowane obligacje korporacyjne w kwocie 2 200 000 tysięcy złotych. Ze względu na krótkie terminy wykupu tych obligacji oraz okresowe ustalanie kosztów długu, ryzyko stopy procentowej z tego można uznać za nieistotne dla Grupy.

Ponadto, w dniu 19 czerwca 2012 roku Jednostka Dominująca wyemitowała obligacje na kwotę 2 500 000 tysięcy złotych. Obligacje są oprocentowane wg zmiennej stopy procentowej WIBOR 6M, powiększonej o marżę (kupon sześciomiesięczny), zatem można uznać, że ryzyko stopy procentowej jest nieistotne.

Jednostka Dominująca wycenia ryzyko rynkowe (walutowe i stopy procentowej) monitorując wartość VAR (value at risk, czyli wartość zagrożona). VAR oznacza, że maksymalna strata z tytułu zmiany wartości rynkowej (godziwej) z określonym prawdopodobieństwem (np. 99 proc.) nie będzie większa niż ta wartość w okresie kolejnych n dni roboczych. VAR szacowany jest metodą wariacji – kowariancji.

Ryzyko towarowe

Przez ryzyko towarowe Grupa rozumie prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany cen towarów na wynik finansowy Grupy.

Ryzyko cenowe w Grupie związane głównie z kontraktami na dostawy paliwa gazowego jest znaczące. Czynnikiem ryzyka jest zmienność cen produktów ropopochodnych na światowych giełdach paliwowych. W niektórych kontraktach formuła wyliczenia ceny zakupu paliwa gazowego ogranicza zmienność poprzez zastosowanie średnioważonych cen z poprzednich miesięcy.

Grupa, w I półroczu 2012 roku, szczegółowo identyfikowała i zabezpieczała ten rodzaj ryzyka. Do zabezpieczenia cen towarów Grupa wykorzystywała opcje azjatyckie call z rozliczeniem europejskim oraz strategię opcyjną risk reversal.

Dodatkowo prawo energetyczne dopuszcza możliwość wnioskowania o zmianę taryfy w przypadku wzrostu kosztu pozyskania gazu w okresie kwartału o więcej niż 5%.

Ryzyko płynności

Głównym zadaniem w procesie zarządzania ryzykiem płynności jest bieżąca kontrola i planowanie poziomu płynności. Poziomą płynność jest kontrolowany poprzez przygotowywanie prognozy przepływów pieniężnych obejmującej okres co najmniej 12 miesięcy i aktualizowany cyklicznie co miesiąc. Realizacja planowanych przepływów jest cyklicznie weryfikowana i obejmuje m.in. analizę niezrealizowanych przepływów pieniężnych, ich przyczyny i skutki. Zagrożenia związane z ryzykiem płynności nie należy wyłącznie utożsamiać z ryzykiem utraty płynności przez Grupę. Równie istotnym zagrożeniem może być strukturalna nadpłynność, która niekorzystnie wpływa na rentowność prowadzonej przez Grupę działalności.

Grupa Kapitałowa na bieżąco kontroluje i planuje poziom swojej płynności finansowej. Zabezpieczając się przed ryzykiem płynności Grupa na dzień 30 czerwca 2012 roku miała podpisane umowy na linie kredytowe do wysokości 1 802 571 tysięcy złotych (1 822 391 tysięcy złotych na koniec 2011 roku). Szczegółowe informacje na ten temat zostały przedstawione w nocie 26.1.

Dodatkowo, w celu zoptymalizowania procesu zarządzania środkami pieniężnymi w Grupie Kapitałowej, Jednostka Dominująca zawarła 1 grudnia 2010 roku z Bankiem Handlowym w Warszawie S.A. umowę programu emisji obligacji krótkoterminowych na łączną kwotę 397 270 tysięcy złotych. Aneks z dnia 1 czerwca 2011 roku zwiększono kwotę programu do 1 000 000 tysięcy złotych. Umowa obowiązuje do 30 listopada 2013 roku. W ramach tego programu PGNiG S.A. emituje krótkoterminowe obligacje dyskontowe do swoich „nadpłynnych” spółek dystrybucyjnych. Pierwsza

emisja została przeprowadzona 22 grudnia 2010 roku. Zadłużenie z tytułu emisji obligacji do spółek z Grupy Kapitałowej wynosiło na koniec I półrocza 2012 roku 639 500 tysięcy złotych.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa płynności, Jednostka Dominująca zawarła Umowę programu emisji obligacji w dniu 10 czerwca 2010 roku, pierwotnie z sześcioma bankami (Bank Pekao SA, ING Bank Śląski SA, PKOBP SA, Bank Handlowy w Warszawie SA, Societe Generale SA, BNP Paribas SA Oddział w Polsce). W ramach programu Jednostka Dominująca może emitować obligacje dyskontowe lub kuponowe z terminem zapadalności od jednego do dwunastu miesięcy, pierwotnie umowa obowiązywała do 31 lipca 2013 roku, a jej łączna wartość wynosiła 3 000 000 tysięcy złotych. W dniu 21 lipca 2011 roku został podpisany aneks do Umowy Programu zwiększający dostępną kwotę finansowania do 5 000 000 tysięcy złotych oraz wydłużający okres obowiązywania umowy do 31 lipca 2015 roku. Kolejny aneks podpisano 25 listopada 2011 roku. Kwota Programu została podwyższona do 7 000 000 tysięcy złotych i dołączyły do niego trzy banki: BRE Bank SA, Bank Zachodni WBK SA, Nordea Bank Polska SA. Zadłużenie z tytułu tej Umowy wynosiło na dzień 30 czerwca 2012 roku 2 200 000 tysięcy złotych.

Ponadto, 14 lutego 2012 roku Jednostka Dominująca wyemitowała średnioterminowe euroobligacje uplasowane na rynku europejskim w ramach programu EMTN. Kwota emisji to 500 000 tysięcy EUR, natomiast kwota całego Programu to 1 200 000 tysięcy EUR. Środki uzyskane z emisji wykorzystano na finansowanie planów inwestycyjnych Spółki. Dodatkowo, w dniu 22 maja 2012 roku Spółka podpisała z bankiem Polska Kasa Opieki S.A. oraz ING Bankiem Śląskim S.A. Program emisji obligacji do kwoty 4 500 000 tysięcy złotych. W ramach tego programu w dniu 19 czerwca 2012 roku Spółka wyemitowała I transzę obligacji na kwotę 2 500 000 tysięcy złotych z terminem wykupu 19 czerwca 2017 roku.

Aby nie wykazywać nadpłynności, Grupa Kapitałowa nadwyżki środków finansowych lokuje przede wszystkim w rentowne papiery emitowane przez Skarb Państwa oraz deponuje w bankach o uznanej renomie.

W Jednostce Dominującej ryzyko płynności jest znacząco ograniczone przez stosowanie „Procedury zarządzania płynnością w PGNiG S.A.». Procedura została wdrożona do zastosowania przez wszystkie komórki organizacyjne Spółki i usystematyzowała działania zapewniające prawidłowe zarządzanie jej płynnością finansową, poprzez: realizację płatności, prognozowanie przepływów pieniężnych, optymalne zarządzanie wolnymi środkami pieniężnymi, pozyskanie i restrukturyzację finansowania działalności bieżącej i przedsięwzięć inwestycyjnych, zabezpieczenie ryzyka chwilowej utraty płynności wskutek niespodziewanych zakłóceń oraz obsługę zawartych umów kredytowych.

Wycena ryzyka płynności oparta jest o bieżącą i szczegółową kontrolę przepływów pieniężnych, uwzględniającą prawdopodobieństwo terminu realizacji danych przepływów oraz planowaną pozycję gotówkową netto.

W poniższych tabelach została zaprezentowana analiza wymagalności zobowiązań finansowych.

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu

30 czerwca 2012	Zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów, pożyczek i obligacji	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Zobowiązania handlowe	Razem wydatki
do 1 roku	3 151 825	49 566	3 001 614	6 203 005
od 1 roku do 5 lat	3 370 949	106 823	18 879	3 496 651
powyżej 5 lat	2 255 378	14 225	4 294	2 273 897
Razem	8 778 152	170 614	3 024 787	11 973 553

31 grudnia 2011	Zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów, pożyczek i obligacji	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Zobowiązania handlowe	Razem wydatki
do 1 roku	3 580 600	45 682	3 354 903	6 981 185
od 1 roku do 5 lat	1 097 734	107 992	18 373	1 224 099
powyżej 5 lat	140 017	41 472	1 505	182 994
Razem	4 818 351	195 146	3 374 781	8 388 278

Kwoty zaprezentowane w tabelach powyżej są przedstawione w wartościach brutto (niezdyskontowanych).

W bieżącym okresie oraz w okresie porównawczym Grupa terminowo spłacała zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek. Nie wystąpiły również żadne przypadki naruszeń umowy, które mogłyby skutkować przyspieszeniem terminu wymagalności zobowiązań.

Analiza wymagalności instrumentów pochodnych

	wartość księgowa netto na dzień 30 czerwca 2012	kontraktowe przepływy pieniężne, z tego:	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
- transakcje zamiany stóp procentowych (IRS) oraz transakcje forward zawarte w celu zabezpieczenia ryzyka	(252 470)	11 278 809	487 228	10 791 581	-
- wpływy	-	5 390 518	235 096	5 155 422	-
- wypływy	-	5 888 291	252 132	5 636 159	-
- transakcje forward	78 547	5 052 367	5 049 829	2 538	-
- wpływy	-	2 557 560	2 555 022	2 538	-
- wypływy	-	2 494 807	2 494 807	-	-
- opcje walutowe**	(8 132)	245	245	-	-
- wpływy	-	245	245	-	-
- wypływy	-	-	-	-	-
- opcje towarowe**	(92 043)	-	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-	-
- zapłacone premie od opcji	72 863	-	-	-	-
- walutowych	39 583	-	-	-	-
- towarowych	33 280	-	-	-	-
Razem	(201 235)	16 331 421	5 537 302	10 794 119	-
	wartość księgowa netto na dzień 31 grudnia 2011	kontraktowe przepływy pieniężne, z tego:	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
- transakcje zamiany stóp procentowych (IRS) oraz transakcje forward zawarte w celu zabezpieczenia ryzyka	(410 877)	(189 913)	12 196	(202 109)	-
- wpływy	-	2 642 145	118 253	2 523 892	-
- wypływy	-	(2 832 058)	(106 057)	(2 726 001)	-
- transakcje forward	59 315	64 561	64 561	-	-
- wpływy	-	1 999 018	1 999 018	-	-
- wypływy	-	(1 934 457)	(1 934 457)	-	-
- opcje walutowe**	73 599	-	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-	-
- opcje towarowe**	17 813	-	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-	-
- zapłacone premie od opcji	127 943	-	-	-	-
- walutowych	107 991	-	-	-	-
- towarowych	19 952	-	-	-	-
Razem	(132 207)	(125 352)	76 757	(202 109)	-

* Wartość księgowa netto (pozytywna wycena z aktywów minus ujemna wycena z aktywów) prezentuje wartość godziwą, czyli płatności z tytułu transakcji swap zdyskontowane, natomiast przepływy pieniężne są przedstawione bez dyskontowania. Przepływy z tytułu transakcji CCIRS policzone na podstawie systemu Exante, płatności odsetkowe prognozowane.

** W przypadku opcji walutowych i towarowych, ze względu na uwarunkowanie wystąpienia przepływu pieniężnego w zależności od poziomu kursów walutowych lub cen towarów w momencie realizacji opcji na rynku, nie przedstawiono przepływów.

Grupa Kapitałowa nie zidentyfikowała innych istotnych ryzyk w bieżącej działalności.

Polityka Zarządzania Ryzykiem Finansowym

W celu efektywnego zarządzania ryzykiem finansowym, Zarząd Jednostki Dominującej przyjął w dniu 17 lutego 2003 roku do realizacji „Politykę zarządzania ryzykiem finansowym w PGNiG S.A.” (Polityka) określającą podział kompetencji i zadań pomiędzy poszczególne jednostki organizacyjne firmy w procesie zarządzania i kontroli ryzyka finansowego.

Za zarządzanie ryzykiem finansowym w Jednostce Dominującej i przestrzeganie przyjętej Polityki w tym zakresie odpowiada Zarząd, natomiast konkretne obowiązki związane z procesem zarządzania ryzykiem spoczywają na poszczególnych jednostkach organizacyjnych.

Za przestrzeganie „Polityki zarządzania ryzykiem finansowym w PGNiG S.A.” oraz jej okresową aktualizację odpowiadają:

1. Komitet Ryzyka, który przedstawia propozycje zasad oraz który na bieżąco ocenia, czy Polityka dotycząca ryzyka jest odpowiednia i wprowadza konieczne modyfikacje;
2. Zarząd, który formalnie zatwierdza Politykę.

W dniu 28 grudnia 2010 roku Zarząd Jednostki Dominującej zatwierdził „Procedurę zarządzania ryzykiem podatkowym i rachunkowym w PGNiG S.A.” (Procedura), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2011 roku. Niniejsza Procedura zawiera zasady postępowania związane z wykonywaniem przez PGNiG S.A. obowiązków podatkowych i sprawozdawczych wynikających z przepisów ustaw podatkowych oraz wykonywaniem przez PGNiG S.A. obowiązków w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości finansowej wynikających z ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych, MSR/MSSF oraz wymagań GPW.

Analiza wrażliwości

Do ustalenia racjonalnego zakresu zmian, jakie mogą wystąpić na poszczególnych czynnikach ryzyka walutowego oraz stopy procentowej Grupa wykorzystała poziom zmienności (volatility) rynkowej (implikowanej) dla okresu półrocznego i przyjęła na koniec I półrocza 2012 roku średnią wartość zmiany na poziomie 15% dla analizy wrażliwości kursów walut (na koniec 2011 roku również przyjęto zmienność na poziomie 15%), 100pb dla stóp procentowych (na 31 grudnia 2011 roku przyjęto również 100pb) oraz 25% dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych (na 31 grudnia 2011 roku było to 30%). Okres półroczny odpowiada częstotliwości, z jaką Grupa ujawnia wrażliwość instrumentów finansowych w sprawozdaniach.

Przeprowadzona analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 30 czerwca 2012 roku wskazuje, że zysk netto byłby o 633 265 tysięcy złotych niższy gdyby kurs EUR, USD, NOK, oraz pozostałych walut umocnił się o 15% w stosunku do złotówki przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (spadek zysku o 393 282 tysiące złotych z powodu umocnienia NOK, spadek o 273 730 tysięcy złotych z powodu umocnienia USD, przy jednoczesnym wzroście o 31 730 tysięcy złotych z powodu umocnienia EUR oraz wzrost o 2 017 tysięcy złotych z powodu umocnienia pozostałych walut).

Największy wpływ na analizę wrażliwości ma wzrost wyceny ujemnej instrumentów pochodnych typu CCIRS zabezpieczających pożyczkę udzieloną spółce PGNiG Norway AS, która w sprawozdaniu skonsolidowanym jest wyeliminowana.

W przypadku gdyby pożyczka została ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (tak jak w sprawozdaniu jednostkowym Jednostki Dominującej) przepływy wynikające z pożyczki i transakcji zabezpieczających wzajemnie by się kompensowały, dlatego też zmiany w dodatniej (ujemnej) wycenie pożyczki kompensowane byłyby ujemnymi (dodatnimi) zmianami wyceny transakcji CCIRS. Łącznie, pozycje te byłyby niewrażliwe na zmiany kursu walutowego i stopy procentowej.

Niższy zysk byłby przede wszystkim rezultatem wzrostu ujemnej części wartości pochodnych instrumentów finansowych (ujemna wartość godziwa transakcji swap w NOK).

Ujemny wpływ na wynik instrumentów finansowych w walucie NOK zostałby w dużym stopniu wzmocniony przez wzrost wyceny kredytu w walucie USD zaciągniętego przez spółkę zależną PGNiG Norway AS i osłabiony przez wzrost dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych na walucie USD i EUR oraz wyceny aktywów w tych walutach, przy czym większość wzrostu dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych na walucie EUR dotyczyłaby wyemitowanych euroobligacji. Wzrost ujemnych różnic kursowych z wyceny euroobligacji w walucie EUR zostałby skompensowany przez wzrost dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych dla EUR.

Z powodu wzrostu kursu o 15% nastąpiłby wzrost dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych na walucie USD i EUR oraz wzrost ujemnych różnic kursowych na walutach EUR i USD od zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Zysk netto na dzień 30 czerwca 2012 roku byłby o 599 014 tysięcy złotych wyższy gdyby kurs EUR, USD, NOK, oraz pozostałych walut osłabił się o 15% w stosunku do złotego przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (wzrost o 393 281 tysięcy złotych z powodu osłabienia NOK, wzrost o 242 645 tysięcy złotych z powodu osłabienia USD, przy jednoczesnym spadku zysku netto o 34 895 tysięcy złotych z powodu osłabienia się EUR oraz o 2 017 tysięcy złotych z powodu osłabienia pozostałych walut). Dodatni wynik byłby przede wszystkim rezultatem wzrostu dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych (dodatnia wartość godziwa transakcji swap w NOK). Dodatni wynik byłby w dużym stopniu wzmocniony przez spadek wyceny kredytu w walucie USD zaciągniętego przez spółkę zależną PGNiG Norway AS i w nieznacznym stopniu osłabiony przez spadek dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych dla waluty USD zabezpieczających zobowiązania i wydatki z tytułu zakupów paliwa gazowego. Wzrost dodatnich różnic kursowych z wyceny euroobligacji w walucie EUR zostałyby skompensowane przez wzrost ujemnej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych dla EUR.

Przeprowadzona analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2011 roku wskazuje, że zysk netto byłby o 412 158 tysięcy złotych niższy gdyby kurs EUR, USD, NOK, oraz pozostałych walut umocnił się o 15% w stosunku do złotówki przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (spadek zysku o 343 386 tysięcy złotych z powodu umocnienia NOK, spadek o 88 810 tysięcy złotych z powodu umocnienia USD przy jednoczesnym wzroście o 13 661 tysięcy złotych z powodu umocnienia EUR oraz wzrost o 6 377 tysięcy złotych z powodu umocnienia pozostałych walut).

Największy wpływ na analizę wrażliwości ma wzrost wyceny ujemnej instrumentów pochodnych typu CCIRS zabezpieczających pożyczkę udzieloną spółce PGNiG Norway AS, która w sprawozdaniu skonsolidowanym jest wyeliminowana.

W przypadku gdyby pożyczka została ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (tak jak w sprawozdaniu jednostkowym Jednostki Dominującej) przepływy wynikające z pożyczki i transakcji zabezpieczających wzajemnie by się kompensowały, dlatego też zmiany w dodatniej (ujemnej) wycenie pożyczki kompensowane byłyby ujemnymi (dodatnimi) zmianami wyceny transakcji CCIRS. Łącznie, pozycje te byłyby niewrażliwe na zmiany kursu walutowego i stopy procentowej.

Niższy zysk byłby przede wszystkim rezultatem wzrostu ujemnej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych (ujemna wartość godziwa transakcji swap w NOK).

Ujemny wpływ na wynik instrumentów finansowych w walucie NOK zostałyby w dużym stopniu wzmocnione przez wzrost wyceny kredytu w walucie USD zaciągniętego przez spółkę zależną PGNiG Norway AS i osłabiony przez wzrost dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych na walucie USD i EUR oraz wyceny aktywów w tych walutach.

Z powodu wzrostu kursu o 15% nastąpiłby wzrost dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych na walucie USD i EUR oraz wzrost ujemnych różnic kursowych na walutach EUR i USD od zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Zysk netto na dzień 31 grudnia 2011 roku byłby o 509 772 tysięcy złotych wyższy gdyby kurs EUR, USD, NOK, oraz pozostałych walut osłabił się o 15% w stosunku do złotego przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (wzrost o 343 386 tysięcy złotych z powodu osłabienia NOK, wzrost o 167 436 tysięcy złotych z powodu osłabienia USD oraz wzrost o 5 327 tysięcy złotych z powodu osłabienia się EUR przy jednoczesnym spadku zysku netto o 6 377 tysięcy złotych z powodu osłabienia pozostałych walut). Dodatni wynik byłby przede wszystkim rezultatem wzrostu dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych (dodatnia wartość godziwa transakcji swap w NOK). Dodatni wynik byłby w dużym stopniu wzmocniony przez spadek wyceny kredytu w walucie USD zaciągniętego przez spółkę zależną PGNiG Norway AS i w nieznacznym stopniu osłabiony przez spadek dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych dla waluty USD zabezpieczających zobowiązania i wydatki z tytułu zakupów paliwa gazowego.

Na następnych stronach zostały przedstawione szczegółowe zestawienia analizy wrażliwości instrumentów finansowych w walucie w Grupie na zmiany kursów walutowych, odpowiednio dla I półrocza 2012 roku i dla 2011 roku.

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych w walutach obcych odnoszonych w rachunek zysków i strat na zmiany kursów walut

	Wartość księgowa netto na 30 czerwca 2012								
	Zmian kursu o: 15%					Ryzyko walutowe -15%			
	dla EUR	dla USD	dla NOK	dla pozostałych walut	dla EUR	dla USD	dla NOK	dla pozostałych walut	
Aktywa finansowe									
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*	8 509	786	14	-	476	(786)	(14)	-	(476)
Inne aktywa finansowe	509	76	-	-	-	(76)	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	156 557	11 220	7 446	560	4 257	(11 220)	(7 446)	(560)	(4 257)
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	537	81	-	-	-	(81)	-	-	-
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych**	180 701	360 992	-	-	-	-	-	471 240	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	148 241	15 216	3 756	1 809	1 456	(15 216)	(3 756)	(1 809)	(1 456)
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	388 371	11 216	2 369	6 189	6 189	(27 379)	(11 216)	468 871	(6 189)
Podatek 19%	(73 791)	(2 131)	(450)	(1 176)	(1 176)	5 202	2 131	(89 086)	1 176
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	314 580	9 085	1 919	5 013	5 013	(22 177)	(9 085)	379 785	(5 013)
<i>razem waluty</i>		330 597					343 510		
Zobowiązania finansowe									
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (w tym leasing finansowy)	3 641 942	330 725	214 196	-	1 370	(330 725)	(214 196)	-	(1 370)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	988 207	18 472	110 769	16 662	2 329	(18 472)	(110 769)	(16 662)	(2 329)
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych**	323 173	-	24 190	471 240	-	364 898	14 187	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	349 197	349 155	487 902	3 699	3 699	15 701	(310 778)	(16 662)	(3 699)
Podatek 19%	(66 347)	(66 340)	(92 701)	(703)	(703)	(2 983)	59 048	3 166	703
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	282 850	282 815	395 201	2 996	2 996	12 718	(251 730)	(13 496)	(2 996)
<i>razem waluty</i>		963 862					(255 504)		
Razem zwiększenie/zmniejszenie	31 730	(273 730)	(393 282)	2 017	2 017	(34 895)	242 645	393 281	(2 017)
<i>razem waluty</i>		(633 265)					599 014		
Kursy walutowe na dzień bilansowy i ich zmiana:									
kurs EUR/PLN	4,2613	-	4,9005	4,9005	4,9005	-	3,6221	3,6221	3,6221
kurs USD/PLN	3,3885	3,8968	-	3,8968	3,8968	2,8802	-	2,8802	2,8802
kurs NOK/PLN	0,5655	0,6503	0,6503	-	0,6503	0,4807	0,4807	-	0,4807

* Pozycja ta zawiera udziały i akcje, które Grupa prezentuje w wartościach historycznych. W związku z tym zmiana kursów walut nie będzie miała wpływu na wycenę tych aktywów i wpływu na wynik okresu.

** W przypadku pochodnych instrumentów finansowych w tabeli został przedstawiony jedynie wpływ zmiany kursów na rachunek zysków i strat. W związku ze stosowaniem rachunkowości zabezpieczeń, część zmiany pochodnych instrumentów finansowych za pośrednictwem innych całkowitych dochodów wpływa na kapitał własny. Wpływ zmiany kursów walut na tą część pochodnych instrumentów finansowych został zaprezentowany w odrębnej tabeli na kolejnych stronach.

Grupa Kapitałowa PGNiG
 Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2012 roku
 (w tysiącach złotych)

	Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2011					Ryzyko walutowe			
	Zmian kursu o:								
	15%					-15%			
	dla EUR	dla USD	dla NOK	dla pozostałych walut	dla EUR	dla USD	dla NOK	dla pozostałych walut	
Aktywa finansowe									
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*	6 065	-	-	-	-	-	-	-	
Inne aktywa finansowe	385	-	58	-	-	-	(58)	-	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	493 664	46 838	13 856	3 643	9 712	(46 838)	(13 856)	(3 643)	
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-	-	-	
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych**	243 372	27 550	143 590	-	-	-	-	421 521	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	293 678	5 539	11 471	21 728	5 314	(5 539)	(11 471)	(21 728)	
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	79 927	168 975	25 371	15 026	(52 377)	(25 385)	396 150	(15 026)	
Podatek 19%		(15 186)	(32 105)	(4 821)	(2 855)	9 952	4 823	(75 268)	
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	64 741	136 870	20 550	12 171	(42 425)	(20 562)	320 882	(12 171)	
<i>razem waluty</i>			234 332				245 724		
Zobowiązania finansowe									
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (w tym leasing finansowy)	1 535 708	2 949	225 541	-	1 866	(2 949)	(225 541)	-	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	975 064	60 113	53 076	27 783	5 287	(60 113)	(53 076)	(27 783)	
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych**	413 344	-	-	421 521	-	4 109	46 521	-	
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	63 062	278 617	449 304	7 153	(58 953)	(232 096)	(27 783)	(7 153)	
Podatek 19%		(11 982)	(52 937)	(85 368)	(1 359)	11 201	44 098	5 279	
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	51 080	225 680	363 936	5 794	(47 752)	(187 998)	(22 504)	(5 794)	
<i>razem waluty</i>			646 490				(264 048)		
Razem zwiększenie/zmniejszenie		13 661	(88 810)	(343 386)	6 377	5 327	167 436	343 386	
<i>razem waluty</i>			(412 158)				509 772	(6 377)	
Kursy walutowe na dzień bilansowy i ich zmiana:									
kurs EUR/PLN	4,4168	-	5,0793	5,0793	5,0793	-	3,7543	3,7543	
kurs USD/PLN	3,4174	3,9300	-	3,9300	3,9300	2,9048	-	2,9048	
kurs NOK/PLN	0,5676	0,6527	0,6527	-	0,6527	0,4825	0,4825	-	

* Pozycja ta zawiera udziały i akcje, które Grupa prezentuje w wartościach historycznych. W związku z tym zmiana kursów walut nie będzie miała wpływu na wycenę tych aktywów i wpływu na wynik okresu.

** W przypadku pochodnych instrumentów finansowych w tabeli został przedstawiony jedynie wpływ zmiany kursów na rachunek zysków i strat. W związku ze stosowaniem rachunkowości zabezpieczeń część zmiany pochodnych instrumentów finansowych za pośrednictwem innych całkowitych dochodów wpływa na kapitał własny. Wpływ zmiany kursów walut na tą część pochodnych instrumentów finansowych został zaprezentowany odrębną tabelą na następnych stronach.

Analiza wrażliwości instrumentów pochodnych odnoszonych na kapitał własny na zmiany kursów walut

		30 czerwca 2012			
		<i>Kurs</i>		<i>Kurs</i>	
		<i>dla EUR</i>	<i>dla USD</i>	<i>dla EUR</i>	<i>dla USD</i>
		<i>Zmiany kursów o:</i>		<i>-15%</i>	
		15%			
	Wpływ na kapitały przed opodatkowaniem	107 245	455 025	(81 187)	(290 596)
	Podatek 19%	(20 377)	(86 455)	15 425	55 213
	Wpływ na aktywa/zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	86 868	368 570	(65 762)	(235 383)
	Razem waluty	455 438		(301 145)	

		31 grudnia 2011			
		<i>Kurs</i>		<i>Kurs</i>	
		<i>dla EUR</i>	<i>dla USD</i>	<i>dla EUR</i>	<i>dla USD</i>
		<i>Zmiany kursów o:</i>		<i>-15%</i>	
		15%			
	Wpływ na kapitały przed opodatkowaniem	61 140	368 540	(50 607)	(265 100)
	Podatek 19%	(11 617)	(70 023)	9 615	50 369
	Wpływ na aktywa/zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	49 523	298 517	(40 992)	(214 731)
	Razem waluty	348 040		(255 723)	

Analiza wrażliwości instrumentów pochodnych na zmiany kursów walut odnoszona na kapitał własny zaprezentowana w powyższej tabeli wskazuje, że wzrost kursu USD oraz EUR o 15% spowodowałyby zwiększenie kapitału własnego za pośrednictwem innych całkowitych dochodów. W przypadku spadku kursu USD oraz EUR o 15% wystąpiłaby sytuacja odwrotna tj. nastąpiłoby zmniejszenie kapitału własnego. Wynika to z faktu, że Grupa wykorzystuje instrumenty pochodne, których wycena w części skutecznej odnoszona jest na kapitał własny, do zabezpieczania się przed wzrostem zobowiązań i wydatków z tytułu zakupów paliwa gazowego w walucie USD oraz EUR.

Grupa zbadała wrażliwość pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych. Dla analizy wrażliwości za I półrocze 2012 roku przyjęto 25% zmienność dla tego typu instrumentów (na 31 grudnia 2011 roku było to 30%).

W poniższych tabelach została zaprezentowana analiza wrażliwości dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych na zmiany cen dla I półrocza 2012 roku oraz 2011 roku.

Analiza wrażliwości instrumentów pochodnych odnoszonych w rachunek zysków i strat na zmiany cen towarów

	Wartość księgowa netto na 30 czerwca 2012		Ryzyko cenowe		
	Zmian ceny o:		-25%		
	Gasoil	Fueloil	Gasoil	Fueloil	
Aktywa finansowe					
Aktywa z tytułu instrumentów pochodnych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych	17 166	35 197	32 943	2 389	4 154
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem		35 197	32 943	2 389	4 154
Podatek 19%		(6 687)	(6 259)	(454)	(789)
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu		28 510	26 684	1 935	3 365
<i>razem towary</i>		<i>55 194</i>		<i>5 300</i>	
Zobowiązania finansowe					
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych	75 929	-	-	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem		-	-	-	-
Podatek 19%		-	-	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu		-	-	-	-
<i>razem towary</i>		-	-	-	-
Razem zwiększenie/zmniejszenie		28 510	26 684	1 935	3 365
<i>razem towary</i>		<i>55 194</i>		<i>5 300</i>	

	Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2011		Ryzyko cenowe	
	<i>Zmian ceny o:</i>		<i>-30%</i>	
	30%	Fueloil	Gasoil	Fueloil
Aktywa finansowe				
Aktywa z tytułu instrumentów pochodnych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych	41 257	86 089	72 428	-
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem		86 089	72 428	-
Podatek 19%		(16 357)	(13 761)	-
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu		69 732	58 667	-
<i>razem towary</i>		<i>128 399</i>		-
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych	3 492	-	-	47 955
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem		-	-	47 955
Podatek 19%		-	-	(9 112)
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu		-	-	38 843
<i>razem towary</i>		<i>-</i>		<i>(93 518)</i>
Razem zwiększenie/zmniejszenie		69 732	58 667	(38 843)
<i>razem towary</i>		<i>128 399</i>		<i>(93 518)</i>

W powyższych tabelach został przedstawiony jedynie wpływ zmiany cen na rachunek zysków i strat. Część zmiany pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych będzie wpływać bezpośrednio na kapitały.

Wpływ zmian pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych odnoszonych na kapitał własny został zaprezentowany w poniższej tabeli.

Analiza wrażliwości instrumentów pochodnych odnoszonych na kapitał własny na zmiany cen towarów

	30 czerwca 2012			
	Zmian ceny o: 25%		-25%	
	Gasoil	Fueloil	Gasoil	Fueloil
Wpływ na kapitały przed opodatkowaniem	89 792	58 795	(208 769)	(188 190)
Podatek 19%	(17 061)	(11 171)	39 666	35 756
Wpływ na aktywa/zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	72 731	47 624	(169 103)	(152 434)

	31 grudnia 2011			
	Zmian ceny o: 30%		-30%	
	Gasoil	Fueloil	Gasoil	Fueloil
Wpływ na kapitały przed opodatkowaniem	42 153	54 377	(47 276)	(3 644)
Podatek 19%	(8 009)	(10 332)	8 982	692
Wpływ na aktywa/zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	34 144	44 045	(38 294)	(2 952)

Analiza wrażliwości instrumentów pochodnych na zmiany cen pochodnych instrumentów finansowych dla towarowych transakcji na surowcach energetycznych odnoszona na kapitał własny zaprezentowana w powyższej tabeli pokazuje, że wzrost cen towarów o 25% (30% dla 2011 roku) spowodowałby zwiększenie kapitału własnego za pośrednictwem innych całkowitych dochodów. W przypadku spadku cen o 25% (30% dla 2011 roku) wystąpiłaby sytuacja odwrotna tj. nastąpiłoby zmniejszenie kapitału własnego. Wynika to z faktu, że Grupa wykorzystuje instrumenty pochodne, których wycena w części skutecznej odnoszona jest na kapitał własny, do zabezpieczenia się przed wzrostem cen surowców energetycznych, które stanowią największą pozycję kosztową Grupy w rachunku zysków i strat.

Grupa zbadała wrażliwość instrumentów finansowych z tytułu zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji oraz zobowiązań leasingowych o zmiennej stopie, na zmianę stopy procentowej o +/-100 punktów bazowych dla I półrocza 2012 roku (dla 2011 roku zmienność była ustalona również na +/-100 punktów bazowych).

Na dzień 30 czerwca 2012 roku wrażliwość na zmianę stóp procentowych o +/-100 punktów bazowych, zobowiązań kredytowych i wyemitowanych obligacji oraz zobowiązań leasingowych (opartych o zmienną stopę procentową) wyniosła +/- 89 568 tysięcy złotych. Jednocześnie wrażliwość na zmianę stóp procentowych o +/-100 punktów bazowych, udzielonych pożyczek wyniosła +/- 753 tysięcy złotych.

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych na zmiany stopy procentowej

	wartość księgową netto	zmiana o:	
	stan na 30.06.2012	+100 bp	-100 bp
Udzielone pożyczki	75 290	753	(753)
Otrzymane kredyty	1 930 232	19 302	(19 302)
Wyemitowane obligacje	6 847 919	68 479	(68 479)
Zobowiązania leasingowe	178 654	1 787	(1 787)
Razem zobowiązania	8 956 805	89 568	(89 568)

	wartość księgową netto	zmiana o:	
	stan na 31.12.2011	+100 bp	-100 bp
Otrzymane kredyty	1 518 354	15 184	(15 184)
Wyemitowane obligacje	3 293 592	32 936	(32 936)
Zobowiązania leasingowe	187 031	1 870	(1 870)
Razem zobowiązania	4 998 977	49 989	(49 989)

34. INSTRUMENTY POCHODNE

Metody wyceny instrumentów pochodnych

Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, Jednostka Dominująca wykazuje w sprawozdaniu finansowym wycenę wszystkich instrumentów pochodnych wycenioną w wartości godziwej.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku Grupa posiadała następujące rodzaje walutowych instrumentów pochodnych: Cross Currency Interest Rate Swap (CCIRS), zakupione opcje call, zakupione i sprzedane forwardy walutowe oraz strategie opcyjne typu collar (zakupione opcje put oraz sprzedane opcje call). Ponadto, w 2012 roku Grupa zabezpieczała ryzyko towarowe korzystając z opcji azjatyckich call oraz strategii risk reversal (zakupione opcje towarowe azjatyckie call i sprzedane opcje put).

Wycena do wartości godziwej opcji walutowych call i put została przeprowadzona według modelu Garmana-Kohlhagena, natomiast wycena towarowych opcji azjatyckich call i put została przeprowadzona wg modelu Espen Levy-ego. Wycena kontraktów forward oraz transakcji CCIRS do wartości godziwej polega na dyskontowaniu przyszłych przepływów pieniężnych osobno w każdej walucie. W obydwu przypadkach do wyceny użyto danych rynkowych: stóp procentowych, kursów walutowych i zmienności (volatility) z dnia 29 czerwca 2012 roku.

Rachunkowość zabezpieczeń

Jednostka Dominująca od 2009 roku rozpoczęła stosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych dla transakcji walutowych, a od dnia 1 czerwca 2010 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych dla transakcji towarowych. Szczegółowe zasady zostały przedstawione w punkcie 2.3.13.

Instrumenty pochodne

Instrument zabezpieczony	Wartość nominalna w walucie	Waluta / aktywo	Data wymagalności	Cena lub przedział ceny realizacji instrumentu	Wycena do wartości godziwej instrumentu	
					30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Cross Currency Interest Rate Swap						
pożyczka	5 080 770	NOK	1 - 3 lata	0,5197	576 (314 580)	- (410 877)
euroobligacje	500 000	EUR	powyżej 3 lat	4,1580	61 534	-
					(252 470)	(410 877)
Forward						
pożyczka	201 306	NOK	3 - 6 m-cy	0,5913	3 763	-
płatności za gaz	23 000	EUR	do 1 m-ca	4,2685	1 538	-
płatności za gaz	97 000	EUR	1 - 3 m-cy	4,2835	3 565	-
płatności za gaz	6 000	EUR	3 - 6 m-cy	4,2834	257	-
płatności za gaz	100 000	USD	do 1 m-ca	3,3765	6 141	-
płatności za gaz	350 000	USD	1 - 3 m-cy	3,2807	50 740	-
płatności za gaz	110 000	USD	3 - 6 m-cy	3,2478	21 137	-
płatności za gaz	97 000	EUR	1 - 3 m-cy	4,2835	(1 970)	-
płatności za gaz	100 000	USD	do 1 m-ca	3,3765	(4 387)	-
płatności za gaz	350 000	USD	1 - 3 m-cy	3,2807	(2 193)	-
kurs EUR/PLN	164	EUR	24 września 2012	4,4344	(21)	-
kurs EUR/PLN	131	EUR	1 października 2012	4,4388	(16)	-
kurs EUR/PLN	584	EUR	7 stycznia 2013	4,3501	(7)	-
płatności za gaz	65 000	EUR	I kwartał 2012	4,4455	-	(1 013)
płatności za gaz	295 000	USD	I kwartał 2012	3,2356	-	59 245
płatności za gaz	20 000	USD	II kwartał 2012	3,4076	-	985
zobowiązania finansowe w PN Diament	131	USD	2011	2,7848	-	87
należności zagraniczne w PGNiG Technologie	2 434	EUR	2011	4,4255	-	11
					78 547	59 315
Opcje call						
płatności za gaz	10 000	EUR	do 1 m-ca	4,3450	160	-
płatności za gaz	35 000	EUR	1 - 3 m-cy	4,3540	1 722	-
płatności za gaz	120 000	USD	do 1 m-ca	3,4608	3 382	-
płatności za gaz	180 000	USD	1 - 3 m-cy	3,3916	19 710	-
płatności za gaz	40 000	USD	3 - 6 m-cy	3,4125	6 456	-
płatności za gaz	51 000	EUR	I kwartał 2012	4,3624	-	8 661
płatności za gaz	36 000	EUR	II kwartał 2012	4,5681	-	3 423
płatności za gaz	580 000	USD	I kwartał 2012	3,3044	-	123 511
płatności za gaz	310 000	USD	II kwartał 2012	3,5328	-	46 054
					31 430	181 649
Opcje put						
wpływ ze sprzedaży w walucie	240	EUR	8 sierpnia 2012	kurs wykonania PUT 4,2850; CALL 4,4500	11	-
wpływ ze sprzedaży w walucie	959	EUR	24 grudnia 2012	kurs wykonania PUT 4,2950; CALL 4,5000	10	-
płatności za gaz	20 000	USD	I kwartał 2012	3,0030	-	(59)
					21	(59)

Instrumenty pochodne cd.

Instrument zabezpieczany	Wartość nominalna w walucie	Waluta / aktywo	Data wymagalności	Cena lub przedział ceny realizacji instrumentu	Wycena do wartości godziwej instrumentu	
					30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Opcje call commodity						
płatności za gaz	208	HFO	do 1 m-ca	805,53	-	40
płatności za gaz	561	HFO	1 - 3 m-cy	831,85	-	146
płatności za gaz	484	HFO	3 - 6 m-cy	791,45	22	6 977
płatności za gaz	612	HFO	6 - 12 m-cy	751,62	6 274	1 703
płatności za gaz	136	GO	do 1 m-ca	1 114,49	-	48
płatności za gaz	381	GO	1 - 3 m-cy	1 163,81	-	150
płatności za gaz	351	GO	3 - 6 m-cy	1 107,75	49	3 144
płatności za gaz	482	GO	6 - 12 m-cy	1 033,59	10 820	960
płatności za gaz	635	HFO	I kwartał 2012	750,64	-	18 084
płatności za gaz	724	HFO	II kwartał 2012	782,24	-	-
płatności za gaz	499	GO	I kwartał 2012	1 072,18	-	10 005
płatności za gaz	505	GO	II kwartał 2012	1 089,44	-	-
					17 165	41 257
Opcje put commodity						
płatności za gaz	208	HFO	do 1 m-ca	515,03	-	(45)
płatności za gaz	539	HFO	1 - 3 m-cy	508,35	-	(235)
płatności za gaz	354	HFO	3 - 6 m-cy	562,82	(7 480)	(676)
płatności za gaz	490	HFO	6 - 12 m-cy	583,64	(24 403)	(218)
płatności za gaz	136	GO	do 1 m-ca	772,10	-	(52)
płatności za gaz	381	GO	1 - 3 m-cy	753,44	-	(280)
płatności za gaz	273	GO	3 - 6 m-cy	812,38	(6 275)	(1 559)
płatności za gaz	382	GO	6 - 12 m-cy	840,01	(37 770)	(427)
płatności za gaz	600	HFO	I kwartał 2012	553,46	-	-
płatności za gaz	724	HFO	II kwartał 2012	526,47	-	-
płatności za gaz	499	GO	I kwartał 2012	822,20	-	-
płatności za gaz	505	GO	II kwartał 2012	803,80	-	-
					(75 928)	(3 492)
Razem					(201 235)	(132 207)
		Z tego: premia od opcji	aktywa		72 863	127 943
		wycena pozytywna*	aktywa		125 004	156 686
		Wycena negatywna	zobowiązania		(399 102)	(416 836)

* Zawiera odwrócenie się dodatniej wyceny, ze względu jednak na przewagę premii za opcje oraz ich wyceny zostały one łącznie zaprezentowane w aktywach.

HFO – Heavy Fuel Oil

GO - Gasoil

Wycena pozytywna instrumentów pochodnych na koniec okresu jest prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji aktywów obrotowych. Natomiast wycena negatywna jest prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji zobowiązań krótkoterminowych. Skutki wyceny otwartych pozycji odnoszone są w wynik finansowy okresu lub bezpośrednio w kapitały w przypadku wystąpienia części skutecznej, stanowiącej efektywne zabezpieczenie zmiany wartości godziwej finansowych instrumentów pochodnych wyznaczonych do zabezpieczenia przepływów pieniężnych. W takim przypadku w momencie realizacji instrumentu pochodnego i pozycji zabezpieczanej zmniejszeniu/zwiększeniu ulegają kapitały Grupy, a wartość skuteczna odnoszona jest w rachunek zysków i strat w miejscu powstawania kosztów pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczna oraz wartość godziwa transakcji niewyznaczonych jako transakcje zabezpieczające odnoszona jest w pozostałe pozycje wyniku finansowego danego okresu.

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Wynik na wycenie instrumentów pochodnych - niezrealizowane	90 506	(1 758)
Wynik na instrumentach pochodnych - zrealizowane	(67 740)	10 349
Razem wynik na instrumentach pochodnych ujęty w rachunku zysków i strat	22 766	8 591
z tego:		
ujęty w koszcie zużycia surowców i materiałów	130 559	38 841
ujęty w pozostałych kosztach operacyjnych netto	(133 336)	(30 250)
ujęty w przychodach lub kosztach finansowych	25 543	-
Wynik na wycenie instrumentów pochodnych ujęty w innych całkowitych dochodach - niezrealizowane	(122 168)	169 803
Razem wynik na instrumentach pochodnych ujęty w kapitałach	(99 402)	178 394

35. ZOBOWIĄZANIA I NALEŻNOŚCI WARUNKOWE

35.1. Należności warunkowe

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Od jednostek powiązanych:		
z tytułu otrzymanych poręczeń i gwarancji	416	425
z tytułu otrzymanych weksli	152 359	3 107
pozostałe	-	-
Od jednostek powiązanych razem	152 775	3 532
Od jednostek pozostałych:		
z tytułu otrzymanych poręczeń i gwarancji	334 050	428 021
z tytułu otrzymanych weksli	122 444	97 112
pozostałe	195 704	156 032
Od jednostek pozostałych razem	652 198	681 165
Aktywa warunkowe razem	804 973	684 697

35.2. Zobowiązanie warunkowe

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Na rzecz jednostek powiązanych:		
z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji	3 056	-
z tytułu wystawionych weksli	-	-
pozostałe	-	-
Na rzecz jednostek powiązanych razem	3 056	-
Na rzecz pozostałych jednostek		
z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji*	10 270 164	10 571 035
z tytułu wystawionych weksli	443 152	857 696
pozostałe	17 592	-
Na rzecz jednostek pozostałych razem	10 730 908	11 428 731
Zobowiązania warunkowe razem	10 733 964	11 428 731

* Zobowiązania warunkowe w walucie zostały przeliczone według kursów NBP odpowiednio z 29 czerwca 2012 roku oraz 30 grudnia 2011 roku.

Wzrost należności warunkowych wynika przede wszystkim z udzielenia jednostkom powiązanym pożyczek i wystawionych z tego tytułu weksli, będących zabezpieczeniem tych pożyczek (152 000 tysięcy złotych). Oprócz tego, w I połowie 2012 roku zwiększyły się o kwotę 34 982,8 tysięcy złotych należności warunkowe z tytułu przyznanych spółkom gazownictwa dofinansowań z Unii Europejskiej do projektów inwestycyjnych (156 032 tysięcy złotych na koniec 2011 roku).

Spadek zobowiązań warunkowych w I półroczu 2012 roku wynika przede wszystkim ze zmian kursów walut, w których wyrażone są pozycje zobowiązań; osłabienie się euro do złotówki w I półroczu 2012 roku wpłynęło na zmniejszenie kwot zobowiązań warunkowych z tytułu udzielonej przez Jednostkę Dominującą gwarancji spłaty zobowiązań wynikających z emisji euroobligacji (spadek o 233 250 tysięcy złotych według kursu NBP z dnia 30 czerwca 2012 roku). Oprócz tego na zmniejszenie

poszczególnych pozycji zobowiązań warunkowych miało wpływ upływanie terminu obowiązywania części umów wekslowych.

35.3. Inne zobowiązanie warunkowe

Podatek od nieruchomości

Oddział PGNiG S.A. w Zielonej Górze w poprzednich latach utworzył rezerwy na roszczenia gmin z tytułu podatku od nieruchomości w wysokości 821,3 tysięcy złotych. W związku z pozytywnym rozwiązaniem dotychczasowych spraw sądowych związanych z tym roszczeniem, PGNiG S.A. ponownie oszacowała ryzyko roszczeń z tego tytułu i uznając, że jest ono niewielkie, rozwiązała w 2007 roku rezerwę przeznaczoną na ten cel. Z kolei gminy Podkarpacia nie występowały do chwili obecnej z roszczeniami z tego tytułu. W związku z tym, zakłady górnicze zlokalizowane na terenie Podkarpacia nie deklarowały i nie zarachowały podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych za lata 2001 - I półrocze 2012 roku.

Ewentualne nieprzeterminowane zobowiązanie z tego tytułu, wraz z odsetkami, nie wykazane w sprawozdaniu finansowym, wynosi na dzień 30 czerwca 2012 roku 168 483 tysięcy złotych (na koniec 2011 roku zobowiązanie to wynosiło 151 150 tysięcy złotych).

Biorąc jednak pod uwagę wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 września 2011 roku nie ulega wątpliwości, że wyrobiska górnicze pojmowane jako przestrzenie w nieruchomościach gruntowych lub w górotworach, nie będąc obiektami budowlanymi, nie mogą podlegać opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości jako takie obiekty: ani samodzielnie (jako wyrobiska w rozumieniu fizycznym), ani wespół ze zlokalizowanymi w nich urządzeniami (jako wyrobiska w rozumieniu kompleksowym).

Zgodnie z ww. wyrokiem (sygn. akt P 33/09) w sprawie opodatkowania podatkiem od nieruchomości wyrobisk górniczych, wyrobiska górnicze nie są obiektami budowlanymi w rozumieniu przepisów Ustawy prawo budowlane (a tym samym Ustawy o podatkach i opłatach lokalnych). Zgodnie z uzasadnieniem wyroku za wyrobisko górnicze uważana jest przestrzeń w nieruchomości gruntowej lub górotworze powstała w wyniku robót górniczych, przy czym jako szczególny rodzaj wyrobisk górniczych należy traktować otwory wiertnicze (odwierty) (por. wyrok WSA we Wrocławiu z 31 stycznia 2006 roku, sygn. akt I SA/Wr 1064/04 oraz wyrok NSA z 20 września 2007 roku, sygn. akt II FSK 1016/06).

W związku z powyższym, tak rozumiane wyrobiska górnicze nie mogą podlegać opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości ani samodzielnie, ani wespół ze zlokalizowanymi w nich urządzeniami. W przedmiotowym wyroku Trybunał Konstytucyjny stwierdza natomiast, że nie istnieją przekonujące argumenty przemawiające generalnie przeciwko możliwości uznania obiektów zlokalizowanych w wyrobiskach górniczych, za obiekty budowlane, a rozstrzygnięcie tej kwestii leży w kompetencji organów podatkowych oraz sądów administracyjnych. Skład orzekający zastrzegł jednak, że za budowle w rozumieniu Ustawy o podatkach i opłatach lokalnych można uznać:

1. jedynie budowle wymienione *expressis verbis* w Ustawie prawo budowlane,
2. jedynie urządzenia techniczne scharakteryzowane w art. 3 pkt 9 Ustawy prawo budowlane, które zapewniają możliwość użytkowania obiektu budowlanego zgodnie z jego przeznaczeniem przy założeniu, że samo wyrobisko nie jest obiektem budowlanym.

Należy zaznaczyć, że w odwiertach niezwykle trudno zidentyfikować obiekty wymienione *expressis verbis* w Ustawie prawo budowlane, zatem ryzyko opodatkowania podatkiem od nieruchomości obiektów znajdujących się wewnątrz otworów wiertniczych jest niewielkie.

36. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE

36.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
do 1 roku	7 966	5 473
od 1 do 5 lat	9 512	8 176
powyżej 5 lat	2	-
Razem	17 480	13 649

36.2. Zobowiązania z tytułu podpisanych umów (nie ujęte jeszcze w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Zobowiązania wynikające z podpisanych umów	5 991 458	4 118 297
Stan realizacji umów na dzień bilansowy	(3 717 243)	(2 725 566)
Zobowiązania wynikające z umów po dniu bilansowym	2 274 215	1 392 731

37. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

37.1. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Podmiot powiązany		Sprzedaż do podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Saldo na dzień	Należności brutto od podmiotów powiązanych	Należności netto od podmiotów powiązanych	Udzielone pożyczki brutto podmiotom powiązanym	Udzielone pożyczki netto podmiotom powiązanym	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Jednostki stowarzyszone konsolidowane metodą praw własności	30 czerwca 2012	13 360	(2)	30 czerwca 2012	2 793	2 793	-	-	7 241
	30 czerwca 2011	11 534	-	31 grudnia 2011	1 510	1 510	-	-	7 283
Jednostki zależne i stowarzyszone nie konsolidowane	30 czerwca 2012	6 018	(76 619)	30 czerwca 2012	4 441	4 259	105 205	75 089	12 922
	30 czerwca 2011	3 487	(53 150)	31 grudnia 2011	2 551	2 369	28 822	-	42 801
Razem podmioty powiązane	30 czerwca 2012	19 378	(76 621)	30 czerwca 2012	7 234	7 052	105 205	75 089	20 163
	30 czerwca 2011	15 021	(53 150)	31 grudnia 2011	4 061	3 879	28 822	-	50 084

Najistotniejszymi transakcjami z akcjonariuszami Jednostki Dominującej w roku 2011 były wypłaty dywidendy przedstawione w nocie 10. W I półroczu 2012 roku nie wystąpiły istotne transakcje z akcjonariuszami.

W 2012 roku Jednostka Dominująca ani spółki od niej zależne nie zawarły żadnych istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na innych warunkach niż warunki rynkowe.

Grupa sporządza dokumentację dla transakcji z jednostkami powiązаныmi zgodną z art. 9a Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Procedura stosowana jest każdorazowo przy zawieraniu przez podmioty z Grupy Kapitałowej PGNiG umów (w tym umów ramowych), aneksów do umów, zleceń (umów szczegółowych) lub zamówień składanych na podstawie umów ramowych z podmiotami powiązаныmi, w przypadku gdy łączna kwota zobowiązań/należności (z jednym kontrahentem na podstawie jednej umowy) lub jej równowartość w złotych przekracza w roku kalendarzowym wartość 100 tysięcy euro dla transakcji towarowych oraz 30 tysięcy euro dla transakcji związanych ze świadczeniem usług, sprzedażą lub udostępnieniem wartości niematerialnych i prawnych. Grupa stosuje metody i sposób kalkulacji zysków oraz określenia ceny przedmiotu transakcji wskazane w art. 11 Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, tj. porównywalnej ceny niekontrolowanej, ceny odsprzedaży, rozsądnej marży („koszt plus”) oraz dodatkowe metody zysku transakcyjnego (podziału zysków, marży transakcyjnej netto).

37.2. Transakcje z jednostkami, których udziałowcem/akcjonariuszem jest Skarb Państwa

Grupa korzysta ze zwolnienia przewidzianego w paragrafach 25-27 MSR 24 dotyczących szczegółowości prezentacji transakcji z podmiotami powiązanymi poprzez udziałowca/akcjonariusza, którym jest Skarb Państwa. Brak szczególnych transakcji z tymi podmiotami upoważnia Spółkę do prezentowania informacji w dozwolonym przez znowelizowany MSR 24 minimalnym zakresie zaprezentowanym poniżej.

Główne transakcje prowadzone z jednostkami, których udziałowcem/akcjonariuszem jest Skarb Państwa dotyczą bieżącej działalności Grupy, czyli obrotu i dystrybucji gazu ziemnego oraz sprzedaży ropy naftowej.

W I półroczu 2012 roku Grupa uzyskała największe obroty z następującymi podmiotami, których akcjonariuszem lub udziałowcem jest Skarb Państwa: Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A., Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A., Zakłady Chemiczne POLICE S.A., Zakłady Azotowe w Tarnowie - Mościcach S.A., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., KGHM Polska Miedź S.A., Grupa LOTOS S.A., Krośnieńskie Huty Szkła KROSNO S.A. w upadłości, Huta Cynku „Miasteczko Śląskie” S.A.

W I półroczu 2011 roku Grupa uzyskała największe obroty z następującymi podmiotami, których akcjonariuszem lub udziałowcem jest Skarb Państwa: Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A., Rafineria Trzebinia S.A., Zakłady Azotowe ANWIL S.A., Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A., Zakłady Azotowe KĘDZIERZYN S.A., Zakłady Chemiczne POLICE S.A., Zakłady Azotowe w Tarnowie - Mościcach S.A., PGE Elektrociepłownia Lublin-Wrotków sp. z o.o.

37.3. Informacje o wynagrodzeniach osób wchodzących w skład organów zarządzających i nadzorujących w spółkach Grupy Kapitałowej

	Okres od 1 stycznia 2012 do 30 czerwca 2012	Okres od 1 stycznia 2011 do 30 czerwca 2011
Wynagrodzenie osób zarządzających	17 280	14 470
Jednostka dominująca	1 450	1 696
Jednostki zależne	10 055	10 890
Jednostki współzależne	5 365	1 498
Jednostki stowarzyszone	410	386
Wynagrodzenie osób nadzorujących	4 465	3 542
Jednostka dominująca	177	145
Jednostki zależne	3 288	2 432
Jednostki współzależne	634	599
Jednostki stowarzyszone	366	366
Razem	21 745	18 012

37.4. Pożyczki udzielone Członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej w spółkach Grupy Kapitałowej

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Członkowie Zarządów		
Oprocentowanie (%)	1% - 3%	0% - 4%
Wymagalność	3 - 5 lat	2 - 5 lat
Wartość pożyczek pozostałych do spłaty	250	121
Członkowie Rad Nadzorczych		
Oprocentowanie (%)	0% - 4%	0% - 4%
Wymagalność	2 - 5 lat	2 - 5 lat
Wartość pożyczek pozostałych do spłaty	40	28
Razem wartości pożyczek pozostałych do spłaty	290	149

37.5. Wspólne przedsięwzięcia nie podlegające konsolidacji

W I półroczu 2012 roku PGNiG S.A. współpracowało na terytorium Polski z następującymi firmami: FX Energy Poland Sp. z o.o., EuroGas Polska Sp. z o.o., Energia Bieszczady Sp. z o.o., Orlen Upstream Sp. z o.o., Aurelian Oil & Gas PLC (poprzez spółki zależne Energia Karpaty Zachodnie Sp. z o.o. Sp. k. i Energia Karpaty Wschodnie Sp. z o.o. Sp. k.).

FX Energy Poland sp. z o.o., siedziba: Warszawa 00-613, ul. Chałubińskiego 8

W I półroczu 2012 roku PGNiG S.A. kontynuowała współpracę z firmą FX Energy Poland Sp. z o.o. na obszarach koncesyjnych PGNiG S.A.:

- „Płotki” na podstawie Umowy o Wspólnych Operacjach z dnia 12 maja 2000 roku; udziały wynoszą: PGNiG S.A. – 51%, FX Energy – 49%,
- „Płotki”-„PTZ” tzw. Poszerzony Teren Zaniemyśla na podstawie Umowy Operacyjnej Użytkowników Górniczych z dnia 26 października 2005 roku; udziały wynoszą PGNiG S.A. – 51%, FX Energy – 24,5%, CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. – 24,5%,
- „Poznań” na podstawie Umowy o Wspólnych Operacjach z dnia 1 czerwca 2004 roku; udziały wynoszą: PGNiG S.A. – 51%, FX Energy – 49%,

oraz na obszarach koncesyjnych FX Energy Poland Sp. z o.o.:

- „Warszawa-Południe” (bloki 234, 235, 254, 255, 274N) na podstawie Umowy o Wspólnych Operacjach z dnia 26 maja 2011 roku (która w części dotyczącej bloku 255 zastąpiła umowę z dnia 29 października 1999 roku); udziały wynoszą: FX Energy – 51%, PGNiG S.A. – 49%
- „Ostrowiec” na podstawie Umowy o Wspólnych Operacjach z dnia 27 lutego 2009 roku, obejmujący obszar bloków koncesyjnych 163 i 164; udziały wynoszą: FX Energy – 51%, PGNiG S.A. – 49%,
- „Kutno” na podstawie Umowy o Wspólnych Operacjach z dnia 30 września 2010 roku; udziały wynoszą: FX Energy – 50%, PGNiG S.A. – 50%.

W I półroczu 2012 roku na obszarach „Płotki” oraz „Płotki”-„PTZ” kontynuowano eksploatację złóż: Roszków na obszarze „Płotki” oraz Zaniemyśl na obszarze „Płotki”-„PTZ”.

Na obszarze „Poznań” w I półroczu 2012 roku kontynuowano eksploatację złóż gazu ziemnego Środa Wielkopolska, Kromolice i Kromolice S. Kontynuowano również zagospodarowanie złoża gazu ziemnego Winna Góra oraz rozpoczęto zagospodarowanie złoża Lisewo. W otworze poszukiwawczym (tight gas) Pławce-2 prowadzono przygotowania do zabiegów intensyfikacyjnych. W rejonie Żerków-Pleszew zakończono processing II etapu zdjęcia sejsmicznego 3D i rozpoczęto jego interpretację. Ponadto rozpoczęto wiercenie otworu Komorze-3K o głębokości 4 075 m. Wiercenie zakończono w lipcu 2012 roku, w II półroczu 2012 roku wykonane zostaną próby złożowe W I półroczu 2012 roku na obszarze „Warszawa-Południe” wykonano 235 km sejsmiki 2D. Na obszarze „Ostrowiec” kontynuowane były prace analityczne, natomiast na obszarze „Kutno” kontynuowano wiercenie głębokiego otworu poszukiwawczego Kutno-2.

EuroGas Polska Sp. z o.o., siedziba: Pszczyzna 43-200, ul. Górnośląska 3

Energia Bieszczady Sp. z o.o., siedziba: Warszawa 00-654, ul. Śniadeckich 17

W I półroczu 2012 roku PGNiG S.A. kontynuowała współpracę z firmą EuroGas Polska Sp. z o.o. oraz Energia Bieszczady Sp. z o.o. na obszarze koncesyjnym „Bieszczady” (koncesje oraz prawo użytkowania górniczego do poszukiwania i rozpoznawania złóż ropy naftowej i gazu ziemnego na powyższym obszarze należą do PGNiG S.A.). Udziały w przedsięwzięciu wynoszą: PGNiG S.A. (operator) – 51%, EuroGas Polska Sp. z o.o. – 24% i Energia Bieszczady Sp. z o.o. – 25%.

Na obszarze „Bieszczady” zakończono prace polowe 2D w rejonie Jaśliska-Baligród. W rejonie Hoczew-Lutowiska zakończono polowe prace grawimetryczne oraz interpretację wyników pomiarów. Ponadto, udziałowcy dokonywali uzgodnień w zakresie wyboru optymalnego sposobu opróbowania głębokiego otworu Niebieszczy-1.

Orlen Upstream Sp. z o.o., siedziba: Warszawa 01-208, ul. Przyokopowa 31

W I półroczu 2012 roku PGNiG S.A. kontynuowało współpracę z firmą Orlen Upstream Sp. z o.o., na obszarze „Sieraków” (udziały w przedsięwzięciu wynoszą: PGNiG S.A. – 51%, Orlen Upstream Sp. z o.o. – 49%).

Na obszarze „Sieraków” w I półroczu 2012 roku, po weryfikacji zakresu prac poszukiwawczych, wyznaczono w terenie lokalizację otworu Sieraków-3. Otwór ten będzie wiercony, w miejsce planowanego otworu Sieraków-2, w II półroczu 2012 roku.

Aurelian Oil & Gas PLC siedziba: 13/14 Hanover Street London W1S 1YH

Energia Karpaty Zachodnie Sp. z o.o. Sp. k. (spółka zależna Aurelian Oil & Gas PLC), siedziba: Warszawa 00-654, ul. Śniadeckich 17

Energia Karpaty Wschodnie Sp. z o.o. Sp. k. (spółka zależna Aurelian Oil & Gas PLC), siedziba: Warszawa 00-654, ul. Śniadeckich 17

PGNiG S.A. współpracuje z firmą Energia Karpaty Zachodnie Sp. z o.o. Sp. k. na obszarach: „Budzów”, „Bielsko-Biała”, „Bestwina” oraz „Cieszyn”. Energia Karpaty Zachodnie Sp. z o.o. Sp. k. pełni funkcję Operatora i posiada 60% udziałów, a PGNiG S.A. posiada 40% udziałów. PGNiG S.A. z firmą Energia Karpaty Wschodnie Sp. z o.o. Sp. k. współpracuje na obszarach „Mszana Dolna” i „Jordanów”. Energia Karpaty Wschodnie Sp. z o.o. Sp. k. pełni funkcję Operatora i posiada 80% udziałów, a PGNiG S.A. posiada 20% udziałów.

W I półroczu 2012 roku na obszarze „Karpaty Zachodnie” wykonano analizę perspektywiczności obszaru pod przyszłe prace wiertnicze oraz rozpoczęto realizację polowych prac sejsmicznych 2D w rejonie Bestwina. Na obszarze „Karpaty Wschodnie” wykonano przetwarzanie zdjęcia sejsmicznego 2D w rejonie Jordanów oraz rozpoczęto jego interpretację. Wszystkie opisane powyżej wspólne przedsięwzięcia nie były konsolidowane w 2012 roku ani 2011 roku, ponieważ wszystkie związane z nimi aktywa, zobowiązania, przychody oraz koszty zostały ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i rachunku zysków i strat Jednostki Dominującej w proporcjach odpowiadających udziałowi we wspólnym przedsięwzięciu.

37.6. Działalność poza granicami kraju

Udziały PGNiG S.A. w spółkach zagranicznych

Ukraina

Spółka **Dewon Z.S.A.** jest spółką akcyjną typu zamkniętego (nie giełdowa). Została utworzona 17 listopada 1999 roku. Podstawowym celem i zadaniem spółki jest realizacja usług związanych z wydobywaniem gazu ziemnego, rekonstrukcją odwiertów oraz zagospodarowaniem i eksploatacją złóż na Ukrainie.

Fundusz statutowy (kapitał zakładowy) spółki wynosi 11 146,8 tysięcy UAH, to jest 4 705,1 tysiące złotych (według kursu NBP z dnia 29 czerwca 2012 roku) i dzieli się na 120 000 akcji o wartości nominalnej 92,89 UAH każda. Zaangażowanie w spółce wynosi 4 055,2 tysięcy UAH, to jest 1 711,7 tysiące złotych (według kursu NBP z dnia 29 czerwca 2012 roku). Wartość udziałów w księgach Jednostki Dominującej na 30 czerwca 2012 roku, wynosiła 2 499,4 tysiące złotych i w całości była objęta odpisem aktualizującym.

Struktura własności akcji przedstawia się następująco:

- PGNiG S.A. 36,38%
- Prawniczyj Alians Sp. z o.o. 25,99%
- Ferrous Trading Ltd. 25,08%
- NAK Neftiegaz Ukrainy 12,13%
- Oszkader Walentyna Georgijewna 0,41%
- SZJu Łtawa Sp. z o.o. 0,01%

Produkcja gazu ziemnego została uruchomiona przez spółkę w listopadzie 2003 roku i trwała do 24 kwietnia 2009 roku.

Eksploatacja złoża Sachalińskiego odbywała się w ramach joint venture, na podstawie umowy zawartej przez spółkę Dewon Z.S.A z NAK „Nadra Ukrainy” (posiadaczem licencji na eksploatację węglowodorów) i spółką PoltavaNaftoGasGeologia. W dniu 24 kwietnia 2009 roku wygasła licencja na prowadzenie prac na złożu Sachalińskim, której posiadaczem była spółka NAK „Nadra Ukrainy”. Od tego momentu eksploatacja złoża przez spółkę Dewon Z.S.A nie jest prowadzona. Pomimo wielu interwencji Ambasady Polskiej w Kijowie i przedstawicieli Rządu RP do dnia sporządzenia niniejszego

sprawozdania nie została wydana licencja umożliwiająca wznowienie przez Devon Z.S.A. prac na złożu. Wstrzymanie wydobycia spowodowało znaczne pogorszenie sytuacji ekonomicznej spółki.

Oman

Kapitał zakładowy spółki **Sahara Petroleum Technology Llc** wynosi 150 tysięcy OMR (omańskich riali), to jest 1 324,8 tysięcy złotych (według średniego kursu NBP z dnia 27 czerwca 2012 roku, który był ostatnim ogłoszonym kursem dla tej waluty w I półroczu 2012 roku) i dzieli się na 150 000 udziałów o wartości 1 OMR każdy. Zaangażowanie PGNiG S.A. w spółce wynosi 73,5 tysięcy riali, to jest 649,2 tysięcy złotych (według średniego kursu NBP z dnia 27 czerwca 2012 roku, który był ostatnim ogłoszonym kursem dla tej waluty w I półroczu 2012 roku). Wartość udziałów w księgach Jednostki Dominującej na 30 czerwca 2012 roku wynosiła 879,0 tysięcy złotych i w całości była objęta odpisem aktualizującym.

Struktura własności udziałów przedstawia się następująco:

- PGNiG S.A. 73 500 udziałów 49%,
- Petroleum and Gas Technology llc 76 500 udziałów 51%
P.O. Box 3641, Ruwi, Sułtanat Omanu.

Spółka została zawiązana w 2000 roku, z inicjatywy Zakładu Robót Górniczych Krosno Sp. z o.o. (do 30 czerwca 2005 roku był to oddział PGNiG S.A., a obecnie jest to spółka, w której PGNiG S.A. posiada 100% udziałów). Głównym celem zawiązania spółki było prowadzenie przez nią usług serwisowych w zakresie obróbki i rekonstrukcji odwiertów, operacji techniką linową, konserwacji głowic eksploatacyjnych i lekkich oraz średnich wierceń z wykorzystaniem potencjału technologicznego PGNiG S.A.

Spółka nigdy nie podjęła działalności, do której prowadzenia została powołana. W dniu 7 czerwca 2009 roku wspólnicy podjęli uchwałę o rozwiązaniu spółki i wyznaczeniu likwidatora. Obecnie przeprowadzany jest proces likwidacji Spółki.

Niemcy

W dniu 1 lipca 2005 roku w Poczdamie pomiędzy PGNiG S.A. oraz VNG-Verbundnetz Gas AG zostały podpisane dwie umowy założycielskie spółek na prawie niemieckim:

- **InterTransGas GmbH (ITG),**
- **InterGasTrade GmbH (IGT).**

Obaj partnerzy objęli po 50% udziałów w każdej ze spółek. Kapitały zakładowe założonych spółek wyniosły po 200 tysięcy EUR, to jest 852,3 tysięcy złotych (według średniego kursu NBP z dnia 29 czerwca 2012 roku), a ich siedziby znajdują się w Poczdamie (InterGasTrade GmbH (IGT)) i Lipsku (InterTransGas GmbH (ITG)).

Spółka InterGasTrade GmbH nie została wpisana do rejestru handlowego.

W dniu 9 sierpnia 2005 roku spółka InterTransGas GmbH została wpisana do rejestru handlowego w Poczdamie. Przedmiotem działalności spółki jest budowa i eksploatacja infrastruktury przesyłowej oraz sprzedaż mocy przesyłowych.

Celem zawiązania spółki InterTransGas GmbH była realizacja budowy interkonektora, łączącego polski i europejski system przesyłowy, stanowiącego jeden z elementów dywersyfikacji dostaw paliwa gazowego do Polski.

W dniu 29 stycznia 2009 roku Zgromadzenie Wspólników InterTransGas GmbH podjęło uchwały w sprawie zatwierdzenia modelu biznesowego budowy gazociągu przesyłowego Börnicke – Hintersee – Police, zatwierdzenia planu gospodarczego na rok 2009 oraz wpłaty na kapitał rezerwowy przez wspólników po 3 000 tysiące EUR. Dokapitalizowanie miało formę wpłaty na kapitał rezerwowy, bez emisji nowych udziałów. Pierwsza transza wpłaty na kapitał rezerwowy w wysokości po 750 tysięcy EUR od obydwu wspólników nastąpiła w czerwcu 2009 roku. Kolejna transza wpłaty na kapitał rezerwowy w wysokości po 2 250 tysięcy EUR przez każdego wspólnika nastąpiła w lipcu 2010 roku, po zawarciu 30 czerwca 2010 roku przez wspólników Aneksu do „Umowy wspólników o współpracy”, konkretyzującego warunki współpracy przy realizacji budowy gazociągu „Interkonektor Niemcy – Polska”, w szczególności w odniesieniu do praw i obowiązków wspólników ITG.

W dniu 13 grudnia 2011 roku Zgromadzenie Wspólników InterTransGas GmbH podjęło uchwałę o wycofaniu kapitału rezerwowego w wysokości 3 800 tysięcy EUR i wypłacie po połowie tej kwoty obydwu wspólnikom, tj. PGNiG S.A. i VNG AG. Wypłata kapitału nastąpiła przed końcem grudnia 2011 roku.

Od 1 marca 2012 roku po stronie niemieckiej wspólnikiem jest ONTRAS - VNG Gastransport GmbH (100% spółka zależna VNG AG zajmująca się działalnością przesyłową). Udziały ITG zostały przeniesione przez VNG na ONTRAS w ramach rozdziału działalności sieciowej od produkcyjnej i obrotu.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku zaangażowanie PGNiG S.A. w spółce InterTransGas GmbH wynosiło 1 200 tysięcy EUR, to jest 5 113,6 tysięcy złotych (według średniego kursu NBP z dnia 29 czerwca 2012 roku). Wartość udziałów w księgach Jednostki Dominującej na 30 czerwca 2012 roku wynosiła 5 242,8 tysięcy złotych.

W dniu 21 grudnia 2010 roku została zawiązana spółka **POGC Trading GmbH** z siedzibą w Monachium, o kapitale zakładowym 10 000 tysięcy EUR, to jest 42 613 tysięcy złotych (według średniego kursu NBP z dnia 29 czerwca 2012 roku). Całość udziałów objęło PGNiG S.A. za wkład pieniężny opłacony w grudniu 2010 roku. Wartość udziałów w księgach Jednostki Dominującej na 30 czerwca 2012 roku wynosiła 39 710,0 tysięcy złotych.

Przedmiotem działalności spółki jest kupno i sprzedaż oraz obrót gazem, paliwami i innymi formami energii (związanymi z tymi produktami w formie fizycznej), a także obrót produktami pochodnymi i produktami finansowymi, z tym że obrót produktami pochodnymi i produktami finansowymi ma być prowadzony wyłącznie dla zabezpieczenia ryzyk własnych. W dniu 10 lutego 2011 roku spółka POGC Trading GmbH została wpisana do rejestru handlowego w Monachium.

W dniu 22 sierpnia 2011 roku Zgromadzenie Wspólników POGC Trading GmbH podjęło uchwałę o zmianie nazwy firmy na **PGNiG Sales & Trading GmbH**. Zmiana została zarejestrowana 25 sierpnia 2011 roku.

W listopadzie 2011 roku spółka podjęła działalność operacyjną zakupów gazu ziemnego na rynku europejskim z przeznaczeniem dla PGNiG S.A. Działalność handlowa na europejskim rynku gazu ziemnego jest kontynuowana w 2012 roku.

W czerwcu 2012 roku PGNiG Sales & Trading GmbH nabyła 100% udziałów w spółce XOOOL GmbH o kapitale podstawowym 500 tysięcy EUR, zarejestrowanej w Monachium. Spółka XOOOL GmbH jest operatorem gazowym posiadającym sieć 16 600 odbiorców końcowych gazu ziemnego w Niemczech.

Norwegia

W dniu 24 maja 2007 roku Jednostka Dominująca powołała w Norwegii spółkę zależną – **PGNiG Norway AS** w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, jako spółkę celową do realizacji zadań PGNiG S.A. na Norweskim Szelfie Kontynentalnym (NCS).

Jedynym właścicielem PGNiG Norway AS jest PGNiG S.A. Przedmiot działalności PGNiG Norway AS obejmuje eksploatację ropy naftowej i gazu ziemnego oraz inną działalność podobnego typu lub z tym związaną. PGNiG Norway AS ma również możliwość zaangażowania się w projekty infrastrukturalne związane z działalnością przesyłową siecią podmorską (np. budowa i operatorstwo na gazociągach) oraz prowadzenia działalności handlowej i finansowej oraz innych działalności na wszystkich etapach łańcucha wartości związanych z wykorzystaniem ropy naftowej i gazu ziemnego.

PGNiG Norway AS została powołana w szczególności dla wykonania umowy zawartej 28 lutego 2007 roku pomiędzy PGNiG S.A. a Mobil Development Norway AS i ExxonMobil Produktion Norway Inc. dot. nabycia przez Spółkę udziałów w obszarach koncesyjnych złóż na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, tj. złóż Skarv, Snadd oraz Idun (licencje PL 212, PL 212B, PL 262). Zgodnie z umową joint – venture PGNiG Norway posiada prawo do 12% produkcji (pozostałe udziały posiadają British Petroleum – 24% (operator), Statoil – 36% oraz E.ON Ruhrgas – 28%.) pochodzącej ze złóż Skarv/Snadd/Idun i w takiej samej proporcji obowiązek udziału w nakładach inwestycyjnych.

Operatorem złoża jest British Petroleum. Złóże będzie zagospodarowane przy pomocy geostacjonarnej pływającej platformy wydobywczej (FPSO).

Ponadto w lutym 2010 roku spółka PGNiG Norway AS uzyskała od norweskiego Ministerstwa Nafty i Energii uprawnienia do wykonywania funkcji operatorskich na Norweskim Szelfie Kontynentalnym.

W marcu 2011 roku pływająca jednostka wydobywcza, magazynowania i załadunku (FPSO), przy użyciu której będzie się odbywać eksploatacja złoża Skarv, została przetransportowana do Norwegii. Zakończona została również instalacja wszystkich podmorskich struktur (płyty fundamentowe, gazociągi itp.) na złożach Skarv i Idun. Ze względu na konieczność poddania platformy dodatkowym testom na szczelność w stoczni w Norwegii oraz na opóźnienie instalacji przewodów produkcyjnych wynikające z trudnych warunków pogodowych, przesunięto termin rozpoczęcia działalności wydobywczej na IV kwartał 2012 roku.

W I półroczu 2012 roku PGNiG Norway AS, w wyniku rozstrzygnięcia rundy koncesyjnej, objęła na Norweskim Szelfie Kontynentalnym:

- 50% udziałów i operatorstwo w koncesji PL648S
- 20% udziałów w koncesji PL646; operatorem na tej koncesji jest Wintershall Norge AS (40% udziałów)
- 30% udziałów w koncesji PL350B; operatorem na tej koncesji jest E.ON Ruhrgas Norge AS (40% udziałów).

Na koniec pierwszego półrocza 2012 roku spółka dysponowała łącznie udziałami w 12 koncesjach poszukiwawczo-wydobywczych. Głównym aktywem jest złóże Skarv, odkryte w 1998 roku. W 2007 roku do koncesji Skarv zostało dołączone pole Idun.

Na potrzeby prowadzenia działalności poszukiwawczej PGNiG Norway AS korzysta z następujących źródeł finansowania:

- Pożyczki od Jednostki Dominującej. Począwszy od 2007 roku, PGNiG S.A. udziela spółce pożyczek na finansowanie działalności, z tego w I półroczu 2012 roku na ten cel Jednostka Dominująca przeznaczyła 730 000 tysięcy NOK, to jest 412 815 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 29 czerwca 2012 roku). Na dzień 30 czerwca 2012 roku całkowite zadłużenie PGNiG Norway AS z tytułu umów pożyczek udzielonych przez Jednostkę Dominującą wynosiło (razem z naliczonymi odsetkami) 5 408 887 tysięcy NOK, to jest 3 058 725,4 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 29 czerwca 2012 roku);
- Kredytu zaciągniętego na podstawie umowy podpisanej z 7 międzynarodowymi bankami na łączną kwotę 400 000 tysięcy USD. Środki zostały przeznaczone głównie na przygotowanie złoża Skarv do eksploatacji i spłatę pożyczki od Jednostki Dominującej z 2010 roku.

Struktura finansowania działalności spółki jest zgodna z obowiązującymi w Norwegii zasadami dotyczącymi relacji kapitału własnego i długu (tzw. cienkiej kapitalizacji).

W dniu 8 września 2011 roku Zgromadzenie Wspólników PGNiG Norway AS podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego do kwoty 1 092 mln NOK i objęciu wszystkich nowych udziałów przez PGNiG S.A.

Na koniec I półrocza 2012 roku zaangażowanie kapitałowe Jednostki Dominującej w spółce wynosiło 1 092 000 tysięcy NOK, to jest 617 526 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 29 czerwca 2012 roku). Wartość udziałów w księgach Jednostki Dominującej na 30 czerwca 2012 roku wynosiła 537 541,8 tysięcy złotych.

Holandia - Libia

W styczniu 2008 roku Zarząd PGNiG S.A. podjął uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na wykorzystanie spółki PGNiG Finance B.V. (zawiązanej w dniu 14 września 2001 roku do obsługi emisji obligacji PGNiG S.A. denominowanych w EUR) na potrzeby prowadzenia działalności poszukiwawczo-wydobywczej na terytorium Libii. W tym samym dniu Zarząd PGNiG S.A. podjął Uchwałę w sprawie zmiany umowy i zarządu spółki PGNiG Finance B.V. oraz założenia przez tę spółkę oddziału w Libii.

Zmiana umowy spółki została zarejestrowana w Holandii w dniu 4 lutego 2008 roku. Nową umową spółki dokonano zmiany jej nazwy na **Polish Oil and Gas Company – Libya B.V.** (POGC – Libia

B.V.). Jedynym udziałowcem spółki jest PGNiG S.A. Jej kapitał zakładowy wynosi 26,7 tysięcy USD, to jest 90,6 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 29 czerwca 2012 roku).

Zarząd spółki POGC – Libya B.V. podjął działania, które doprowadziły do podpisania w lutym 2008 roku z firmą libijską National Oil Corporation (NOC) umowy Exploration and Production Sharing Agreement (EPSA), określającej warunki realizacji projektu poszukiwawczo-wydobywczego w Libii w związku z wygraniem przetargu na koncesję w obszarze 113 o powierzchni 5 494 km², położonym na pograniczu basenów Murzuq i Gadamesh w pobliżu granicy z Algierią. Zgodnie ze złożoną ofertą przetargową, firma zobowiązała się do wykonania prac poszukiwawczych na łączną kwotę 108 000 tysięcy USD, w tym: 3000 km² sejsmiki 2D, 1500 km² sejsmiki 3D i wykonania 8 otworów wiertniczych.

Zgodnie z zawartą umową EPSA, w przypadku odkrycia na powyżej opisanej koncesji komercyjnego złoża węglowodorów, zaalokowane do koncesji zgodnie z umową koszty jako baza „cost recovery”, które zostały poniesione przez Jednostkę Dominującą za pośrednictwem POGC Libya B.V. mogą zostać zwrócone poprzez ich zaliczenie do przychodów uzyskiwanych z wydobycia węglowodorów.

Do lutego 2011 roku Spółka wykonała akwizycję 3 000 km profili 2D oraz 1 087 km² profili 3D, jak również szereg analiz geologicznych. Ponadto w I półroczu 2011 roku prowadzona była ewaluacja danych sejsmicznych 2D, wykonywana we współpracy z PGNiG S.A.

Ze względu na wydarzenia jakie miały miejsce od połowy lutego 2011 roku w Libii, Zarząd Spółki POGC Libya B.V. podjął decyzję o ewakuacji z terenu tego kraju wszystkich zagranicznych pracowników i zorganizowaniu tymczasowego biura w Warszawie. Ewakuowany został również personel zagraniczny większości podwykonawców. Zgodnie z treścią umowy EPSA, spółka złożyła władzom National Oil Corporation w Libii notyfikację z powołaniem się na klauzulę „siły wyższej” uzasadniającą wydłużenie terminu realizacji zobowiązań. Po ustaniu działania czynnika siły wyższej strony są zobowiązane do podjęcia negocjacji w sprawie ustalenia nowego terminu realizacji zobowiązań kontraktowych. W lutym 2012 roku Zarząd POGC – Libya B.V. nawiązał kontakt z władzami NOC w celu podjęcia rozmów na temat wznowienia działalności operacyjnej. Obecnie trwają prace mające na celu odstąpienie od klauzuli siły wyższej i rozpoczęcie pierwszego wiercenia poszukiwawczego.

W lutym 2012 roku została zawarta z PGNiG S.A. umowa wkładu, na mocy której POGC – Libya B.V. ma zostać dokapitalizowana kwotą stanowiącą równowartość do 20 mln złotych. Wpłaty na kapitał są realizowane w transzach, bez emisji nowych udziałów. W dniu 1 lipca został podpisany aneks do przedmiotowej umowy wkładu, zgodnie z którym kwota wkładu kapitałowego zostaje zwiększona maksymalnie do 25 000 tysięcy USD, to jest 84 712,5 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 29 czerwca 2012 roku). Ostateczna kwota wkładu może być niższa, bowiem ma wynikać z faktycznego zapotrzebowania spółki POGC Libya B.V. na kapitał.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku zaangażowanie kapitałowe Jednostki Dominującej w spółkę wynosiło 65 520 tysięcy EUR oraz 4 830 tysięcy USD, to jest 295 567,7 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 29 czerwca 2012 roku). Wartość udziałów w księgach Jednostki Dominującej na dzień 30 czerwca 2012 roku wynosiła 307 713,0 tysięcy złotych.

Szwecja

W dniu 29 kwietnia 2011 roku PGNiG S.A. nabyło udziały spółki Goldcup 5839 AB z siedzibą w Sztokholmie, o kapitale zakładowym 500 tysięcy SEK, to jest 242,8 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 29 czerwca 2012 roku). W dniu 20 czerwca 2011 roku została zarejestrowana zmiana nazwy spółki na **PGNiG Finance AB**.

Celem Spółki jest pozyskanie finansowania, m.in. poprzez emisję euroobligacji na rynkach międzynarodowych oraz zaciąganie i udzielanie pożyczek inwestorom prywatnym, z wyłączeniem działalności wymagającej w Szwecji licencji. W dniu 30 września 2011 roku została podjęta decyzja o dokapitalizowaniu spółki kwotą 60 tysięcy EUR, to jest 255,7 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 29 czerwca 2012 roku), bez emisji nowych udziałów.

W lutym 2012 roku Spółka (we współpracy z PGNiG S.A.) dokonała emisji I transzy euroobligacji w kwocie 500 000 tysięcy EUR, to jest 2 130 650 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 29 czerwca 2012 roku). Obligacje są notowane na giełdzie w Luksemburgu. Środki pochodzące

z emisji, po potrąceniu wynagrodzenia instytucji zaangażowanych w przygotowanie emisji, zostały przeznaczone na pożyczkę dla PGNiG S.A.

Wartość udziałów PGNiG Finance AB w księgach Jednostki Dominującej na dzień 29 czerwca 2012 roku wynosiła 481 tysięcy złotych.

Działalność bezpośrednia Jednostki Dominującej poza granicami kraju - udziały w koncesjach poszukiwawczych

Jednostka Dominująca prowadzi prace poszukiwawcze w Pakistanie w obszarze koncesji Kirthar wspólnie z firmą Pakistan Petroleum Ltd., zgodnie z podziałem udziałów: PGNiG S.A. (operator) – 70%, PPL – 30%. W I półroczu 2012 roku zakończono rekonstrukcję otworu Hallel-1 i wiercenie z niego otworu poziomego Hallel-X1, w którym uzyskano przyływ gazu. Ponadto, dodatkowa interpretacja danych sejsmiki 3D potwierdziła obecność potencjalnych obiektów złożowych na północy koncesji. W dniu 6 lipca 2012 roku pakistański organ koncesyjny (Directorate General of Petroleum Concessions) zakwalifikował złożę Rehman jako niekonwencjonalne (tight gas). Uprawnia to udziałowców do zwiększenia ceny gazu o 50% w stosunku do ceny gazu ze złóż konwencjonalnych.

W Danii Jednostka Dominująca realizowała działalność poszukiwawczą na terenie koncesji 1/05. Udziały w koncesji wynoszą: PGNiG S.A. (operator) – 80%, Nordsofonden – 20%. W 2011 roku rozpoczęto wiercenie otworu poszukiwawczego Felsted-1. Wykonane na początku 2012 roku pomiary geofizyczne nie wykazały przemysłowego przyływu węglowodorów. Otwór został zlikwidowany. W związku z negatywnym wynikiem odwiertu PGNiG S.A. podjęła decyzję o nieprzedłużaniu koncesji 1/05 w Danii.

W Egipcie Jednostka Dominująca prowadziła prace poszukiwawcze na koncesji Bahariya (Blok nr 3). Spółka posiada 100% udziałów w koncesji. W I półroczu 2012 roku zakończono połowe prace sejsmiczne 2D i rozpoczęto przetwarzanie zdjęcia sejsmicznego. Na koncesji Bahariya do końca I półrocza wykonano 2 300 km sejsmiki 2D. Przetwarzanie wykonanych zdjęć 2D oraz ich interpretacja planowane jest na II półrocze 2012 roku.

Oddziały Grupy poza granicami kraju

Spółki Grupy PGNiG posiadają poza granicami kraju oddziały, które prowadzą działalność operacyjną lub wspierają działalność rozwojową Grupy poza granicami kraju.

PGNiG S.A. – Jednostka Dominująca:

Oddział Operatorski w Pakistanie – Islamabad,

Oddział w Egipcie – Kair,

Oddział w Danii – Kopenhaga.

Geofizyka Kraków Sp. z o.o.

Oddział w Pakistanie – Islamabad,

Oddział na Słowacji – Bratysława,

Oddział w Czechach – Ostrawa,

Oddział w Libii – Trypolis.

Geofizyka Toruń Sp. z o.o.

Oddział w Tajlandii – Bangkok,

Oddział w Egipcie – Kair.

Oddział w Syrii – Damaszek.

Poszukiwania Nafty i Gazu Jasło S.A.

Oddział w Libii – Trypolis,

Oddział w Czechach – Ostrawa.

Poszukiwania Nafty i Gazu Kraków Sp. z o.o.

Oddział w Pakistanie – Karachi,

Oddział w Kazachstanie – Almaty,

Oddział w Republice Ugandy – Kampala.

Zakład Robót Górniczych Krosno Sp. z o.o.

Oddział w Czechach – Ostrawa.

Polish Oil and Gas Company - Libya B.V.

Oddział w Libii – Trypolis.

38. ZATRUDNIENIE (DANE W OSOBACH)

Zatrudnienie na koniec okresu w podziale na segmenty	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Poszukiwanie i wydobywanie	10 641	12 054
Obrót i magazynowanie	4 905	4 967
w tym spółki konsolidowane metodą praw własności	288	288
Dystrybucja	13 642	13 865
Wytwarzanie	1 068	-
Pozostała działalność	2 299	2 185
Razem	32 555	33 071

39. INFORMACJE NA TEMAT PROCESU RESTRUKTURYZACJI W GRUPIE KAPITAŁOWEJ

W I połowie 2012 roku obowiązywał, przyjęty w dniu 11 grudnia 2008 roku przez NWZ PGNiG S.A. „Program racjonalizacji zatrudnienia oraz osłon finansowych dla pracowników Grupy Kapitałowej PGNiG lata 2009-2011 (III etap)”, (Program). Program ten ma formułę „na gotowość”, co oznacza, że może być uruchamiany w sytuacjach szczególnych, tj. decyzje o realizacji Programu podejmowane mogą być wyłącznie w przypadku, gdy jest to uzasadnione skalą projektowanych działań restrukturyzacyjnych, związanych ze zmniejszeniem zatrudnienia i/lub likwidacją stanowisk.

W przypadku PGNiG S.A., decyzje o zastosowaniu Programu (czyli między innymi zgoda na uruchomienie wypłat tak zwanych osłon na zasadach sprecyzowanych w Programie), w odniesieniu do oddziałów i Centrali Spółki podejmuje Zarząd PGNiG S.A. w formie uchwały.

Koszty świadczeń osłonowych, przysługujących zwalnianym pracownikom na podstawie Programu, pokrywane są z kapitału rezerwowego pod nazwą Centralny Fundusz Restrukturyzacji (CFR), którego dysponentem jest Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. lub z innych funduszy tworzonych na ten cel przez podmioty objęte Programem. Uchwałą NWZ PGNiG S.A. z dnia 7 grudnia 2011 roku, został przedłużony termin, na który utworzono Centralny Fundusz Restrukturyzacji (CFR), na okres obowiązywania Programu, do dnia 31 grudnia 2015 roku.

W dniu 10 sierpnia 2011 roku, Uchwałą NWZ PGNiG S.A., został przyjęty Aneks do Programu, który wprowadził możliwość wykorzystywania środków finansowych zgromadzonych w ramach CFR na wspieranie działań racjonalizacyjnych przez Spółkę PGNiG S.A. oraz możliwość tworzenia przez jednostki objęte Programem analogicznych funduszy na pokrycie kosztów racjonalizacji zatrudnienia. Do zasad funkcjonowania tych funduszy mają zastosowanie przepisy dotyczące zasad funkcjonowania CFR.

Podmioty, które zostały wymienione w Programie jako uprawnione do jego stosowania, a które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej uniemożliwiającej ponoszenie samodzielnie przez zainteresowaną spółkę wszystkich wymaganych Programem kosztów racjonalizacji zatrudnienia, po podjęciu stosownych uchwał Zgromadzeń Wspólników tych spółek, mają możliwość wnioskowania o skorzystanie przez ich byłych pracowników, z którymi rozwiązano stosunek pracy, ze środków kapitału rezerwowego PGNiG S.A. pod nazwą Centralny Fundusz Restrukturyzacji, o ile WZ PGNiG S.A. wyrazi na to zgodę.

W okresie sprawozdawczym wnioski o uruchomienie Programu złożyły 3 podmioty objęte Programem, tj.

- PGNiG S.A. – o wypłatę jednorazowych świadczeń osłonowych dla 50 pracowników Centrali Spółki zwolnionych w ramach optymalizacji, na łączną kwotę 2 755 tysięcy złotych. Obecnie trwa procedura korporacyjna w sprawie uruchomienia wypłat świadczeń;
- ZRG Krosno Sp. z o.o. – o wypłatę jednorazowych świadczeń osłonowych dla 31 pracowników tej Spółki zwolnionych w związku z prowadzoną restrukturyzacją zatrudnienia, na łączną kwotę 1 580 tysięcy złotych. Obecnie trwa procedura korporacyjna w sprawie uruchomienia wypłat świadczeń;
- PGNiG Technologie S.A. - o wypłatę jednorazowych świadczeń osłonowych dla 58 pracowników tej Spółki zwolnionych w związku z prowadzoną restrukturyzacją

zatrudnienia, na łączną kwotę 2 651 tysięcy złotych. Z uwagi na fakt, iż umowy o pracę z większością pracowników objętych restrukturyzacją zatrudnienia w tej Spółce, zostaną definitywnie rozwiązane w dniu 31 grudnia 2012 roku. Procedura korporacyjna w sprawie uruchomienia wypłat świadczeń zostanie rozpoczęta w IV kwartale 2012 roku.

40. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, przy jednoczesnym zwiększaniu wartości Grupy dla akcjonariuszy.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Grupy stanowią, by wskaźnik ten nie przekroczył 35%. Do zadłużenia netto Grupa wlicza kredyty, pożyczki, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, zobowiązania z tytułu emisji papierów dłużnych, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom Jednostki Dominującej.

	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Kredyty, pożyczki, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego oraz zobowiązania z tytułu emisji papierów dłużnych	8 956 805	4 998 977
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania	3 070 137	3 432 510
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (-)	(1 369 469)	(1 504 792)
Zadłużenie netto	10 657 473	6 926 695
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)	24 391 355	24 489 851
Kapitał i zadłużenie netto	35 048 828	31 416 546
Wskaźnik dźwigni	30,4%	22,0%

41. NABYCIE AKCJI SPÓŁKI PGNIG TERMIKA S.A. (POPZEDNIO VATTENFALL HEAT POLAND S.A.)

Połączenie jednostek

W dniu 11 stycznia 2012 roku PGNiG SPV 1 Sp. z o. o. (jednostka zależna od PGNiG S.A.) przejęła kontrolę nad Vattenfall Heat Poland S.A. (obecnie PGNiG Termika S.A.), której głównym obszarem działalności jest wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji, nabywając 99,84% akcji i 99,84 praw głosu. Zgodnie z przedwstępną umową sprzedaży akcji cena nabycia wyniosła 2 957 456 tysięcy złotych. W oparciu o zapisy umowy powyższa wartość została powiększona o koszty odsetek w wysokości 5% za okres 4 miesięcy od dnia podpisania umowy oraz 6% za okres rozpoczynający się piątego miesiąca po dniu podpisania umowy, a kończący się w dniu objęcia kontroli. Ostateczna cena nabycia wyniosła 3 016 700 tysięcy złotych.

Przejęcie kontroli nad PGNiG Termika S.A. umożliwi GK PGNiG dywersyfikację źródeł osiąganych przychodów zgodnie ze zaktualizowaną strategią Grupy Kapitałowej PGNiG, według której energetyka jest jednym z trzech kluczowych obszarów rozwoju Grupy.

Dzięki transakcji Grupa Kapitałowa PGNiG staje się koncernem multienergetycznym, dostarczającym klientom ciepło, prąd i gaz.

Poniższe zestawienie przedstawia wartość przekazanej zapłaty i oszacowane na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego wartości nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

a. Przekazana zapłata

	11 stycznia 2012
Środki pieniężne	3 016 700
Razem przekazana zapłata	3 016 700
Wykup akcji w I półroczu 2012 roku od akcjonariuszy mniejszościowych	1 595
Razem przekazana zapłata wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	3 018 295

b. Możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i przejęte zobowiązania

	11 stycznia 2012
Rzeczowe aktywa trwałe	2 762 219
Nieruchomości inwestycyjne	6 330
Wartości niematerialne	840 588
Zapasy	357 784
Należności	280 350
Aktywa z tytułu instrumentów pochodnych	429
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	188 495
Rozliczenia międzyokresowe czynne	14 114
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	29 630
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania	(995 392)
Rezerwy	(125 440)
Rozliczenia międzyokresowe bierne	(71)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(380 155)
Możliwe do zidentyfikowania aktywa netto ogółem	2 978 881

Wartość godziwa powyższych pozycji nabytych aktywów i przejętych zobowiązań może ulec zmianie, ponieważ proces rozliczenia ceny nabycia nie został zakończony przed zakończeniem okresu sprawozdawczego.

Zgodnie z paragrafem 45 MSSF 3, jeżeli początkowe rozliczenie połączenia jednostek nie zostało zakończone przed końcem okresu sprawozdawczego, w którym połączenie miało miejsce, jednostka

przejmująca prezentuje w swoim sprawozdaniu finansowym przybliżone kwoty dotyczące pozycji, których rozliczenie nie zostało zakończone. W okresie wyceny jednostka przejmująca koryguje retrospektywnie prowizoryczne kwoty ujęte na dzień przejęcia, aby odzwierciedlić nowe informacje uzyskane o faktach i okolicznościach, które istniały na dzień przejęcia oraz, jeśli byłyby znane, wpłynęłyby na wycenę kwot ujętych na ten dzień. W okresie wyceny jednostka przejmująca ujmuje także dodatkowe aktywa i zobowiązania, jeśli uzyskano nowe informacje o faktach i okolicznościach, które istniały na dzień przejęcia oraz, jeśli byłyby znane, wpłynęłyby na ujęcie tych aktywów i zobowiązań na ten dzień. Okres wyceny kończy się, gdy tylko jednostka przejmująca otrzymuje informacje, których poszukiwała na temat faktów i okoliczności, które istniały na dzień przejęcia lub przekonuje się, że nie można uzyskać więcej informacji. Jednakże okres wyceny nie powinien przekraczać jednego roku od dnia przejęcia.

Z uwagi na możliwość zaistnienia okoliczności, o których mowa powyżej, rozliczenie nabycia PGNiG Termika S.A. nie zostało zakończone, wobec czego zaprezentowane powyżej wartości aktywów netto mogą ulec zmianie.

c. Wartość firmy

PGNiG SPV 1 Sp. z o. o. oszacowała wstępnie wartość firmy na dzień nabycia, jako:

- wartość godziwą przekazanej zapłaty; powiększoną o:
- wartość godziwą udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej; pomniejszoną o:
- wartość godziwą nabytych identyfikowalnych aktywów oraz przejętych zobowiązań.

Wartość firmy ujęta w związku z nabyciem została ustalona w następujący sposób:

	<u>11 stycznia 2012</u>
Cena nabycia ogółem	3 016 700
Wartość godziwa możliwych do zidentyfikowania aktywów netto	(2 978 881)
Wartość udziałów niekontrolujących ustalona według wartości godziwej	<u>4 717</u>
Wartość firmy	<u>42 536</u>

Wartość firmy na dzień transakcji, wstępnie oszacowana w wartości 42 536 tysięcy złotych, reprezentuje oczekiwane efekty synergii i korzyści skali wynikające z transakcji nabycia akcji PGNiG Termika S.A.

Ujęta wartość firmy nie będzie mogła zostać rozliczona dla potrzeb podatku dochodowego od osób prawnych.

d. Koszty związane z nabyciem

W I półroczu 2012 roku spółka PGNiG SPV 1 Sp. z o.o. poniosła koszty związane z transakcją nabycia w wysokości 10 848 tysięcy złotych. Dotyczyły one głównie kosztów usług doradczych, podatku od czynności cywilno-prawnych, wynagrodzenia prowizyjnego z tytułu usługi brokerskiej. Koszty te zostały ujęte w wyniku finansowym Grupy za okres kończący się dnia 30 czerwca 2012 roku.

e. Udziały niekontrolujące

Udziały niekontrolujące w liczbie 0,16% w PGNiG Termika S.A. zostały ustalone na dzień przejęcia według wartości godziwej.

Wartość godziwa akcji została ustalona w oparciu o postanowienia przedwstępnej umowy sprzedaży akcji, zgodnie z którą pracownicy posiadający akcje PGNiG Termika S.A. mają prawo sprzedać je po cenie równej cenie, po jakiej PGNiG SPV 1 Sp. z o.o. nabyła akcje. Oszacowana w ten sposób wartość godziwa udziałów niekontrolujących wynosi 4 717 tysięcy złotych.

f. Nabyte należności

Główne tytuły należności	Wartość brutto	Odpis aktualizujący	Wartość godziwa
Należności z tytułu dostaw i usług	276 082	(1 556)	274 526
Pozostałe należności	5 824		5 824

Odpis aktualizujący wartość należności reprezentuje wartość przepływów, co do której istnieją wątpliwości, że zostanie otrzymana w pełnej wysokości.

g. Wartości niematerialne

PGNiG SPV 1 Sp. z o.o. ujmuje odrębnie od wartości firmy możliwe do zidentyfikowania wartości niematerialne nabywane w ramach połączenia.

W wyniku transakcji nabycia zostały zidentyfikowane aktywa niematerialne w wartości 241 826 tysięcy złotych, które nie podlegały dotychczas ujęciu w sprawozdaniu finansowym nabytej jednostki. Aktywa te dotyczą głównie przyznanych praw do emisji dwutlenku węgla, zawartych korzystnych umów na zakup węgla, sprzedaż energii elektrycznej oraz sprzedaż praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii. Umowy te zostały zawarte na okres co najmniej roku a ceny zakupu/sprzedaży z nich wynikające miały stały charakter.

Zidentyfikowane aktywa niematerialne dotyczące zawartych umów są umarzane w okresie trwania umów, z których wynikają. Zidentyfikowane prawa do emisji dwutlenku węgla podlegają umorzeniu (poprzez odniesienie w koszty amortyzacji) z chwilą wykorzystania tych praw.

W I półroczu 2012 roku w koszty amortyzacji, z tytułu realizacji i wykorzystania zidentyfikowanych aktywów, odniesiono 111 668 tysięcy złotych.

Kategoria	Wartość
Przyznane na rok 2012 prawa do emisji dwutlenku węgla	193 827
Umowy na zakup węgla	18 851
Umowy na sprzedaż energii	2 600
Umowy na sprzedaż świadectw pochodzenia	26 548
Razem	241 826

h. Rzeczowe aktywa trwałe

W ramach transakcji nabycia zostały zidentyfikowane rzeczowe aktywa trwałe, które nie podlegały dotychczas ujęciu w sprawozdaniu finansowym nabytej jednostki. Dotyczą one głównie gruntów i praw wieczystego użytkowania gruntów, które jednostka użytkuje, mimo iż nie posiada tytułu ich własności. Wartość godziwa powyższych gruntów i praw wieczystego użytkowania gruntów wynosi 54 721 tysięcy złotych. Przejęte składniki rzeczowych aktywów trwałych zostały wycenione do wartości godziwej przez niezależnego rzeczoznawcę, a wycena ta może jeszcze ulec zmianie. Ponadto, wartość rzeczowych aktywów trwałych została powiększona o koszty finansowania zewnętrznego w wysokości 10 117 tysięcy złotych.

i. Wpływ przejęcia na wyniki finansowe Spółki przejmującej

Z uwagi na fakt, iż transakcja przejęcia nastąpiła na początku okresu sprawozdawczego, cały wynik jednostki przejmowanej został uwzględniony w wyniku finansowym GK PGNiG za okres sprawozdawczy kończący się 30 czerwca 2012 roku.

42. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM

1. W dniu 4 lipca 2012 roku Jednostka Dominująca zawarła ramową umowę w sprawie poszukiwania i wydobywania węglowodorów z łupków (Umowa). Stronami Umowy są PGNiG S.A., KGHM Polska Miedź S.A., PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., TAURON Polska Energia S.A. oraz ENEA S.A. (dalej łącznie jako Strony).

Przedmiotem współpracy Stron na podstawie Umowy będzie poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie węglowodorów w utworach geologicznych objętych koncesją na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego, dotyczącą obszaru Wejherowo, którą posiada PGNiG S.A. (Koncesja Wejherowo). W ramach Koncesji Wejherowo ścisła współpraca dotyczyć będzie powierzchni około 160 km² (Obszar Współpracy). Umowa przewiduje ponadto preferencje dla Stron w możliwości współpracy na pozostałym obszarze Koncesji Wejherowo (z wyjątkiem sytuacji, gdy PGNiG S.A. dokonuje samodzielnego poszukiwania, rozpoznawania lub wydobywania węglowodorów oraz z wyjątkiem obszaru, na którym PGNiG S.A. już prowadzi prace poszukiwawcze w rejonie miejscowości Opalino i Lubocino).

Umowa przewiduje współpracę w oparciu o docelową strukturę spółki komandytowej, która po sukcesie poszukiwań będzie wydobywać węglowodory. Strony przewidują przeniesienie na tę spółkę koncesji na wydobywanie węglowodorów po jej uzyskaniu przez PGNiG S.A. Każda ze Stron będzie miała zapewniony udział w kontroli realizacji projektu, w szczególności, poprzez udział w powołanym w tym celu Komitecie operacyjnym.

Szacowane nakłady na poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie w ramach pierwszych trzech lokalizacji (padów Kochanowo, Częstkowo i Tępcz) w ramach Obszaru Współpracy są przewidziane na kwotę 1 720 000 tysięcy złotych. Szczegółowe warunki współpracy, w tym: szczegółowy budżet i harmonogram projektu, udziały Stron w finansowaniu wydatków wynikających z uzgodnionego budżetu, udziały w zyskach z projektu oraz zasady odpowiedzialności, w tym kary umowne, na wypadek niewykonania, w szczególności przez PGNiG S.A., niektórych zobowiązań wynikających z Umowy, zostaną ustalone przez Strony w ciągu czterech miesięcy od dnia zawarcia Umowy. W wypadku braku takich szczegółowych uzgodnień Umowa może zostać wypowiedziana przez każdą ze Stron. Jeżeli w ciągu trzech miesięcy po dokonaniu tych uzgodnień, Strony nie uzyskają wszystkich wymaganych zgód korporacyjnych lub jeżeli do 30 grudnia 2012 roku nie zostaną uzyskane wymagane zgody na dokonanie koncentracji, Umowa wygaśnie.

2. W dniu 19 lipca 2012 roku PGNiG Norway AS (spółka 100 % zależna od PGNiG S.A.) wraz z partnerami odkryło nowe złożo gazu w obrębie obiektu poszukiwawczego Snadd Outer, na obszarze koncesji PL212E. Jest ono zlokalizowane w pobliżu złoża gazu Snadd North i sąsiaduje ze złożem ropy i gazu Skarv, które przygotowywane jest do rozpoczęcia wydobywania.

Zasoby wydobywalne złoża Snadd Outer są wstępnie szacowane przez operatora na poziomie od 1,2 do 2,3 mld m³ gazu ziemnego (od 7,5 mln do 15 mln baryłek ekwiwalentu ropy). Udział PGNiG Norway AS w nowo odkrytym złożu wynosi 15%.

Wiercenie odwiertu poprzedziły szczegółowe analizy geologiczne i geofizyczne wykonane przez partnerów: BP Norge AS, E.ON E&P Norge AS, Statoil ASA oraz PGNiG Norway AS. Za pomocą odwiertu potwierdzono obecność piaskowców o dobrych właściwościach zbiornikowych, nasyconych wysokometanowym gazem ziemnym.

W ciągu kilku miesięcy partnerzy w ramach koncesji przeprowadzą kompleksową ocenę zasobów złoża Snadd Outer, dzięki czemu będzie można ocenić możliwości jego przyszłego zagospodarowania. Położenie Snadd Outer w pobliżu złoża Skarv może ułatwić ich zagospodarowanie wraz z zasobami złóż Snadd North i Snadd South. Testy produkcyjne na złożu Snadd North rozpoczną się po uruchomieniu wydobywania ze złoża Skarv, które planowane jest na czwarty kwartał 2012 roku. Dostarczą one informacji umożliwiających zagospodarowanie i eksploatację złóż Snadd.

3. W dniu 30 lipca 2012 roku na rynku Catalyst, w alternatywnym systemie obrotu BondSpot, zadebiutowały obligacje wyemitowane przez PGNiG S.A. w czerwcu 2012 roku.

Obligacje zostały wyemitowane w ramach pięcioletniego Programu emisji obligacji z 22 maja 2012 roku do kwoty 4 500 000 tysięcy złotych. Organizatorami emisji są ING Bank Śląski S.A. oraz Bank Polska Kasa Opieki S.A.

Nabywcami obligacji są fundusze emerytalne (53,44%emisji), towarzystwa ubezpieczeniowe (32%), banki (10%) oraz fundusze inwestycyjne (4,56%).